

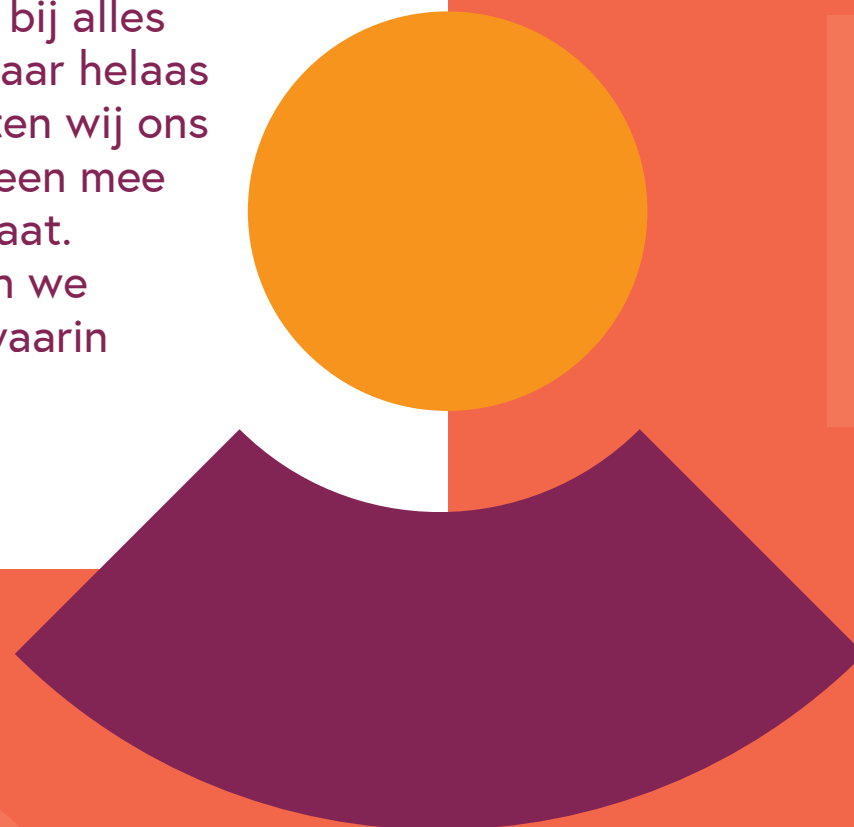
Jaarverslag 2021

oranje
fonds

Ertoe doen

Iedereen dóet ertoe. Dat vinden we, dat voelen we. En dat beweegt ons als Oranje Fonds, bij alles wat we doen. Iedereen doet ertoe – maar helaas ervaart niet iedereen dat. Daarom zetten wij ons in voor een maatschappij waarin iedereen mee kan doen en niemand er alleen voor staat. Dus een betrokken samenleving waarin we zorgen voor elkaar. Een samenleving waarin mensen gelijke kansen hebben en zich verbonden voelen met andere mensen in de buurt.

Inhoud

Voorwoord	4
Ons profiel	6
Onze beweegredenen en onze strategie: Ertoe doen	7
Onze Theorie van Verandering	10
Doelstellingen en resultaten 2021	11
Bestedingen en programma's	14
Pijler Betrokken Samenleving	15
Thema Betrokken Samenleving	19
Thema Samen voor de Buurt	19
Pijler Zorgen voor Elkaar	21
Thema Samen uit de Eenzaamheid	22
Thema Zorgen voor Elkaar	23
Pijler Gelijke Kansen	24
Thema's Meer kansen – iedereen gelijk	25
Thema Meedoen ondanks armoede	26
Pijler Kennis, Impact & Innovatie	27
Caribisch deel van het Koninkrijk	29
Fondsenwerving & partnerschappen	31

Communicatie & Merk: #jijdoetertoe	34
Personeel en organisatie	36
Financieel beleid	39
Begroting 2022	47
Risicomanagement	48
Vooruitblik 2022	52
Verslag van het bestuur	53
Verklaring van het bestuur	59
Jaarrekening 2021	60
Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	69
Toelichting op de balans	80
Financiële instrumenten	103
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	112
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	128

Sandra Jetten, directeur

'Een inclusieve
samenleving
waarin iedereen
meedoet'

Voorwoord

**Iederéén doet ertoe. Dat vinden we, dat vóelen we.
En dat beweegt ons als Oranje Fonds. Daarom zetten we ons
al twintig jaar in voor een samenleving waarin niemand er
alleen voor staat en iedereen mee kan doen.**

Op 1 februari 2022 heeft het Oranje Fonds zijn 20-jarig jubileum gevierd. De afgelopen twintig jaar hebben we circa € 450 miljoen kunnen besteden aan activiteiten voor sociale impact in het Koninkrijk der Nederlanden. Dus concrete en meetbare initiatieven voor het bevorderen van het maatschappelijk welzijn, in het bijzonder projecten die de sociale cohesie bevorderen en waarbij mede wordt gelet op de pluriformiteit van de samenleving. Er is een groot netwerk opgebouwd met sociale initiatieven en er is ruime ervaring opgedaan hoe deze initiatieven het beste gesteund kunnen worden om bij te dragen aan een samenleving waarin iedereen meedoet.

Missie nog relevanter

De wereld is in de afgelopen twintig jaar sterk veranderd. Sociale structuren in de samenleving zijn verder onder druk komen te staan en veel mensen hebben moeite om aan te (blijven) haken. Dit is extra duidelijk geworden door de coronapandemie die de kwetsbaarheden van onze samenleving bloot heeft gelegd. De missie van het Oranje Fonds is daardoor nog relevanter geworden.

Belangrijke stappen

In 2021 hebben we belangrijke stappen gezet. We hebben onze opgebouwde kennis en ervaring van de afgelopen twintig jaar ingezet om onze strategie verder aan te scherpen en zo de impact van ons werk extra te vergroten. Hierbij richten we ons op een aantal thema's die van cruciaal belang zijn voor een inclusieve samenleving en waarvan we verwachten dat ze de komende tien jaar onze aandacht structureel nodig hebben.

Iedereen
doet ertoe!

De manier waarop wij impact bereiken formuleren we via onze Theorie van Verandering. Deze is net als de organisatiestructuur herzien en in lijn gebracht met de aangescherpte strategie. Ook hebben we ons (merk)verhaal verfijnd met als doel om zoveel mogelijk mensen te inspireren om mee te doen. Omdat sociale verandering nooit in isolatie kan plaatsvinden, zijn we een aantal belangrijke nieuwe partnerschappen gestart. We hebben tevens nieuwe ICT-systemen in gebruik genomen om onze behoefte aan (meetbare) managementinformatie te ondersteunen en duurzaam en dus papierloos te kunnen werken.

Naast al deze veranderingen hebben we uiteraard ook in 2021 € 28,4 miljoen kunnen en mogen besteden aan onze doelstelling. Dus aan het steunen van sociale initiatieven met geld, kennis, capaciteitsversterking, het mobiliseren van vrijwilligers en door het geven van erkenning.

Vieren en vooruitkijken

Al met al is 2021, ons twintigste jaar, een intensief jaar geweest, dat een belangrijk moment voor het Oranje Fonds markeert. We vieren graag wat er al is bereikt en wat er is opgebouwd. Maar we kijken natuurlijk ook naar de toekomst. We zijn ons hierbij bewust van het belang van ons werk en van de sociale initiatieven die we steunen. Maar ook van onze verantwoordelijkheid om dit zo goed mogelijk vorm te geven. Een verantwoordelijkheid die we met veel inzet en passie zullen blijven invullen. Omdat we geloven dat iedereen er toe doet en dat ook moet ervaren en voelen.

Graag sluit ik dan ook af met een simpele boodschap, die we het liefst tegen iedereen persoonlijk willen zeggen. Namelijk: iedereen doet ertoe – ook jij. Dus laten we ons samen blijven inzetten voor een samenleving waaraan iedereen mee kan doen en waarin niemand er alleen voor staat.

Sandra Jetten

Directeur Oranje Fonds

Ons profiel

Huwelijkscadeau aan Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima

Het Oranje Fonds is in 2002 ontstaan als huwelijkscadeau van alle Nederlanders aan Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima. Zij zijn ons beschermbaar. De Koning en Koningin zetten zich uit volle overtuiging in om onze gezamenlijke droom werkelijkheid te laten worden en daarmee de onderlinge verbondenheid en samenhang tussen alle mensen te bevorderen, zowel in Nederland als in de Caribische delen van het Koninkrijk.

Statutaire doelstelling Oranje Fonds

'Stichting Oranje Fonds heeft ten doel het verlenen van steun voor initiatieven binnen het Koninkrijk der Nederlanden op het gebied van maatschappelijk welzijn, in het bijzonder waar het gaat om projecten die sociale cohesie bevorderen waarbij mede wordt gelet op de pluriformiteit van de samenleving.'

Onze beweegredenen en onze strategie: Ertoe doen

Iedereen dóet ertoe. Dat vinden we, dat voélen we. En dat beweegt ons als Oranje Fonds, bij alles wat we doen. Iedereen doet ertoe – maar helaas erváárt niet iedereen dat. Daarom zetten wij ons in voor een maatschappij waarin iedereen mee kan doen en niemand er alleen voor staat. Dus een betrokken samenleving waarin we zorgen voor elkaar. Een samenleving waarin mensen gelijke kansen hebben en zich verbonden voelen met andere mensen in de buurt.

Gelukkig zetten heel veel Nederlanders zich elke dag in om zo'n maatschappij dichterbij te brengen. Maar dit kan en moet nog veel beter. Ook wij streven daar naar. En dat doen we niet alleen, maar samen. Ons doel is een samenleving waarin iedereen dus meedoet en die we ook samen vormgeven. Iedereen doet er immers toe.

Sociaal initiatiefnemers

Dat doen we in de eerste plaats samen met sociaal initiatiefnemers. Dus mensen die een probleem zien en er iets aan dóen. Want Nederland is rijk aan tal van prachtige

Niemand staat er alleen voor

en impactvolle sociale initiatieven. Die ingezet worden voor, door én met mensen die geraakt worden door armoede, uitsluiting, eenzaamheid en psychische kwetsbaarheid. Deze mensen zijn krachtig, maar kunnen er niet altijd alleen uitkomen. Een sociaal initiatief geeft ze dan het zetje dat ze nodig hebben. En brengt een nóg meer betrokken samenleving dichterbij.

Deze initiatieven en de mensen erachter vormen het hart van wat wij doen als Oranje Fonds. Deze sociaal initiatiefnemers zijn er voor anderen, dus zijn wij er voor hén. Om ze te versterken en verbinden. Om te zorgen dat hun potentieel wordt benut, zodat ze (nog) meer impact kunnen maken. Zij doen dat zélf, op eigen kracht – maar niet alleen. Want wij ondersteunen hen waar we maar kunnen. Door ons intensieve contact met zo veel initiatieven leren we wat wérkt. En die inzichten delen we, zodat we met nog meer initiatieven méér kunnen bereiken, dus meer impact tot stand kunnen brengen.

Onze steun aan sociale initiatieven

We steunen initiatieven met financiering. Bijvoorbeeld met 'sociaal durfkapitaal' voor innovatieve aanpakken, waarbij we als eerste durven te zeggen: "Wij geloven in jouw plan". Of om impactvolle projecten te helpen groeien, zodat ze nog meer mensen kunnen bereiken. Maar we bieden ook initiatieven steun waarvan de waarde niet in geld is uit te drukken: de erkenning en zichtbaarheid die ze verdienen én nodig hebben om succesvol te kunnen zijn.

We brengen initiatieven bijeen in meerjarige programma's, zodat ze met elkaar kennis en vaardigheden kunnen opbouwen en delen. Samen onderzoeken we wat wel en niet werkt, om zo nóg meer impact te maken. We bundelen krachten en bouwen bruggen tussen mensen en organisaties. En vanuit onze overtuiging dat we het sámen moeten doen, trekken we hierbij op met een brede verscheidenheid aan betrokken partners.

Met al deze manieren helpen we initiatieven impact te maken op sociale thema's die bijdragen aan zo'n inclusieve en betrokken maatschappij. Zodat we een verbonden, solidaire en rechtvaardige samenleving steeds wat dichterbij kunnen brengen. Sociaal initiatiefnemers zijn voor ons de mensen waarmee die verandering begint. Waar nodig zijn wij hun voorvechters. Met de nadruk op vóór: we maken ons hard voor hun sociale initiatieven en hun rol in en bijdrage aan de samenleving.

In het vervolg van dit jaarverslag vertellen we aan de hand van onze Theorie van Verandering, doelen en activiteiten hoe wij concreet bijdragen aan een maatschappij waarin iedereen mee kan doen en niemand er alleen voor staat.

Bijdragen
aan een
inclusieve
samenleving

Why

Het Oranje Fonds wil dat niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen in onze samenleving.

How

Daarom steunen wij sociale initiatieven die werken aan een betrokken, solidaire en inclusieve samenleving, die zorgen voor mensen die dat tijdelijk nodig hebben, en die zich inzetten voor meer gelijke kansen. Daarbij bundelen wij krachten, bouwen we mee aan netwerken, onderzoeken en delen we wat werkt, en richten wij ons op duurzame, inclusieve oplossingen.

What

Onze inzet is gericht op het ondersteunen van sociale initiatieven die vanuit de samenleving ontstaan met **passende financiering**. Daar ligt ons mandaat als fonds, vanuit de visie dat deze initiatieven een belangrijke actor zijn in het realiseren van sociale verandering. Deze sociale initiatieven kunnen zich met een goed idee melden bij ons open loket voor een financiële bijdrage. Waar mogelijk en relevant versterken wij de initiatieven met kennis, capaciteit en netwerken.

Daarnaast **mobiliseren** wij jaarlijks tienduizenden vrijwilligers en maatjes. We gaan daarbij uit van de grote waarde van de inzet van mensen voor elkaar, maar erkennen ook het belang van de rol en stem van mensen in hun eigen ontwikkeling. Ook brengen wij belangrijke onderwerpen actief onder de aandacht (**agenderen**) en bieden wij **een podium** aan sociale initiatieven via onder andere de Appeltjes van Oranje.

Op een aantal thema's brengen wij sociale initiatieven samen om in een afgebakende periode een specifiek probleem te adresseren, en daarop een substantieel verschil te maken. Deze aanpak noemen wij programma's. In de programma's spelen **capaciteitsversterking**, **kennisdeling**, opbouwen van netwerken, themacommunicatie, maar ook het toetsen van oplossingen en bewijzen wat werkt een grote rol. Omdat sociale problemen en hun oplossingen nooit in isolatie bestaan, bouwen we mee aan brede netwerken en smeden we allianties om samen het verschil te kunnen maken.

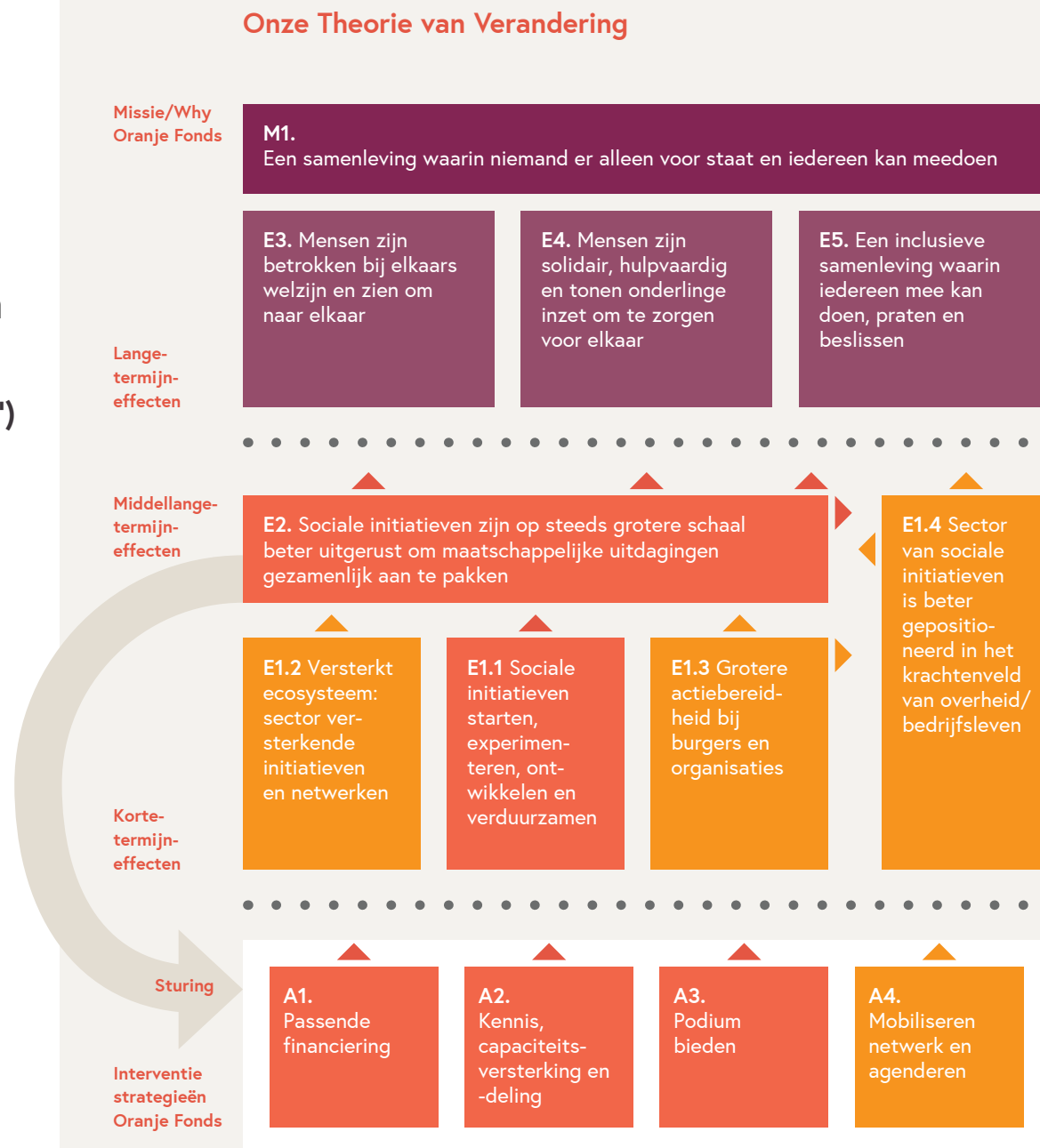
Samen met de initiatieven die we financieren via het open loket vormen de deelnemers aan de programma's een prachtig netwerk van verschilmakers die zich inzetten zodat anderen er niet alleen voor hoeven te staan.

Onze Theorie van Verandering

De manier waarop we impact bereiken

Onze Theorie van Verandering ('Theory of Change') geeft weer aan welke veranderingen het Oranje Fonds wil bijdragen, bij wie en hoe we als fonds denken die veranderingen te bereiken met de interventies die we doen en het bieden van financiering aan sociale initiatieven die in onze doelstelling passen.

Het is weliswaar een theorie – een hypothese van de verwachte veranderingen – maar wel gebaseerd op ervaring en bewijs uit het verleden, van zowel het Oranje Fonds als van andere organisaties. In het figuur hiernaast is onze theorie visueel weergegeven.

Doelstellingen en resultaten 2021

Voor het jaar 2021 had het Oranje Fonds vijf hoofddoelen gesteld die elk bijdragen aan onze ambitie dat niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen in onze samenleving.

Er is ingezet op het bereiken van deze doelen door een aanscherping en evolutie van bestaande activiteiten, het introduceren van nieuwe programma's en door het realiseren van een aantal eenmalige projecten.

Toelichting impactvolle bestedingen

De resultaten over 2021 laten een tweeledig beeld zien. Ook in dit tweede coronajaar, hebben we wederom op grote schaal sociale initiatieven in ons Koninkrijk ondersteund. We hebben echter minder sociale initiatieven bereikt dan vooraf is beoogd. Dit hangt samen met de onzekerheden die de coronapandemie met zich mee bracht. Het aantal sociale initiatieven dat zich meldde met een projectaanvraag, maar ook het aantal deelnemende initiatieven aan onze mobilisatieprogramma's kwam daardoor op een lager niveau uit. Dit was vooral zichtbaar in de deelname aan NLdoet. Door de beperkende coronamaatregelen hebben veel initiatieven ervoor gekozen om een jaar over te slaan. Dat maakt dat we afgelopen jaar in minder gemeenten hebben bijgedragen aan activiteiten dan in voorgaande jaren. Daarentegen zijn we erin geslaagd de beoogde zeven nieuwe programma's te lanceren en hebben we enkele lopende programma's succesvol afgerond. Binnen deze meer intensieve en meerjarige vorm van ondersteuning – waarbij we een financiële bijdrage koppelen aan kennis- en capaciteitsversterking – hebben we ons bereik juist vergroot.

Doelstellingen en resultaten 2021

Resultaat

Doel

108.501

54.500

Mensen gemobiliseerd als vrijwilliger tijdens NLdoet, Burendag of als maatje

94.030

70.000

Mensen gemobiliseerd voor acties van aandacht en erkenning

14.099

14.600

Sociale initiatieven met vrijwilligerstijd ondersteund

50

75+

Erkenningen aan sociale initiatieven via onze prijzen

Mobilisatie mensen en organisaties

Toelichting mobilisatie mensen en organisaties

Ondanks het feit dat er nog steeds beperkingen waren vanwege corona, heeft een groot aantal vrijwilligers meegedaan aan NLdoet en Burendag, of was actief als maatje. Bij Burendag waren meer vrijwilligers actief dan verwacht.

Het thema voor de Appeltjes van Oranje 2021 was 'Mentale Kracht'. Dit zette de spotlight bewust op projecten die ervoor zorgen dat mensen met psychische problemen volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Begin januari brachten ruim 60.000 mensen een stem uit op een van de 40 Nederlandse kanshebbers. Het aantal mensen dat we gemobiliseerd hebben is dus nagenoeg gelijk gebleven.

Toelichting Appeltjes van Oranje

Met de Appeltjes van Oranje, onze jaarlijkse prijs voor succesvolle sociale initiatieven, bekronen we drie projecten die zorgen dat mensen kunnen meedoen in de samenleving. Het thema van editie 2021 is 'Mentale Kracht'. In januari verzamelden de kanshebbers stemmen van het Nederlandse publiek. Zo geeft niet alleen het Oranje Fonds, maar ook het Nederlandse publiek erkenning aan het werk dat zij doen. Ondanks de coronamaatregelen kon de uitreiking dit jaar weer in klein comité op Paleis Noordeinde plaatsvinden.

Koningin Máxima reikte aan de drie winnaars de prijzen uit:

- Ixta Noa, voor mensen met een psychische onbalans.
- Zelfregiecentra van Vriendendiensten, die mensen met GGZ-achtergrond een plek biedt.
- Expertise Education Center Saba, dat kwetsbare studenten helpt zich te ontwikkelen op persoonlijk en mentaal vlak.

12

232

Inzendingen

68.533

Stemmen

12

Genomineerden

3

Winnaars

276.799

Bezoekers website
appeltjevanoranje.nl

Appeltjes van Oranje

Merk en zichtbaarheid

78%

> 90%

Algemene naamsbekendheid

13%

> 20%

Spontane naamsbekendheid

18%

> 25%

Inhoudsbekendheid

15

10-15

Werkbezoeken beschermppaar Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima

437.888

Websitebezoekers oranjefonds.nl

Toelichting merk en zichtbaarheid

Vanaf 2012 loopt er een merk- en communicatietracking waarin maandelijks de positie van het merk en de verschillende campagnes worden gemonitord. In 2021 zagen we een stabilisering van de algemene spontane en (geholpen) merkbekendheid van het Oranje Fonds. Ook de inhoudsbekendheid liet geen significante stijging of daling zien. Het aantal merkassociaties bleef ongeveer gelijk, wel was er in het laatste kwartaal 2021 sprake van een significante stijging in het aandeel positieve associaties.

We zagen in 2021 een lichte daling (-14%) van het aantal websitebezoekers op oranjefonds.nl ten opzichte van de cijfers over 2020. Hier staat tegenover dat de gemiddelde sessieduur en het aantal bezochte pagina's per sessie toenam. Ons beschermppaar heeft meer werkbezoeken (5) afgelegd ten opzichte van verleden jaar, wat de zichtbaarheid van ons merk heeft vergroot.

Doelstellingen en resultaten 2021

Toelichting Fondsenwerving & Partnerschappen

De inkomsten uit eigen fondsenwerving zijn in 2021 gestegen ten opzichte van 2020 en vallen ook fractioneel hoger uit dan begroot. Dit is met name te danken aan nieuwe samenwerkingen met het ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), de provincie Gelderland en een groei in zakelijke partnerschappen. Ook mochten we enkele bijzondere nalatenschappen van particulieren ontvangen.

Toelichting klachten

Hoewel we proberen alle activiteiten en processen perfect uit te voeren, kunnen sommige mensen helaas toch een onbedoelde mindere ervaring hebben met het Oranje Fonds. Gelukkig worden die gemeld. Het Oranje Fonds heeft in 2021 in totaal zeventien klachten ontvangen. Dit waren er zes meer dan in 2020. Alle klachten zijn afgehandeld.

Toelichting organisatie

De beoogde interne veranderingen zijn ondanks de complexe omstandigheden gerealiseerd, waarmee een sterk fundament is gelegd voor de stabiliteit van de organisatie in de komende jaren. Daarbij is het ziekteverzuim in de organisatie gedaald naar 2,3%. Dit is (groten)deels toe te kennen aan de positieve veranderingen in de organisatie.

Bestedingen en programma's

Het werk van het Oranje Fonds valt uiteen in drie inhoudelijke pijlers: *Betrokken Samenleving*, *Zorgen voor Elkaar* en *Gelijke Kansen*. Deze drie pijlers zijn veranderdomeinen, waarvan we verwachten dat ze de komende tien jaar onze aandacht nodig hebben, omdat ze van cruciaal belang zijn voor een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen en niemand er alleen voor staat. Deze drie pijlers worden gecompleteerd en ondersteund door onze vierde pijler *Kennis, Impact & Innovatie*.

Betrokken Samenleving

We bouwen mee aan een samenleving waarin mensen dichtbij in de buurt betrokken zijn bij elkaars welzijn en omzien naar elkaar.

Gelijke Kansen

We dragen we bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen, meepraten en meebeslissen.

Zorgen voor Elkaar

We steunen initiatieven die eraan bijdragen dat mensen solidair en hulpvaardig zijn en zorgen voor elkaar.

Kennis, Impact & Innovatie

Deze vierde basispijler draagt bij aan alle drie de veranderdomeinen. Het kent zowel een externe als intern focus:

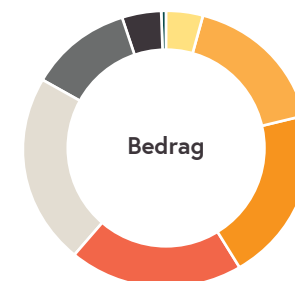
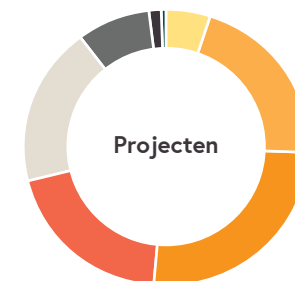
Externe focus: experimenteren, versterken capaciteit van initiatieven, opschalen beproefde aanpakken, verzamelen en delen relevante kennis.

Interne focus: impact management, kennisdeling binnen de pijlers, ontwikkelen instrumentarium.

Projecten

Bedrag

57	Betrokken Samenleving	€ 837.096
230	Samen voor de Buurt	€ 3.183.041
286	Samen uit de Eenzaamheid	€ 3.820.398
222	Zorgen voor Elkaar	€ 3.695.383
206	Meer kansen – iedereen gelijk	€ 4.236.407
93	Meedoen ondanks armoede	€ 2.206.243
16	Kennis, Impact & Innovatie	€ 818.680
5	Overige	€ 78.289

Naast ons werk in Nederland vindt een deel van ons werk plaats in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Deze activiteiten – die in nauwe afstemming plaatsvinden met de Samenwerkende Fondsen Cariben (SFC) en lokale adviseurs en samenwerkingspartners – dragen bij aan de breedte van de veranderdomeinen van het Oranje Fonds.

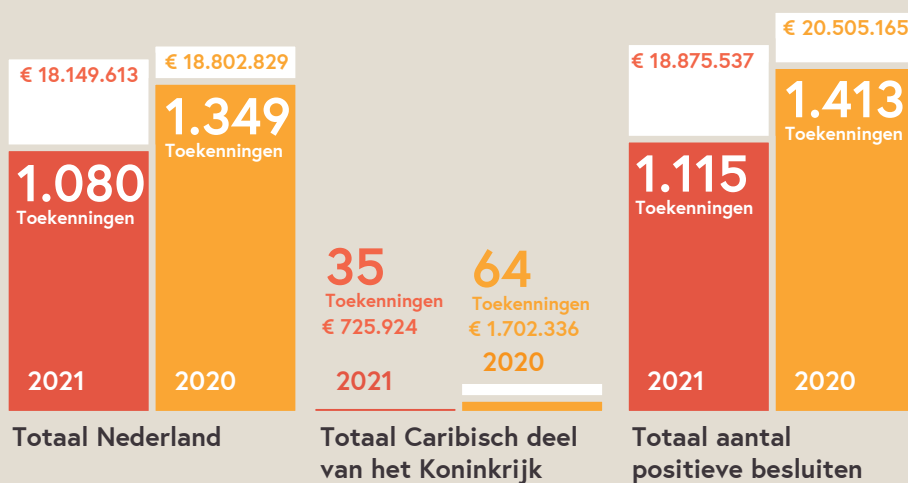
Bovenstaand laten we per pijler zien welke activiteiten er in 2021 hebben plaatsgevonden, zowel in Nederland als in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

In totaal hebben we in de breedte van alle pijlers en verdeeld over 1.115 toekenningen bijna € 19 miljoen toegekend aan projecten van sociale initiatieven in ons Koninkrijk. Dit staat los van het feit dat ook nog eens ruim € 3 miljoen is besteed aan initiatieven in het kader van onze mobilisatieprogramma's NLdoet, Burendag en de Voetbal Verbindt Dag. In totaal is er dus ruim € 22 miljoen uitgekeerd aan sociale initiatieven.

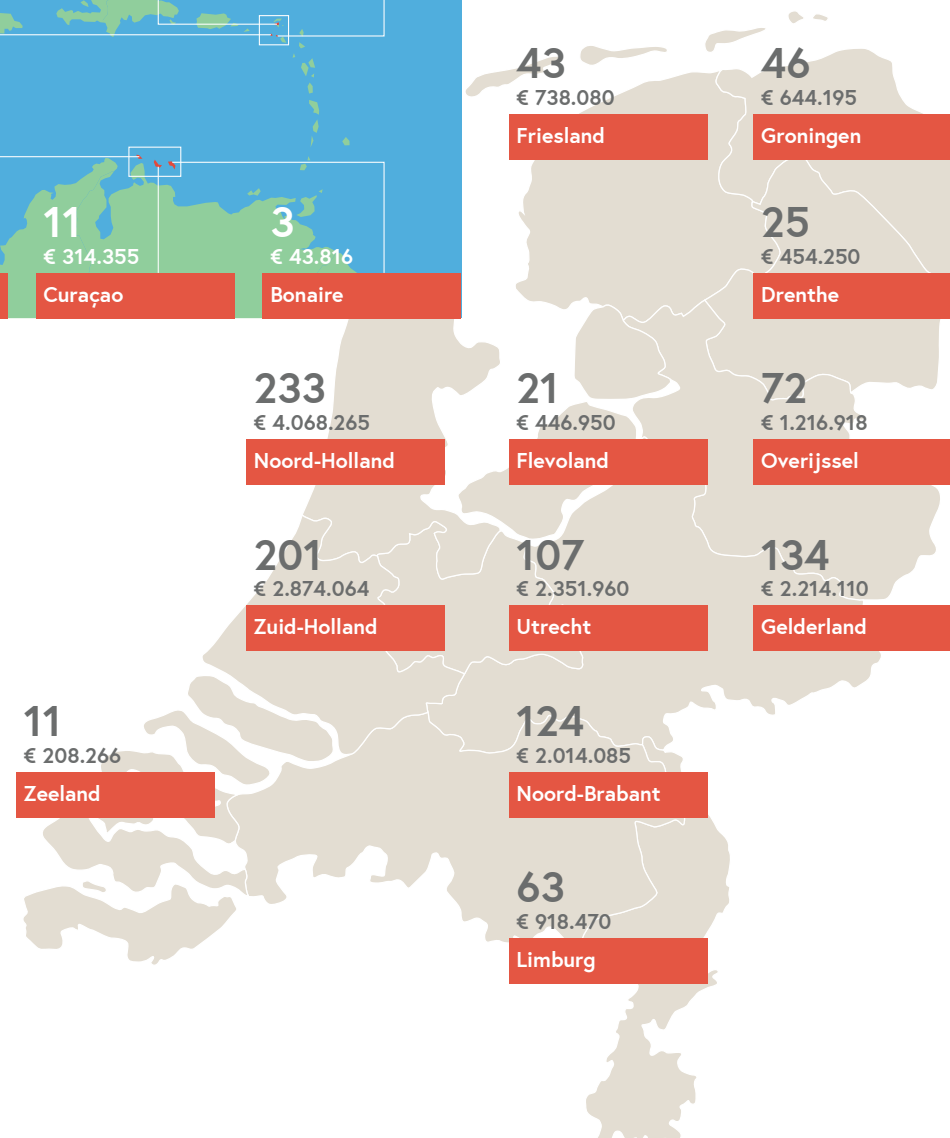
Toekenningen aan projecten in Nederland en in het Caribische deel van het Koninkrijk

Het aantal toekenningen in Nederland bedroeg 1.080. In het Caribisch deel van het Koninkrijk kwam het aantal toekenningen uit op 35.

Dit vertaalde zich in een totaal toegekend bedrag van € 18.149.613 in Nederland en € 725.924 in het Caribisch deel van het Koninkrijk. In het overzicht *Projecten verdeeld over de provincies en eilanden* zijn deze bedragen in meer detail uitgewerkt.

Projecten verdeeld over de provincies en eilanden

Overzicht totaal aantal toekenningen aan projecten in 2021

2.412

Totaal aantal aanvragen

958

Direct afgewezen

44

Totaal aantal negatieve besluiten

1.115

Totaal aantal positieve besluiten

In 2021 kwam het aantal positieve besluiten op een lager niveau uit in vergelijking met 2020 (1.483).

Heroverwegingen in 2021

16

Afwijzingen bleven een afwijzing

7

Afwijzingen werden toegekend

4

Heroverwegingen nog in behandeling

1

Afwijzing werd herbevestigd

28

Totaal aantal heroverwegingen

In 2021 bleef het aantal ontvangen heroverwegingen min of meer stabiel ten opzichte van het jaar ervoor (25).

Totaal beoogde bereik van de in 2021 door het Oranje Fonds ondersteunde sociale initiatieven*

553.337

Aantal deelnemers

75.345

Aantal structurele vrijwilligers

116.045

Totaal aantal vrijwilligers (structureel en eenmalig)

40.700

Aantal eenmalige vrijwilligers

* Exclusief NLdoet, Maatjes en Burendag

Afgeronde en gestarte programma's

2021: Afgerond

Samen Ouder

Meer Kansen voor Jongeren

Vrijwillige zorg in het gezin

Groei-programma IV

Gestart

Herstel Dichtbij

Ondernemen tegen Eenzaamheid

Kansen voor Kinderen

Groei V: pioniers-programma

Corona Sociaal Herstelfonds - Eenzaamheid & Armoede

De Verschil-makers: Jong-Sociaal-Oranje

Projecten

Bedrag

Toegekende bijdragen aan projecten

Thema **Betrokken Samenleving**

Aantal ondersteunde projecten 57

Totaal bedrag € 837.096

Thema **Samen voor de Buurt**

Aantal ondersteunde projecten 230

Totaal bedrag € 3.183.041

Om ervoor te kunnen zorgen dat iedereen mee kan doen in onze samenleving is het van cruciaal belang dat er een sociaal weefsel is en dat er basisstructuren binnen de samenleving aanwezig zijn om betekenisvolle ontmoetingen tussen mensen mogelijk te maken. Zodat mensen er voor elkaar kunnen zijn en zich ook verbonden voelen met elkaar. Dit komt onze samenleving als geheel ten goede.

Vanuit de pijler *Betrokken Samenleving* dragen we daarom bij aan het stimuleren van onderlinge betrokkenheid, het creëren van een (informele) sociale basis en faciliteren we buurtinitiatieven en ontmoetingsruimtes.

Thema's

In deze pijler zijn we actief op de thema's 'Betrokken Samenleving' en 'Samen voor de Buurt'.

Betrokken
Samenleving

Thema 'Betrokken Samenleving'

Binnen dit thema ondersteunde het Oranje Fonds het afgelopen jaar 57 projecten. Deze projecten zijn met name gericht op het in de breedte versterken en vergroten van de inzet van vrijwilligers via sociale initiatieven voor de samenleving.

NLdoet

Binnen deze pijler valt ook NLdoet, de grootste vrijwilligersmobilisatie van Nederland, waarbij mensen de gelegenheid krijgen om ervaring op te doen als vrijwilliger en zo dus iets te betekenen voor een ander. Voor organisaties is het een uitstekende gelegenheid om mensen uit de buurt uit te nodigen en ze te betrekken bij wat er binnen hun muren plaatsvindt.

Vanwege de coronapandemie heeft het Oranje Fonds een aantal extra voorwaarden en adviezen opgesteld. De activiteiten moesten uit te voeren zijn binnen de RIVM-maatregelen. Ook raadden we aan om met minder mensen samen te komen en vooral veel buiten te organiseren. Het was ook mogelijk een bijdrage te ontvangen voor beschermende middelen.

Door de omvang en intensiteit van de coronapandemie waren we genoodzaakt om NLdoet te verplaatsen van maart naar het weekend van 28 en 29 mei. Door de onzekerheid en de restricties viel het aantal aangemelde activiteiten en vrijwilligers lager uit dan voorgaande jaren.

Kengetallen NLdoet 2021

5.874 NLdoet-activiteiten	47.148 betrokken vrijwilligers (in NL)
4.973 financiële toekenningen	346.754 bezoekers nl.doet.nl
€ 1.576.146 toegekend bedrag	

Thema 'Samen voor de Buurt'

2021 werd gekenmerkt door geannuleerde activiteiten en deels gesloten buurthuizen. Leven van lockdown naar lockdown betekende dat elkaar ontmoeten en buurtactiviteiten bijwonen geen vanzelfsprekendheid was.

De steeds wisselende maatregelen, het gemotiveerd houden van vrijwilligers en financiële zorgen maakten het organiseren van buurtinitiatieven en inrichten van buurtaccommodaties niet eenvoudig. Dit terwijl de coronapandemie ons er tegelijkertijd meer dan ooit bewust van maakte dat levendige formele en informele netwerken in de wijk, verbindende bewonersinitiatieven en betekenisvolle relaties noodzakelijk zijn voor de sociale kwaliteit van onze buurten en wijken, en dus voor onze samenleving als geheel.

Ondanks of misschien wel juist door de uitdagingen, hebben we in 2021 binnen dit thema maar liefst 230 projecten ondersteund. Bijvoorbeeld van buurthuizen en dorpshuizen die een ontmoetingsplek vormen voor buurtbewoners en daarmee mensen met elkaar verbinden en betrokkenheid stimuleren. Of kleinschalige buurtinitiatieven en informele groepen buurtbewoners die met elkaar inzetten op het vergroten van de onderlinge verbondenheid, bijvoorbeeld via een buurttuin of ontmoetingsplek.

Burendag

Samen met Douwe Egberts organiseren we ieder vierde weekend in september Burendag, een dag waarop de buurt samenkomt, elkaar (beter) leert kennen en waarbij veel mensen iets goeds doen voor elkaar en de buurt. Juist in de coronapandemie hebben we geleerd hoe belangrijk het is om mensen dichtbij te hebben met wie je een praatje kunt maken, bij wie je terecht kunt om iets te lenen en die bij kunnen springen in het geval van een calamiteit. Corona heeft goed contact met burens urgenter dan ooit gemaakt.

De 15^e editie van Burendag kende dan ook een recordaantal buurten die meededen. Onder de noemer 'Vier het veilig' werd op 25 september 2021, exact de dag nadat allerlei beperkende maatregelen werden opgeheven, Burendag groots gevierd.

Kengetallen Burendag 2021

6.335 Burendag-activiteiten
54.057 helpende handen op Burendag
368.638 deelnemende burens
295.080 bezoekers burendag.nl
3.483 financiële toekenningen
€ 1.078.557 toegekend bedrag

Nationale Voetbaldag

Samen met onze partner de KNVB voerden wij op 12 juni 2021 de eerste editie van de Nationale Voetbaldag uit. Deelnemende verenigingen waren vanwege de geldende RIVM-maatregelen enigszins beperkt in hun mogelijkheden en in het aantal en de omvang van de groepen die ze konden uitnodigen. Desondanks hebben ruim 500 verenigingen een voetbaltoernooi en een verbindende activiteit (zoals een BBQ) georganiseerd.

Op deze manier maakten nieuwe doelgroepen kennis met de verbindende kracht van voetbal. Door samen te voetballen, vielen barrières weg en ontstonden contacten tussen mensen die er eerst niet waren.

VoordeBuurt Fonds

Verder vernieuwden wij in 2021 ook onze samenwerking met RegioBank in het VoordeBuurt Fonds, gericht op het vergroten van lokale verbondenheid en vitaliteit. Dus in dorpen of buurten waar mensen naar elkaar omkijken en waar een sterk sociaal netwerk is. RegioBank ondersteunt deze projecten met communicatiemiddelen om ruchtbaarheid te genereren in het eigen dorp. Binnen deze samenwerking zijn in 2021 zeventien initiatieven ondersteund.

Onze Buurt-prijs

Samen met Fonds Ons Limburg reiken we jaarlijks samen met de provincie Limburg de Onze Buurt-prijs uit aan initiatieven die onderling contact bevorderen in Limburgse wijken of dorpen. In 2021 won het Roermondse initiatief DB4ALL met hun Ramadan-project en ontving € 40.000.

Projecten

Bedrag

Toegekende bijdragen aan projecten

Thema **Samen uit de Eenzaamheid**

Aantal ondersteunde projecten 286

Totaal bedrag € 3.820.398

Thema **Zorgen voor Elkaar**

Aantal ondersteunde projecten 222

Totaal bedrag € 3.695.383

Binnen de pijler *Zorgen voor Elkaar* steunen we initiatieven die eraan bijdragen dat mensen solidair en hulpvaardig zijn en inzet tonen om te zorgen voor elkaar. Het is mogelijk dat mensen vanwege omstandigheden tijdelijk of voor langere tijd niet in staat zijn mee te doen in de samenleving. Bijvoorbeeld vanwege (gevoelens van) eenzaamheid of door psychische kwetsbaarheid. Of omdat steeds meer ouderen langer zelfstandig thuis blijven wonen en een groter beroep doen op mantelzorgers dan voorheen.

De behoefte aan vrijwillige ondersteuning van deze mensen wordt steeds groter. Soms kun je niet op een naaste rekenen om die zorg te geven of heeft ook die naaste het zwaar. Daarom steunen we vanuit deze pijler vrijwilligers die sociale zorg verlenen aan een ander, zodat iedereen de steun ervaart die hij of zij nodig heeft.

Deze vrijwillige zorg maakt meedoen naar vermogen mogelijk, vermindert eenzaamheid, vergroot het welzijn en de kwaliteit van leven, biedt mensen ondersteuning dicht bij huis en werkt vaak preventief.

Thema's

In deze pijler zijn we actief op de thema's 'Samen uit de Eenzaamheid' en 'Zorgen voor Elkaar'.

Zorgen
voor Elkaar

Thema 'Samen uit de Eenzaamheid'

Binnen dit thema heeft het Oranje Fonds in 2021 in totaal 286 projecten ondersteund. Dit betreft zowel bijdragen aan projecten die gedurende het jaar een reguliere aanvraag hebben ingediend bij het fonds als een bijdrage in het kader van de deelname aan een van de programma's of tender.

Samen Ouder

In 2021 heeft het fonds het driejarige programma 'Samen Ouder' afgerond. Dit programma richtte zich op het ondersteunen van 25 sociale initiatieven die zich ervoor inzetten dat eenzame ouderen een plek in de maatschappij vinden, elkaar ontmoeten en betrokken worden bij de samenleving. De projecten stelden senioren in staat hun sociale netwerk te vergroten. Dat deden ze door het aanbieden van nieuwe of het uitbreiden van bestaande activiteiten, het doorbreken van sociale isolatie door middel van maatjes en coaching of door begeleiding naar activiteiten.

Zomerimpuls

In het kader van het Samen Ouder-programma, organiseerden we in samenwerking met RCOAK en Fonds Sluyterman van Loo ook een zogenaamde 'zomerimpuls'. In de zomer van 2021 honoreerden we in dit kader bijna 150 kleinere aanvragen. Doel hiervan was om tijdens de zomerperiode een impuls te geven aan activiteiten voor ouderen, zodat zij zich minder eenzaam voelen.

Emotionele impact

'De projecten hebben een duidelijke sociaal-emotionele impact. Zo bieden zij gezelligheid, afleiding, een fijne bezigheid en het idee gezien en gewaardeerd te worden. Deelnemers hebben het gevoel gekregen ergens bij te horen, onderdeel te zijn van een gemeenschap, wat in sommige gevallen heeft gezorgd voor een intieme band met andere deelnemende ouderen.'

Eindevaluatie Samen Ouder, door Leyden Academy

Ondernemen tegen Eenzaamheid

Nieuw in 2021 was de lancering van het programma 'Ondernemen tegen Eenzaamheid'. In de tweede helft van 2021 zijn achttien sociaal ondernemers geselecteerd voor deelname aan dit programma dat het Oranje Fonds uitvoert in samenwerking met KPN Mooiste Contact Fonds. Alle organisaties richten zich op het uitbreiden of versterken van hun digitale netwerk. Dit ter ondersteuning van hun activiteiten om eenzaamheid te verminderen.

Corona Sociaal Herstelfonds

Het Oranje Fonds heeft een sociaal herstelfonds opgericht voor mensen die door de coronacrisis in de problemen zijn geraakt. Dit fonds stelt ruim € 4 miljoen beschikbaar voor het aanpakken van sociale problemen die de coronacrisis heeft veroorzaakt of verergerd. De organisatie wil hiermee het belang van het sociale herstel benadrukken, want dat gaat niet vanzelf.

De coronacrisis heeft een enorme impact op het leven van veel mensen. Zo is eenzaamheid toegenomen, zijn meer mensen in armoede beland en is er grote behoefte aan zorg door vrijwilligers. Met het Corona Sociaal Herstelfonds ondersteunt het Oranje Fonds sociale initiatieven, brengen ze partijen bij elkaar en vestigen zo aandacht op de problematiek. De focus ligt daarbij op eenzaamheid, armoede en het mogelijk maken dat mensen dicht bij vrijwillige zorg kunnen krijgen.

In dit kader lanceerden we, samen met het Ministerie van VWS, in juni een oproep tot aanvragen op het thema van eenzaamheid. In korte tijd hebben zo 56 organisaties een toekenning ontvangen om toegenomen eenzaamheid tegen te gaan.

Thema 'Zorgen voor Elkaar'

Binnen het thema van 'Zorgen voor Elkaar' zijn in totaal 222 projecten ondersteund, zowel binnen programma's als via reguliere aanvragen gedurende het jaar.

Vrijwillige Zorg in het Gezin

In 2021 is het programma 'Vrijwillige Zorg in het Gezin' grotendeels afgerond. Twintig organisaties hebben samen honderden gezinnen ondersteund waar sprake was van een hulpvraag. Dit betrof bijvoorbeeld pleeggezinnen, migrantengezinnen of gezinnen met een ouder met een psychische beperking. Steungezinnen boden een luisterend oor, een helpende hand of gingen mee naar een zorgverlener. Zo werd het netwerk van mensen die hier zelf niet in voldoende mate over beschikten vergroot. Binnen het programma hebben alle initiatieven samen geleerd en kennis en ervaring uitgewisseld, waardoor zij hun aanpak verder hebben kunnen versterken.

Herstel Dichtbij – samen voor mentale gezondheid

Het nieuwe programma 'Herstel Dichtbij – samen voor mentale gezondheid' ging eind 2021 van start. We selecteerden dertig zelfregie- en herstelinitiatieven voor dit nieuwe programma, dat het Oranje Fonds samen met MIND en het Instituut voor Publieke Waarden uitvoert. De deelnemers dromen ervan dat over een aantal jaren iedereen die hier behoefte aan heeft, terecht kan in een zelfregie- of herstelinitiatief dicht bij huis en gaan binnen het programma de komende jaren hier met elkaar samen vorm aan geven.

Maatjesgezocht.nl

Het Oranje Fonds schenkt ook bijzondere aandacht aan maatjesprojecten. In deze projecten koppelen we een vrijwilliger aan iemand die wel wat extra hulp of aandacht kan gebruiken. Via maatjesgezocht.nl kunnen mensen zich bij een sociaal initiatief aanmelden als maatje óf een maatje vinden.

Kengetallen maatjesgezocht.nl

1.891
betrokken maatjesprojecten

297.707
bezoekers maatjesgezocht.nl

7.139
aangemelde unieke maatjes

Projecten

Bedrag

Toegekende bijdragen aan projecten

Thema **Meer kansen – iedereen gelijk**

Aantal ondersteunde projecten 206

Totaal bedrag € 4.236.407

Thema **Meedoen ondanks armoede**

Aantal ondersteunde projecten 93

Totaal bedrag € 2.206.243

In een samenleving waar mensen gelijke kansen hebben, kan iedereen meedoen, ongeacht waar en onder welke omstandigheden je geboren wordt. Binnen de pijler *Gelijke Kansen* zetten we dan ook in op het tegengaan van kansenongelijkheid en het wegnemen van drempels en structurele uitsluitingsmechanismen.

Gelijke kansen betekent dat iedereen toegang tot ontwikkelingsmogelijkheden heeft en sociaal en economisch mee kan doen. Dit ongeacht factoren als afkomst, sekse/gender, seksuele oriëntatie, gezondheid, woonplek, sociaal-economische (of financiële) positie of opleidingsniveau van ouders. We steunen en versterken groepen die minder kansen hebben en discriminatie of uitsluiting ervaren, en investeren in empowerment. Zo dragen we bij aan een inclusieve en rechtvaardige samenleving, waarin iedereen kan meedoen, kan meepraten, en meebeslissen.

Thema's

In de pijler zijn we actief op de thema's 'Meer kansen – iedereen gelijk' en 'Meedoen ondanks armoede'.

Gelijke
Kansen

Thema 'Meer kansen – iedereen gelijk'

De Verschilmakers: Jong–Sociaal–Oranje

In 2021 startten we het nieuwe programma 'De Verschilmakers: Jong –Sociaal–Oranje' in het kader van en aanvullend aan het door het Rijk geïnitieerde programma rond maatschappelijke diensttijd (MDT).

Jongeren die meedoen, ontdekken en ontwikkelen hun talenten terwijl ze vrijwillig iets doen voor de samenleving. De Verschilmakers wordt mede mogelijk gemaakt door financiering van het Ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) en is een unieke samenwerking tussen Oranje Fonds, NJR, NOV, en het MDT-programma.

Naast het activeren van jongeren om zich via vrijwilligerswerk in te zetten voor een betere samenleving heeft dit programma tot doel organisaties te versterken om een nieuwe groep jonge vrijwilligers duurzaam te betrekken bij hun werk. Na een selectieproces zijn 25 deelnemers gezamenlijk het driejarige traject gestart.

Kansen voor Kinderen

Eind 2021 lanceerden we nog een nieuw programma, namelijk 'Kansen voor Kinderen'. Dit programma, ontstaan uit het Alleato Fonds voor de provincie Utrecht, draagt bij aan gelijke kansen voor kinderen. Het is voor kinderen immers belangrijk om op te groeien in een betrokken, inclusieve gemeenschap waar iedereen meetelt en zichzelf kan zijn. Een gemeenschap dus waar talenten worden ontwikkeld en benut.

Sommige kinderen groeien op met een achterstand die moeilijk is in te halen. Met dit programma creëren we een impuls voor het versterken van sociale, wijkgerichte initiatieven gericht op het vergroten van kansen voor kinderen in de provincie Utrecht.

In november deden we een oproep aan sociale initiatieven om een voorstel in te dienen. In maart 2022 zullen maximaal twintig initiatieven geselecteerd worden om te starten in een traject dat financiële ondersteuning en kennisuitwisseling biedt.

Appeltjes van Oranje

Ook stond de werving van kandidaten voor de Appeltjes van Oranje 2022 in het kader van dit thema en riepen we succesvolle sociale initiatieven vóór jongeren en dóór jongeren op zich aan te melden: initiatieven waarin jongeren zich inzetten om de kloof tussen jongeren met en zonder kansen te dichten.

Uit de ruim 130 aanmeldingen, uit Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk, selecteerden we ruim 40 initiatieven die laten zien welke bijdragen jongeren leveren aan een samenleving waarin álle jonge mensen meedoen. Deze initiatieven zijn in de race voor de Appeltjes van Oranje 2022.

Meer Kansen voor Jongeren

Verder sloten we het programma 'Meer Kansen voor Jongeren' (2018 – 2021) in september af met een bijeenkomst voor alle deelnemers in Utrecht. Binnen dit programma werkten achttien projecten drie jaar lang aan een beter toekomstperspectief voor kwetsbare jongeren. Er deden meer dan 2.100 jongeren aan mee.

Het Verwey-Jonker Instituut evalueerde het programma en volgde met vragenlijsten en gesprekken op locatie de voortgang, de meerwaarde, de resultaten en de effecten. Dit onderzoek wordt in het eerste kwartaal van 2022 gepubliceerd.

Bovenal steunden we binnen dit thema in 2021 een scala aan sociale initiatieven – 206 in totaal – die bijdragen aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen, praten en beslissen.

Thema 'Meedoen ondanks armoede'

We steunden in 2021 binnen dit thema 93 initiatieven die bijdroegen aan het voorkomen van armoede, het tegengaan van armoede en schulden of die een bijdrage leverden aan mogelijkheden tot meedoen ondanks armoede. Hierdoor ervaren mensen die in armoede leven minder drempels en kunnen zij volwaardig aan de samenleving meedoen.

Corona Sociaal Herstelfonds

Verder lanceerden we in september in het kader van het Corona Sociaal Herstelfonds (zie ook pagina 23) een oproep tot aanvragen op het thema van armoede. De coronacrisis maakt het leven voor mensen die al in armoede en met schulden leefden zwaarder. Daarnaast bereikten nieuwe groepen Nederlanders door deze crisis de armoedegrens.

Het fonds ondersteunt initiatieven die bijdragen aan armoedepreventie en aan participatie en ondersteuning van mensen in armoede of met schulden, en initiatieven die nieuwe aanpakken hebben ontwikkeld in respons op de gevolgen van de coronacrisis. Doel is zo meer mensen of nieuwe doelgroepen te bereiken met effectieve en toekomstbestendige interventies.

Uit het beschikbare bedrag voor het eerste jaar van dit initiatief, in de vorm van een bijdrage van Nationale-Nederlanden, hebben we eind 2021 negentien aanvragen gehonoreerd. In januari en februari 2022 volgt nog een gelijk aantal toekenningen.

Meedoen, Samen uit de Armoede

Ten slotte loopt na vier jaar het programma 'Meedoen, Samen uit de Armoede' ten einde. In dit programma ondersteunden we negentien sociale initiatieven die mensen stap voor stap uit de armoede hielpen. Door het aanbieden van kennis, netwerk(en) en financiering zijn zij aan het eind van de programmaperiode beter toegerust om meer mensen op een betere manier te bereiken.

In 2021 organiseerden we verschillende kennisuitwisselingsbijeenkomsten met de deelnemers. De nadruk lag daarbij op het toekomstbestendig maken van hun initiatieven opdat deze ook na afsluiting van het programma in mei 2022 impact blijven maken.

Projecten

Bedrag

Toegekende bijdragen aan projecten

Aantal ondersteunde projecten	16
Totaal bedrag	€ 818.680

De pijler *Kennis, Impact & Innovatie* jaagt verbetering en vernieuwing aan in zowel het Oranje Fonds als in het veld van sociale initiatieven. De pijler focust zich op de groei van innovatieve initiatieven die bijdragen aan maatschappelijke vernieuwing.

Om de ontwikkeling en het groeipad van mensen uit de doelgroep te faciliteren, organiseren we passende financiële en niet-financiële steun. Voorbeelden zijn het versterken van impactmanagement en het faciliteren van kennisuitwisseling.

Intern werkt deze pijler samen met de andere drie pijlers om de impact en kwaliteit van onze interventies te vergroten. Hiertoe experimenteren we op basis van een leeragenda met nieuwe aanpakken, het doen van marktverkenningen en het ontwikkelen, cultiveren en verspreiden van onze kennis en netwerken rondom effectieve aanpakken.

Binnen deze pijler zijn in totaal 16 toekenningen gedaan aan projecten die in drie categorieën te verdelen zijn. Een aantal betreft een prestatie financiering of andere vorm van alternatieve financiering. Enkele toekenningen zijn verstrekt als overbrugging aan organisaties die hard getroffen zijn door de coronacrisis. Ten slotte zijn er enkele projecten gesteund die een sterk lerend of innovatief karakter hebben. Ook zijn er nog 5 projecten gesteund voor een totaalbedrag van € 78.289 die niet zijn toegeschreven aan een van de pijlers.

**Kennis, Impact
& Innovatie**

Groeiprogramma

Via het Groeiprogramma draagt het Oranje Fonds al dertien jaar bij aan innovatie en groei van de impact van sociale initiatieven. Het afgelopen jaar werd na vier jaar de vierde editie van het Groeiprogramma afgerond waarin 60 sociale initiatieven zijn begeleid in het versterken en verbeteren van hun interventie.

De 22 deelnemers die het gehele programma hebben doorlopen kregen tijdens de slotbijeenkomst een oorkonde uitgereikt door Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima. Deze groep heeft tijdens de laatste drie jaar gewerkt aan de groei en het bereik van hun organisatie.

Een goed voorbeeld van een Groei-deelnemer is 'Steunouder'. Dit initiatief nam tijdens het groeiprogramma toe van 8 naar 22 gemeenten in Nederland en maakte impact op in totaal 478 gezinnen. Hiermee werd de basis gelegd voor een nog veel grotere groei na de afsluiting van het programma. Een groot deel van de deelnemers heeft zich verenigd om de komende jaren samen met het Oranje Fonds te blijven leren van elkaar.

In 2021 lanceerden we vervolgens de werving voor de vijfde editie van het Groeiprogramma. Deze editie draagt de naam 'Groeï V: Pioniersprogramma' en richt zich op innovatieve initiatieven die de potentie hebben om veel impact te maken. Het programma zal medio 2022 van start gaan.

Alternatieve financieringsvormen

Het Oranje Fonds innoveert ook zelf om beter aan te sluiten bij de vraag en behoeften van en aan sociale initiatieven. Een voorbeeld hiervan is dat we alternatieve vormen van financiering aanbieden die past bij de ontwikkelingsfase van het initiatief. Afgelopen jaar zijn er vijf initiatieven op deze wijze ondersteund. Daarnaast hebben we een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Fair Capital Partners om ook leningen te kunnen verstrekken.

Impact-gestuurd werken

Ondertussen stond ook onze ontwikkeling richting impact-gestuurd werken niet stil. Nadat we in eerdere jaren extern impactonderzoek lieten doen, hebben we dit jaar de basis gelegd voor veranderstrategieën per Oranje Fonds-thema. Zo werken we toe naar een situatie waarin we per thema onze impact zelf kunnen meten en daarmee ons werk kunnen bijsturen en verbeteren.

Mede hiervoor hebben we een systeem ingericht waarmee we ingediende aanvragen meteen bij de start kunnen classificeren en scherp inzicht kunnen krijgen in onder meer de interventies, doelgroepen en voorgenomen impact van initiatieven per thema. Uitkomsten van de eerste meting zijn opgenomen op pagina 19 van dit jaarverslag. De volgende stap is dat we deze data kunnen vergelijken met de gerealiseerde uitkomsten per initiatief.

Corona Sociaal Herstelfonds

2021 was een jaar dat gekenmerkt werd door corona en bijbehorende beperkingen, maar ook door de veerkracht en inventiviteit van initiatiefnemers.

Voor het Oranje Fonds werd het door de bijdrage aan sociale initiatieven voor herstel na corona nog inzichtelijker dat dit soort initiatieven de motor zijn van sociale innovatie. Om die motor te kunnen zijn, was en is er een nieuwe waardering nodig van de rol die sociale initiatieven spelen bij sociaal herstel van de gevolgen van corona. We organiseerden hiertoe in juni een rondetafelgesprek, waarin we partijen als overheid, fondsen, kennisinstituten en sociale initiatieven de mogelijkheid gaven kennis uit te wisselen en een betere samenwerking te vinden.

Tegelijkertijd lanceerden we het Corona Sociaal Herstelfonds. Een fonds dat in samenwerking met een groot aantal partners de gevolgen van corona adresseert, onder meer via toekenningen aan initiatiefnemers op de gebieden van eenzaamheid, armoede en vrijwillige zorg. Maar ook via gezamenlijke leertrajecten om te begrijpen wat de sociale gevolgen van corona zijn en hoe deze te adresseren.

Het Oranje Fonds heeft in het najaar bijgedragen aan de herstel-opgaves van het DG 'Samenleving en covid-19', waarin samen met maatschappelijke organisaties beleidsvoorstellen zijn gedaan. Hierbij belichtten wij de rol van sociale initiatieven.

Caribisch deel van het Koninkrijk

Toegekende bijdragen aan projecten*

Projecten		Bedrag
Aantal ondersteunde projecten	35	
Totaal bedrag	€ 725.924	

De actuele situatie op de eilanden is zorgelijk te noemen. Armoede en bestaans-onzekerheid zijn de dagelijkse praktijk voor veel burgers in het Caribisch deel van het Koninkrijk. De nog steeds doorwerkende impact van de vluchtelingencrisis, de verwoestingen door orkaan Irma en van de covid-19-pandemie zijn diep doorgedrongen tot de haarvaten van de samenleving. Dit werd in 2021 zeer duidelijk.

Maatschappelijke problematieken die altijd al aan de orde waren, tekenen zich nu nog scherper af. Sociale initiatieven op de Caribische eilanden spannen zich in voor de verlichting van maatschappelijke noden onder kwetsbare groepen. Maar deze maatschappelijke organisaties hebben vaak te kampen met bezuinigingen en worden structureel overvraagd.

* Dit overzicht overlapt met de toekenningen per pijler, aangezien de projecten in de Cariben inhoudelijk vallen binnen de diverse pijlers.

Lager aantal Caribische aanvragen

De afgelopen periode zijn de Caribische initiatieven dan ook veelal bezig geweest met overleven. Dit zien we terug in het toch wat lagere aantal Caribische aanvragen dat de Samenwerkende Fondsen Cariben (SFC) dit jaar heeft ontvangen. Er was letterlijk en figuurlijk weinig ruimte voor het opstarten van nieuwe projecten of het komen tot doorontwikkeling. In 2021 hebben we op de Cariben in totaal aan 35 projecten een bijdrage toegekend. Meer dan de helft (57%) van de projecten is actief op het thema 'Gelijke Kansen'. Daarnaast is met name ingezet op de thema's eenzaamheid en armoede.

De afgelopen jaren zien we grote fluctuaties in de bestedingen op de Cariben, zowel voor het aantal toegekende aanvragen als toegekende bedragen. Zo hebben we in 2017 en 2020 flink extra besteed. Dit houdt grotendeels verband met de twee grote crises: de orkaan Irma en de covid-19-crisis. In beide gevallen hebben we een substantiële extra inspanning gedaan om noodvoorzieningen (zoals voedselpakketten gedurende de covid-19-crisis en herstelwerkzaamheden en investeringsbijdragen na orkaan Irma) beschikbaar te maken.

Ondanks dat we in 2021 de noodhulp níet hadden voorzien, hebben we gezien de uitzonderlijke situatie ook dit jaar de afweging gemaakt om op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten toch weer bij te dragen aan de lokale voedselbanken en andere voedselinitiatieven.

Coördinatie Samenwerkende Fondsen Cariben

In 2022 neemt het Oranje Fonds de rol als coördinator van de SFC over van het Kansfonds. De praktische voorbereidingen hiervoor zijn eind 2021 getroffen. Daarnaast is een slag geslagen in het optimaliseren van de werkprocessen en werd een thematisch verkennend onderzoek uitgevoerd door de Universiteit van Aruba. Dit ter voorbereiding op het uitwerken van een programmatische aanpak op de eilanden vanaf de nieuwe beleidsperiode van de SFC in 2023 en de jaren daarna.

Fondsenwerving & partnerschappen

Het Oranje Fonds is een hybride fonds. We zijn een vermogensfonds dat gericht is op het realiseren van maximaal maatschappelijk rendement. We zijn een beneficiant van de Nationale Postcode Loterij en ontvangen een deel van de afdracht van de Nederlandse Loterij, waardoor we in heel het Koninkrijk prachtige projecten kunnen ondersteunen. Daarnaast werken we samen met verschillende partners in het bedrijfsleven, de overheid en non-profitorganisaties, en we ontvangen giften van particulieren. Daardoor kunnen wij ondersteuning bieden aan duizenden sociale initiatieven en initiatiefnemers.

Samen met
duizenden
vrienden

Wij zijn trots op, en dankbaar voor, de vele schenkers en partners die in welke vorm dan ook – als donateur of oprichter van een Oranje Fonds op Naam of als bijdrager van kennis en een netwerk – het mogelijk maken om jaarlijks de vele prachtige initiatieven te ondersteunen.

Ondanks de coronacrisis heeft het Oranje Fonds in 2021 een groei doorgemaakt in inkomsten uit eigen fondsenwerving. Met name het aantal zakelijke partners is gegroeid. Daarnaast hebben we ook een start gemaakt met een aantal bijzondere samenwerkingen met overheden. Bij het aangaan van partnerschappen en aannemen van schenkingen sluiten we daarin steeds aan bij de missie van het Oranje Fonds. Ieder partnerschap valt thematisch in één, of meerdere, van onze vier pijlers: *Betrokken Samenleving, Zorgen voor elkaar, Gelijke Kansen en Kennis, Impact & Innovatie*. Op deze manier kunnen wij samen de meeste impact en zichtbaarheid voor het partnerschap genereren.

Loterijen

Met de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij hebben wij een bijzondere band. Sinds 2006 zijn wij beneficiant van de Nationale Postcode Loterij, met afstand onze grootste en belangrijkste partner. Jaarlijks ontvangen we een prachtige bijdrage van € 15 miljoen van de Postcode Loterij om vrijelijk te besteden aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Het afgelopen jaar hebben we samengewerkt aan de afronding van het project Buurtcadeau, waardoor we samen een deel van het programma Cariben Doet hebben kunnen financieren.

Daarnaast ontvangen wij jaarlijks een deel van de afdracht van de Nederlandse Loterij. We zijn er trots op om met deze partners te kunnen samenwerken.

Zakelijke partners

Het aantal zakelijke partners van het Oranje Fonds is in 2021 opnieuw gegroeid. Bijzonder trots zijn wij op de samenwerking met het KPN Mooiste Contact Fonds in het programma [Ondernemen tegen Eenzaamheid](#), dat in 2021 van start is gegaan. Daarnaast mochten we dit jaar ook Nationale-Nederlanden verwelkomen als partner, met een bijzondere gift aan het Corona Sociaal Herstelfonds op het gebied van armoede. We verlengden de samenwerking met RegioBank in het VoordeBuurt Fonds.

Ook Brisker Group en de Hypotheker sloten zich bij ons aan. Daarnaast bleven we samenwerken met [Douwe Egberts](#), Zorg en Zekerheid, Van Bruggen Adviesgroep, Nysingh Advocaten & notarissen, Nolet Distillery en anderen.

Vrienden

Vanwege de aard van ons werk – gericht op het steunen van duizenden sociale initiatieven verspreid over het hele Koninkrijk – mogen wij sinds jaar en dag rekenen op een grote achterban in de Nederlandse samenleving. Veel (oud) deelnemers aan NLdoet, Burendag en vrijwilligers bij sociale initiatieven dragen het Oranje Fonds een warm hart toe.

In 2021 zagen we het aantal abonnees van onze particuliere nieuwsbrief groeien naar ruim 130.000. Daarnaast mochten we 3.923 nieuwe donateurs verwelkomen. Daarbij hebben we het afgelopen jaar de focus meer gelegd op het nader betrekken van donateurs bij onze missie. Dit vanuit de wens om een langdurige relatie op te bouwen. In totaal heeft het Oranje Fonds eind 2021 25.593 structurele donateurs (Vrienden).

Filantropie en nalatenschappen

Voor families en particulieren die het werk van het Oranje Fonds willen ondersteunen met een grotere bijdrage, bestaat de optie om de gift een bestemming naar keuze te geven. Het is mogelijk een Oranje Fonds op Naam in te stellen, waarbij de gever zelf het doel of de regio bepaalt van de donatie en regelmatig bericht ontvangt over de bestedingen. Sommige mensen kiezen ervoor om ook (een deel van) hun erfenis na te laten aan het Oranje Fonds. Ook dit kan in de vorm van een Oranje Fonds op Naam.

Daarnaast ontvangen we ook ongeoormerkte nalatenschappen. Eind 2021 telde het Oranje Fonds 46 actieve Fondsen op Naam. Een volledige lijst van alle Oranje Fondsen op Naam is te vinden in de [jaarrekening](#).

Institutionele partnerschappen

In 2021 hebben we onze samenwerking met het Ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) verder uitgebouwd. Begin dit jaar startten wij het programma 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje', in het kader van de maatschappelijke diensttijd (MDT), in samenwerking met de Nationale Jeugdraad (NJR), en Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (Vereniging NOV). De financiering van het programma wordt mogelijk gemaakt door het Ministerie van VWS.

Al langer werkten wij samen met het Ministerie als aanjager van de Nationale Coalitie 'Eén tegen Eenzaamheid'. Het Ministerie heeft dit jaar ook substantieel bijgedragen aan het Corona Sociaal Herstelfonds op het gebied van eenzaamheid.

Ook op provinciaal niveau werken wij samen met de overheid. Met diverse provincies hebben wij een samenwerkingsfonds ingericht, waaraan zowel provincies als het Oranje Fonds bijdragen. Doel is om binnen een werkgebied meer initiatieven en potentiële initiatiefnemers te enthousiasmeren en te ondersteunen om succesvol aanvragen in te dienen. Begin dit jaar startten wij een nieuw samenwerkingsfonds met de provincie Gelderland, onder de naam 'Verbind je buurt!' Onze samenwerking met de provincie Zeeland (Zeeuws Heldenfonds) werd dit jaar verlengd. Ook bleven we samenwerken

met de provincies Overijssel (Overijssels Noaberschapsfonds) en Limburg (Fonds Luc Janzen Provincie Limburg).

In samenwerking met onze partner de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) hebben we het afgelopen jaar de 'Nationale Voetbal dag' gelanceerd. Tot slot werd met het vermogen van Stichting Alleato het nieuwe programma 'Kansen voor Kinderen' opgestart.

Communicatie & Merk #jijdoetertoe

Voor het Oranje Fonds is het van belang dat sociale initiatieven, potentiële samenwerkingspartners en andere stakeholders weten wat het fonds doet, en wáárom we onze communicatie onderscheidend neerzetten met als doel dat we elkaar – onze doelgroepen voor sociale initiatieven en al onze andere partners en stakeholders – kunnen vinden. Voorlichting hierover naar onze diverse doelgroepen is daarom belangrijk. Want samen kunnen we de meeste impact maken in onze samenleving.

Een sociaal
initiatief geeft
steun

Het Oranje Fonds heeft een grote naamsbekendheid, maar de inhoudsbekendheid is niet altijd even groot. Dat komt ook doordat ons werkterrein zeer breed en omvangrijk is. Wat echter in alle communicatie-uitingen centraal staat, is onze overtuiging dat iedereen ertoe doet. En daarom hebben we ervoor gekozen om vanaf 2021 onze voorlichting en communicatie te scharen onder het format 'Ertoe doen'. Het format en de boodschap zijn opgezet vanuit het inzicht dat dat helaas niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Veel mensen verliezen het gevoel dat ze ertoe doen, bijvoorbeeld door armoede, uitsluiting, eenzaamheid of psychische problemen. Hoe sterk ze ook zijn, ze komen er niet altijd alleen uit. Een sociaal initiatief geeft dan steun. Deze initiatieven betekenen veel voor onze samenleving. Ook zij doen ertoe.

Binnen het format geven we deze sociale initiatieven en de mensen voor wie zij zich inzetten een podium. Zodat iedereen kan zien en begrijpen waarom deze initiatieven onmisbaar zijn voor onze samenleving. En waarom het Oranje Fonds deze initiatieven steun biedt. In onze communicatie hebben we het over mensen die klaarstaan voor anderen en dat vaak doen zonder daar veel ruchtbaarheid aan te geven, omdat ze het zelf een vanzelfsprekendheid vinden. Terwijl hun inspanningen zo onmisbaar zijn voor onze samenleving. Het Oranje Fonds vindt dat deze mensen het verdienen om gezien te worden, om te voelen dat ze ertoe doen.

Personeel en organisatie

Het Oranje Fonds heeft zo'n 66 betrokken medewerkers in dienst die zich in vier afdelingen inzetten om de doelstelling van het Oranje Fonds te bereiken: Bestedingen & Programma's, Communicatie & Merk, Fondsenwerving & Partnerschappen, Financiën & Bedrijfsvoering.

Impact blijven vergroten

54,5

Aantal fte's
2020: 50,7

€ 53.168

Geïnvesteed in opleidingen
2020: € 58.307

2,34%

Ziekteverzuim
2020: 6,24%

Human Resources

In het afgelopen jaar is binnen HR onder andere gewerkt aan het beschrijven en vaststellen van nieuwe functieprofielen voor alle medewerkers. Deze opdracht kwam voort uit de aanpassing van de organisatiestructuur. Met de nieuwe profielen weet elke medewerker wat er wordt verwacht in zijn of haar rol en hoe hun functie bijdraagt aan onze missie. Tevens scheppen we met de profielen meer duidelijkheid over loopbaanontwikkeling en loopbaanperspectief.

Beloningsbeleid

Salariëring vindt plaats volgens een bij de arbeidsvoorwaardenregeling behorende salaristabel. Afhankelijk van het functieprofiel is iedere werknemer ingedeeld in een bijbehorende schaal. Elk jaar worden de salarissen aangepast op basis van de loonindexatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

In 2021 heeft het jaarinkomen van de bestuurder betrekking op Sandra Jetten, die per 1 november 2020 is aangesteld als directeur-bestuurder bij het Oranje Fonds. Het jaarinkomen van de directeur bedroeg in 2021 € 160.330 (1 fte/12 maanden). Hiermee voldoet het Oranje Fonds aan de richtlijnen. De hoogte en de samenstelling van deze bezoldiging worden in de jaarrekening behandeld in de toelichting op de staat van baten en lasten. De remuneratiecommissie heeft de declaraties van de directieleden getoetst en geen omissies geconstateerd. De niet-uitvoerende bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging.

Lerende organisatie

Het Oranje Fonds heeft de ambitie als organisatie te blijven leren om onze impact door de jaren heen te blijven verhogen. Met de inrichting van de pijler *Kennis, Impact & Innovatie*, en de implementatie van nieuwe ICT-systemen, heeft het Oranje Fonds een belangrijke stap gezet om onze kennis en expertise steeds beter vast te leggen.

Ook voor de medewerkers is er ruimte voor persoonlijke groei en ontwikkeling, zowel in de eigen functie als soms door een loopbaanstap te maken. Met de vaststelling in 2021 van nieuwe functieprofielen is de basis gelegd voor de loopbaan- en persoonlijke ontwikkeling van alle medewerkers. Dit is en blijft een belangrijk speerpunt in het HR-beleid.

Verder doen alle medewerkers mee aan NLdoet en kunnen ze elk jaar een halve werkweek vrijwilligerswerk doen onder werktijd. Jubilerende medewerkers mogen een sociaal initiatief aanwijzen voor een eenmalige schenking.

Bedrijfsvoering – ICT

In 2021 is het IT-traject afgerond dat in 2020 is gestart. Na beschrijving en aanscherping van alle werkprocessen zijn de applicaties Salesforce en Exact ingericht en aan elkaar gekoppeld. Specifieke aandacht is uitgegaan naar de herinrichting van het aanvragen-proces en de opslag van relevante project- en impactdata. Het volgen van impact en het genereren van management- en stuurinformatie is daarbij een belangrijk aandachtspunt geweest.

Ook het fondsenwervende proces is opnieuw ingericht. De nadruk heeft hierbij gelegen op het verder standaardiseren en klantgericht afhandelen van de overeenkomsten en donaties. Hierbij is rekening gehouden met het efficiënt kunnen monitoren en verantwoorden van donaties.

Eind 2021 heeft het interne ICT-team de ICT-ontwikkeling overgenomen van het projectteam en zal dit team samen met de organisatie zorgdragen voor het beheer en verdere doorontwikkeling. De interne ICT-capaciteit is hiervoor eind 2021 uitgebreid. Met dit IT-traject is een grote stap gezet richting verdere professionalisering van het ICT-team en daarmee van het Oranje Fonds.

Naast het IT-project is er veel aandacht uitgegaan naar cybersecurity. Deze is uitgevoerd door een externe partij. Een beoordeling van de huidige situatie en eventuele kwetsbaarheden is uitgevoerd, waarbij geconstateerd is dat er passende aandacht aan is besteed. Wel is ruimte voor verdere versterking van de IT-functie binnen de organisatie. In 2022 zal het Oranje Fonds enkele aanpassingen en verdere verbetering aanbrengen in de cybersecurity-aanpak.

Integriteitsbeleid

Binnen het Oranje Fonds hanteren wij in het kader van het interne integriteitsbeleid een gedragscode, die is opgenomen in het personeelshandboek. Deze code omvat een klokkenluidersregeling en een regeling met betrekking tot vertrouwenspersonen.

Met betrekking tot Fondsenwerving zijn er afspraken over hoe potentiële donateurs worden benaderd. Potentiële donateurs worden alleen benaderd als zij aangeven dat zij dat willen. Het Oranje Fonds maakt gebruik van een aantal telemarketingbureaus met wie een langdurige relatie is. De bureaus maken gebruik van een vooraf vastgesteld script en trainen en coachen hun medewerkers. De benadering van potentiële donateurs vindt plaats volgens de regelgeving. Per 1 juli 2021 is ook de regelgeving veranderd voor telemarketing, het Oranje Fonds voldeed daarvoor al aan deze aangescherpte regelgeving. De toetsing aan de vigerende regelgeving vindt jaarlijks plaats bij de opstart van nieuwe campagnes.

Ook heeft het Oranje Fonds een klachtenregeling. Deze klachtenregeling is toegankelijk via de website van het Oranje Fonds. In het reguliere aanvraag- en afrekeningsproces wordt de besteding van gelden van het Oranje Fonds gemonitord en bij afwijkingen besproken met de betreffende partijen.

Inzake het integriteitsbeleid zijn er in 2021 geen bijzondere issues aan het licht gekomen. In 2022 wordt het interne als externe integriteitsbeleid geïntegreerd en herzien naar de laatste richtlijnen.

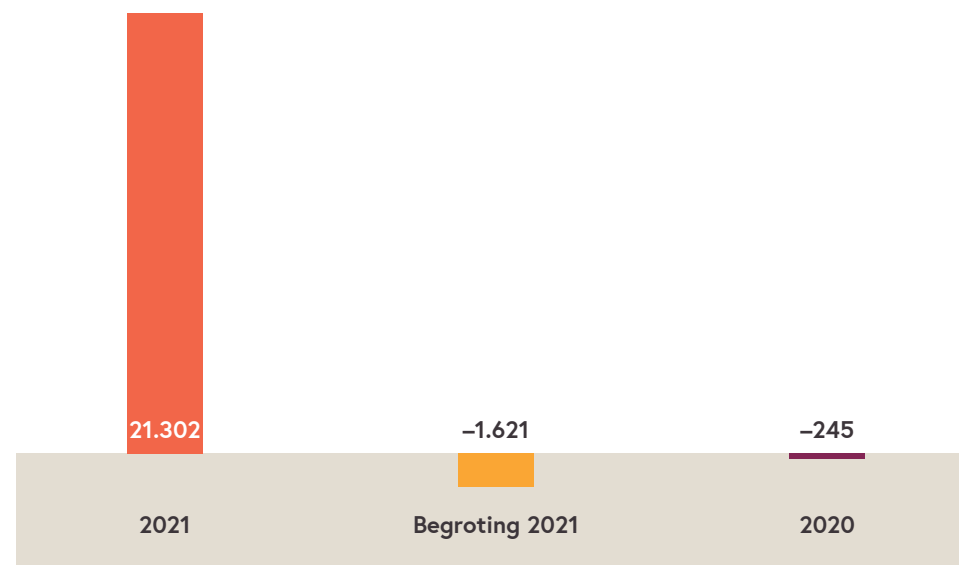
Financieel beleid

Het Oranje Fonds is een fondsenwervende instelling met vermogen. Het vermogen bestaat uit twee delen: de reserves als bron van inkomsten en Oranje Fondsen op Naam.

De reserves als bron van inkomsten dragen bij aan de dekking van de kosten van de organisatie. De Fondsen op Naam dragen direct bij aan de doelstelling. Door reserves als bron van inkomsten kunnen we de inkomsten die we ontvangen uit loterijbijdragen, schenkingen, donaties van Vrienden en giften voor 100% inzetten voor activiteiten gericht op onze doelstelling: bijdragen aan een samenleving waarin niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen.

Het Oranje Fonds sluit het jaar 2021 met een positief resultaat van € 21,3 miljoen (2020: € 0,2 miljoen negatief). We realiseren ons dat dit een uitzonderlijk resultaat is. Het positieve resultaat ten opzichte van de begroting 2021 is voornamelijk ontstaan door een substantieel hoger rendement op het vermogen. Het nettorendement op het vermogen (het saldo financiële baten en lasten) komt uit op € 30,3 miljoen. Dit is € 22,1 miljoen hoger dan begroot.

Saldo resultaten
(x € 1.000)

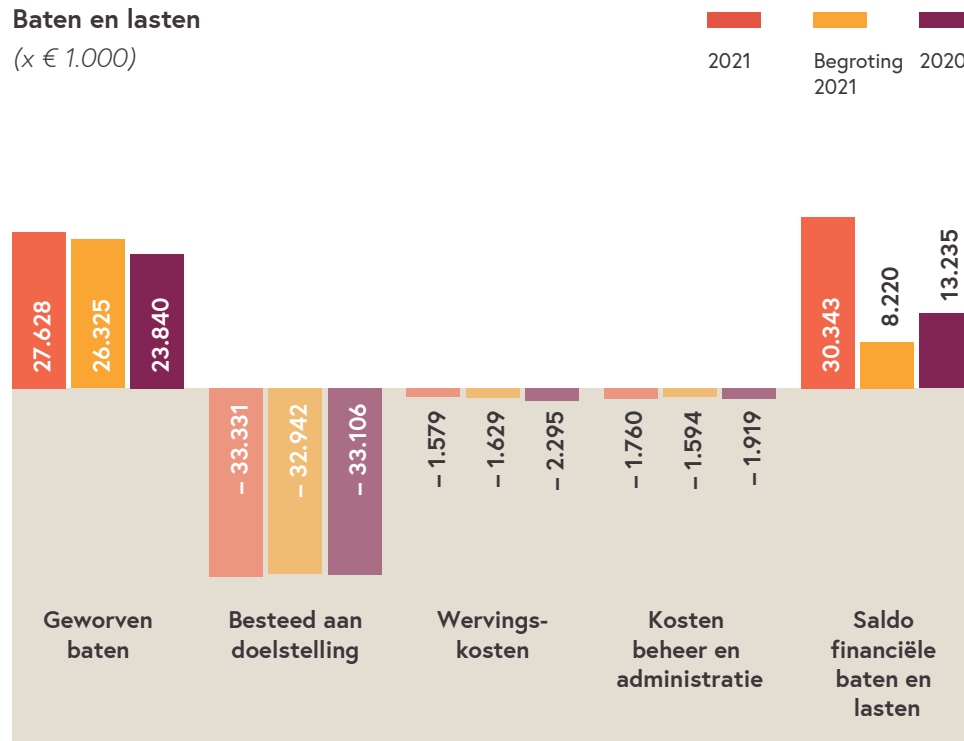

De som van de baten, exclusief beleggingsinkomsten, bedroeg in 2021 € 27,6 miljoen (2020: € 23,8 miljoen), dit is € 1,2 miljoen hoger dan begroot.

In 2021 is ook iets meer uitgegeven aan de doelstelling dan oorspronkelijk begroot € 33,3 miljoen (2020: € 33,1 miljoen). Van de totale lasten (€ 36,7 miljoen) is dat een percentage van 91% (2020: 89%).

Baten en lasten

(x € 1.000)

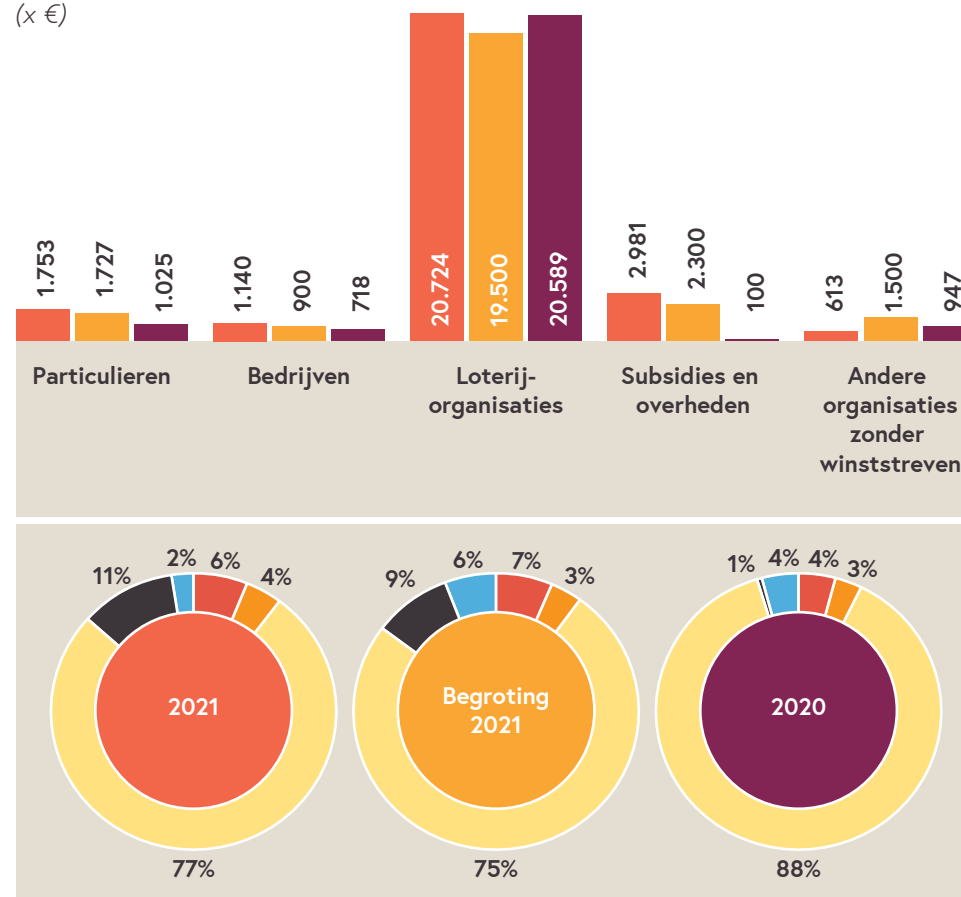

Baten

De baten bestaan uit baten van particulieren, bedrijven, loterijorganisaties, subsidies en overheden, en organisaties zonder winststreven. De baten in 2021 zijn in totaal hoger dan de begroting voor 2021 en hoger dan de realisatie in 2020.

Geworven baten

(x €)

■ Particulieren
 ■ Bedrijven
 ■ Loterij-organisaties
 ■ Subsidies en overheden
 ■ Andere organisaties zonder winststreven

Baten van particulieren

In 2021 zijn de baten van particulieren gestegen en komen uit op de begroting € 1,7 miljoen (2020: € 1,0 miljoen).

De particuliere schenkingen aan Oranje Fondsen op Naam bedroegen € 0,5 miljoen en de nalatenschappen € 0,2 miljoen. De totale baten uit Oranje Fondsen op Naam en nalatenschappen zijn conform de begroting en € 0,6 miljoen hoger dan 2020.

Giften van Vrienden maken deel uit van de baten van particulieren. Het aantal Vrienden van het Oranje Fonds is licht gestegen (1,2%) tot een totaal van 25.757 (2020: 25.461). De inkomsten zijn daarbij met 11% gestegen van € 0,9 miljoen naar € 1,0 miljoen. Per donateur wordt er een hoger bedrag ontvangen. De giften van Vrienden zijn structurele, jaarlijks terugkerende, baten voor het Oranje Fonds en vormen op dit moment het grootste deel van de particuliere inkomsten.

Baten van bedrijven

De gerealiseerde baten van bedrijven in de vorm van een financiële bijdrage komen in 2021 uit op € 1,1 miljoen (2020: € 0,7 miljoen). Begroot was een bedrag van € 0,9 miljoen. Het totaal van baten van bedrijven is hoger door twee grote programmabijdragen, verlenging van een samenwerkingsfonds, de start van een nieuw bedrijfsfonds en meerdere donaties in themafondsen.

Baten van loterijorganisaties

Vanuit de opbrengsten uit kansspelen ontvingen we in 2021 in totaal € 20,7 miljoen (2020: € 20,6 miljoen). Begroot was een bedrag van € 19,5 miljoen. De inkomsten van de Nationale Postcode Loterij zijn gelijk aan de begroting, zijnde € 15 miljoen. Deze baten zijn de grootste en oudste bron van inkomsten voor het Oranje Fonds. Met de Nationale Postcode Loterij zijn afspraken gemaakt voor jaarlijkse bijdragen tot 2032. Ons aandeel van de afdracht van de Nederlandse Loterij Organisatie dat we verkrijgen via de ALN valt € 1,2 miljoen hoger uit dan begroot. De verwachting was dat als gevolg van toename van concurrentie op de loterijenmarkt, door onder andere buitenlandse loterijorganisaties en online-kansspelen, de afdracht onder druk zouden komen te staan, maar dit effect heeft niet plaatsgevonden.

Baten subsidies en overheden

In 2021 is een bedrag van € 3,0 miljoen (2020: € 0,1 miljoen) ontvangen. Begroot was een bedrag van € 2,3 miljoen. In 2021 is een subsidie ontvangen voor het Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid (€ 1,0 miljoen). Deze subsidie was niet begroot. Naast de jaarlijkse gift van het Fonds Luc Janzen Provincie Limburg is er een verlenging geweest van de samenwerking met de provincie Zeeland in de vorm van het Zeeuws Heldenfonds en heeft de provincie Gelderland een bijdrage van € 1 miljoen gegeven. Daarnaast is in 2021 € 0,8 miljoen ontvangen van het Ministerie van VWS voor het MDT-programma 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje'. De totale baten voor dit programma bedragen € 5 miljoen over drie jaren.

Baten van organisaties zonder winststreven

Het Oranje Fonds ontving een totaalbedrag van € 0,6 miljoen (2020: € 0,9 miljoen) aan schenkingen van organisaties zonder winststreven. € 0,2 miljoen bedroeg giften voor een programma of voor het Oranje Fonds in het algemeen. Diverse organisaties hebben een dotatie gedaan in een Oranje Fonds op Naam of een Samenwerkingsfonds. Begroot was een bedrag van € 1,5 miljoen. De inkomsten uit de verkoop van panden verkregen via de fusie met Stichting Alleato werden in 2021 verwacht, maar deze verkoop heeft uiteindelijk niet in 2021 plaatsgevonden. Eén pand is in 2020 verkocht en het andere pand wordt in 2022 verkocht.

Lasten

Lasten zijn in 2021 hoger geweest dan de oorspronkelijke begroting.

Kosten

De grootste uitgaven die het Oranje Fonds doet zijn uiteraard de directe doelbestedingen. Daarnaast zijn er de kosten van de eigen organisatie. Deze bestaan uit de kosten die de organisatie maakt die rechtstreeks bijdragen aan de doelbesteding. Daarnaast kent het Oranje Fonds wervingskosten en kosten van beheer en administratie.

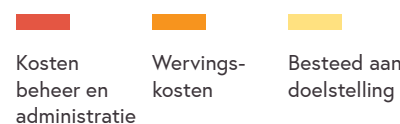
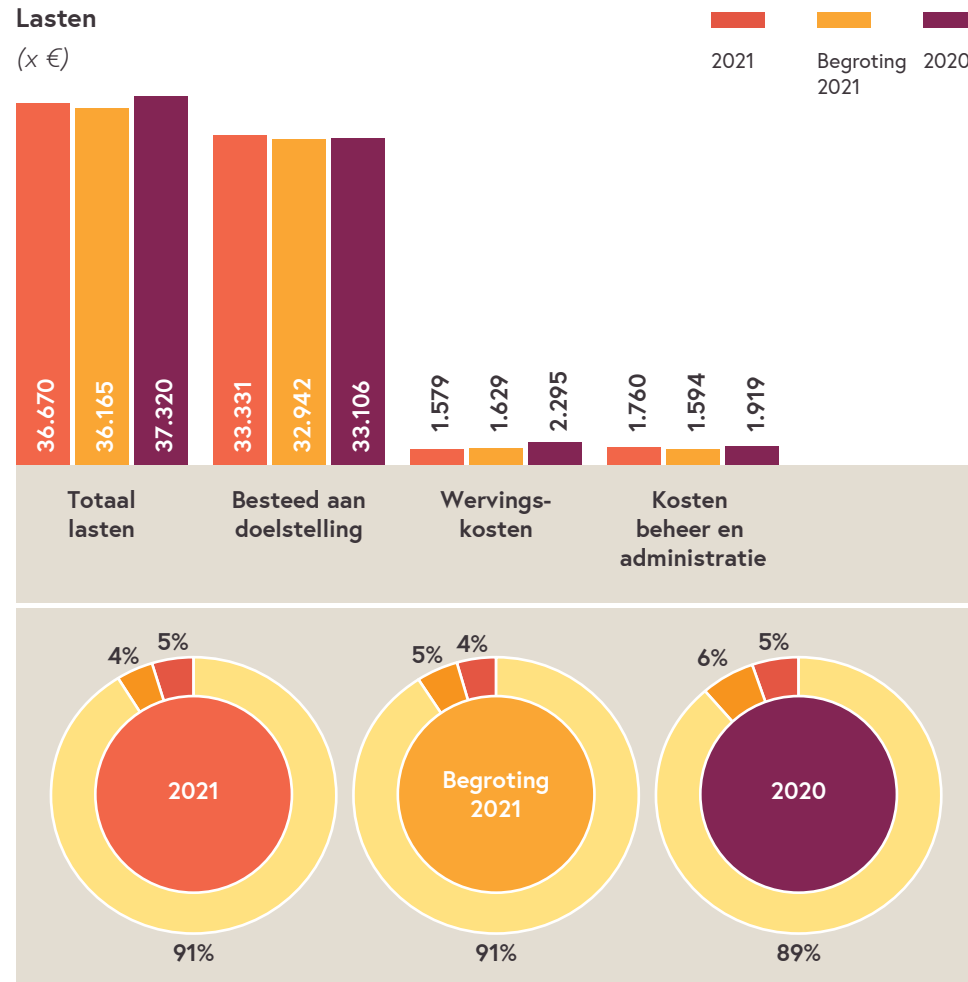
Kosten eigen organisatie

Het Oranje Fonds maakt kosten om inkomsten te verwerven, te besteden en te beheren en ook om sociale initiatieven te verbinden en te versterken. In 2021 was daar een bedrag van € 8,7 miljoen voor nodig (2020: € 9,3 miljoen), begroot voor 2021 was ook een bedrag van € 8,3 miljoen.

Het Oranje Fonds stuurt op de omvang van de kosten van de eigen organisatie door een norm te hanteren van maximaal 20% kosten (exclusief de kosten van beleggen en vermogensbeheer) ten opzichte van de totale besteding aan de doelstelling. In 2021 kwam de norm uit op 21,4% (2020: 23,9%). Met de kosten van het ICT-project bedroeg het percentage voor 2021 24,3% (2020: 26,3%).

Lasten

(x €)

Toerekening van de kosten van de eigen organisatie aan activiteiten voor de doelstelling

Een gedeelte van de organisatiekosten beslaat kosten van activiteiten die bijdragen aan de doelstelling. De brancheorganisatie voor goede doelen, Goede Doelen Nederland (GDN), heeft verschillende activiteiten benoemd waaraan de kosten van de eigen organisatie kunnen worden toegerekend. Het Oranje Fonds hanteert voor de toerekening van personeels-, huisvestings- en kantoorkosten een systematiek op basis van een analyse van functies, arbeidsomvang en kosten van de personeelsformatie van het Fonds. Deze analyse wordt elk jaar opnieuw gemaakt omdat het aantal fte's per activiteit per jaar kan variëren.

Besteed aan doelstelling

De besteding aan de doelstelling bedroeg in 2021 € 33,3 miljoen (2020: € 33,1 miljoen). Dat is 90,9% (2020: 88,7%) van de lasten. Begroot was een bedrag van € 32,9 miljoen (91,1%). Daarvan werd € 28,0 miljoen (2020: € 28,0 miljoen) besteed aan directe financiële bijdragen, voorlichting en capaciteitsversterking. Een bedrag van € 0,7 miljoen van toegekende bijdragen in voorgaande jaren kwam retour. Het terugstorten van bedragen heeft te maken met gelden die niet besteed zijn aan het project en daarom terugbetaald worden aan het Oranje Fonds.

Onderdeel van de bestedingen is de voorlichting. Voorlichting heeft als doel een bewustwording en uiteindelijk een gedragsverandering te realiseren bij de relevante doelgroepen van het Oranje Fonds.

In 2021 heeft het Oranje Fonds dit onderdeel onderscheiden binnen de bestedingen, omdat het een belangrijk deel van onze doelstelling is om mensen bewust te maken van de rol van sociale initiatieven in de samenleving, zodat zij de erkenning en steun krijgen die ze nodig hebben. Ook worden de thema's en programma's die het Oranje Fonds steunt belicht. Tevens worden mensen aangezet tot het doen van vrijwilligerswerk of het op een andere manier steunen van mensen in de samenleving. Het uiteindelijke resultaat is dat initiatieven nog meer impact kunnen maken. In 2021 is een bedrag van € 1,2 miljoen besteed aan voorlichting (begroot was € 1,1 miljoen).

De kosten van de eigen organisatie die kunnen worden toegerekend aan de doelstelling bedroegen in 2021 € 5,3 miljoen (2020: € 5,0 miljoen). Begroot was een bedrag van € 5,0 miljoen.

Wervingskosten

Om inkomsten te verwerven moeten kosten gemaakt worden. Denk hierbij aan kosten van (digitale) communicatiemiddelen, online marketing en mailingen. Deze kosten bedroegen in totaal € 1,6 miljoen (2020: € 2,3 miljoen). Begroot was een bedrag van € 1,6 miljoen. Gedurende het jaar is de particuliere fondsenwerving geëvalueerd en is face-to-facedonateurswerving stopgezet, waardoor kosten zijn bespaard. Naast de directe kosten zijn er investeringen gedaan in de ICT-systemen; deze worden gekapitaliseerd en afgeschreven over een periode van vier jaar. De ratio kosten en opbrengsten fondsenwerving valt door de lagere kosten beter uit dan begroot. Voor het Oranje Fonds is dit percentage in 2021 5,7% (2020: 9,6%). In de begroting 2021 is een percentage van 6,2% opgenomen.

Kosten van beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie omvatten de kosten van directie en management, administratieve en financiële ondersteunende functies, kosten van huisvesting, kantoor en controle en advies. Deze kosten bedroegen in 2021 € 1,7 miljoen (2020: € 1,9 miljoen). Begroot was een bedrag van € 1,8 miljoen. Dit is 4,8% van de totale lasten (2020: 5,1%). Het Oranje Fonds heeft in het verleden een norm van 5% vastgesteld. Rekening houdend met alle doorgevoerde veranderingen zal in de toekomst deze norm nader worden geëvalueerd. De kosten zijn licht hoger uitgekomen dan begroot, zijnde 4,4%, door additionele ICT- investeringen in onder andere cybersecurity.

Financiële baten en lasten

Naast de baten van uit fondsenwervende activiteiten kent het Oranje Fonds ook financiële baten en lasten, bestaande uit het rendement op het vermogen en de kosten van het vermogensbeheer.

Saldo van financiële baten en lasten

In 2021 werd een brutorendement op het vermogen behaald van 11,9% wat zich vertaalt in een positief resultaat van € 30,3 miljoen. Afgezet tegen ons lange termijn (gemiddeld) streefrendement van 3,5 à 4% is dit rendement en dus de realisatie fors hoger dan het streefrendement. De samengestelde benchmark geeft een resultaat van 12,3% te zien. Het verschil tussen onder meer de samengestelde benchmark en de performance is te verklaren doordat gedurende het jaar een gedeelte van de portefeuille in liquiditeiten werd gehouden, terwijl dit bij de benchmark niet het geval is.

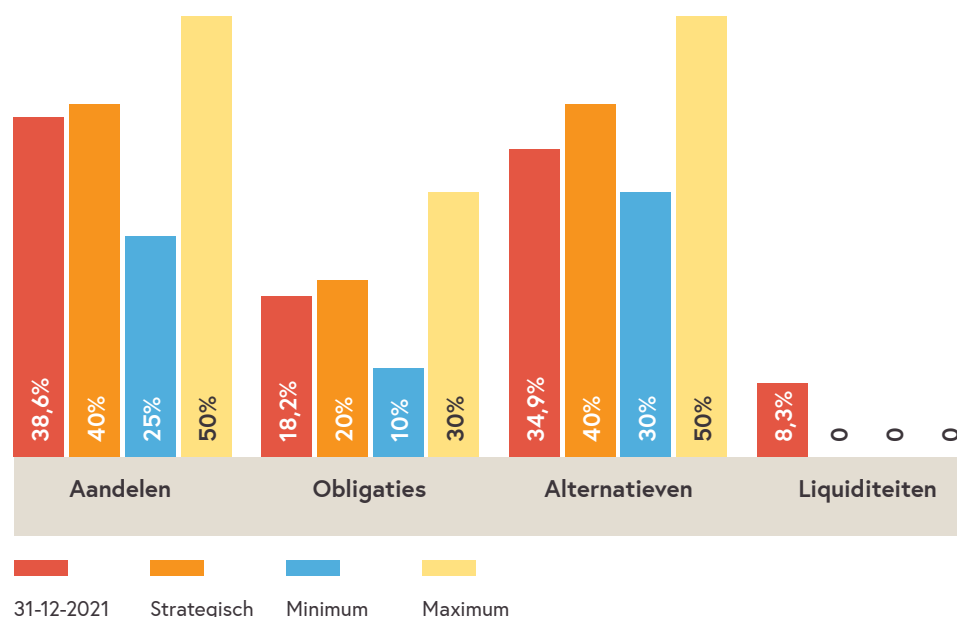
Kosten vermogensbeheer

Het beleggen van vermogen levert rendement op en er zijn met het beleggen van vermogen ook uitvoeringskosten gemoeid. Deze kosten van vermogensbeheer zijn veelal afhankelijk van de hoogte van het belegd vermogen en de manier waarop en waarin het vermogen is belegd. Door de aanpassing van ons beleggingsbeleid met minder directe investeringen en meer investeringen in beleggingsfondsen zijn de kosten van vermogensbeheer flink gedaald in de afgelopen jaren. De kosten van beleggingen bedragen ook in 2021 € 0,4 miljoen. In de kosten over 2021 zijn de kosten voor een studie voor het toekomstig beleggingsbeleid inbegrepen. Voor een verdere toelichting op de balans, de baten en lasten, de grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening en de bepaling van het vermogen en resultaat, verwijzen wij naar de toelichting bij de jaarrekening 2021.

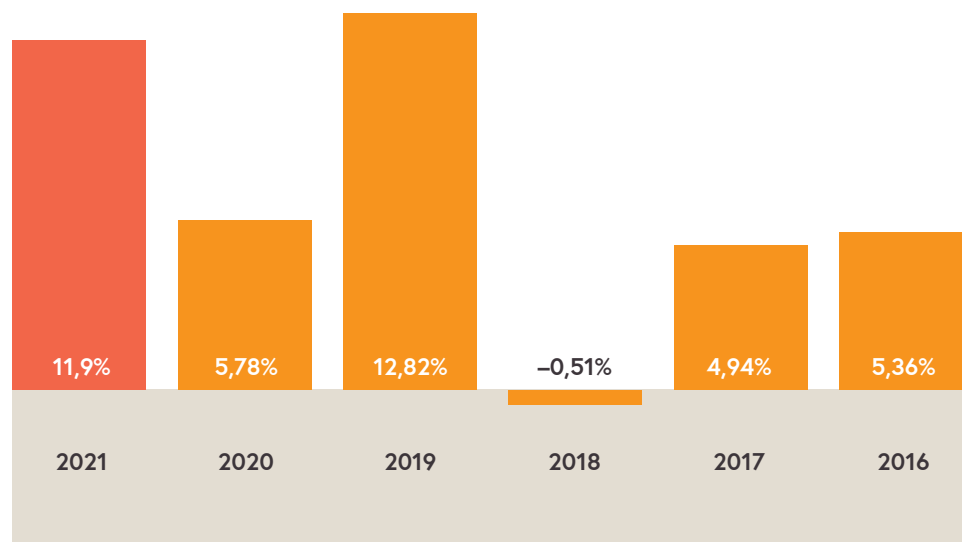
Samenstelling portefeuille

Sinds 2018 heeft het Oranje Fonds een beleggingsbeleid met bandbreedtes voor de verschillende categorieën. De verdeling in de portefeuille dient aan de bandbreedtes te voldoen. In het onderstaande overzicht wordt de verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën weergegeven per eind 2021.

Verdeling per beleggingscategorie per 31-12-2021

Rendement (bruto) 2015-2021

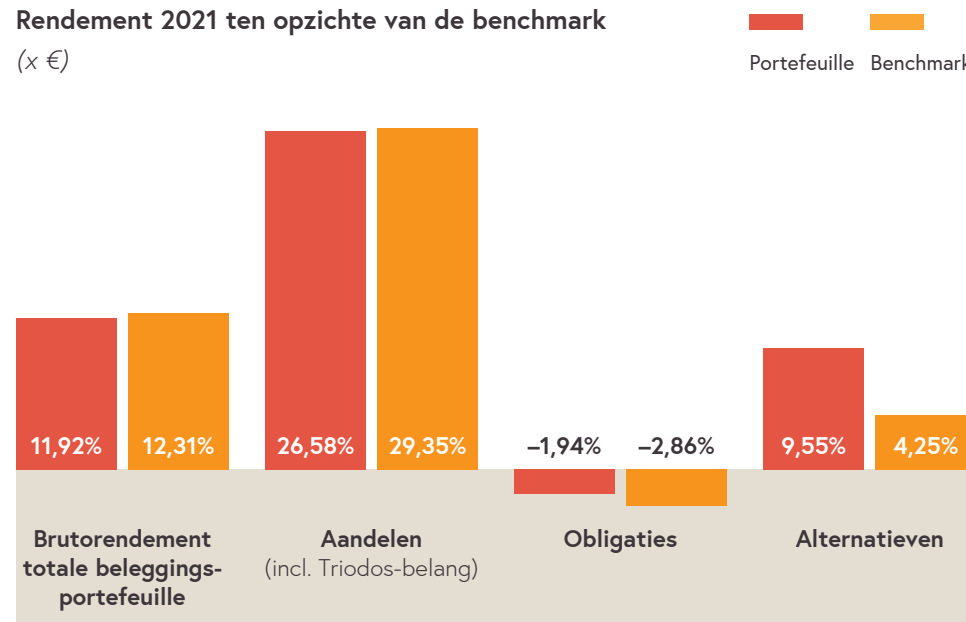

Brutorendement over de afgelopen jaren

Het langetermijngericht (gemiddeld) streefrendement van het Oranje Fonds is 3,5% à 4%. Dat is in 2021 ruim overtroffen.

De aandelen in de portefeuille van het Oranje Fonds hebben iets lager gerendeerd dan de benchmark. Dit is te verklaren door de gevoerde behoedzame strategie. Het rendement op de categorie obligaties is daarentegen minder negatief dan de benchmark. Ook dit is te verklaren door de behoedzame strategie. De alternatieve beleggingen hebben het relatief goed gedaan. De categorie alternatieven bestaat uit landbouwgrond, hypotheekfondsen, woningfondsen en missie-gerelateerd vastgoed, zoals bijvoorbeeld stadsherstelorganisaties. Er is een rendement behaald van 9,55% ten opzichte van 4,25% voor de benchmark. Dit is voornamelijk het gevolg van een positieve herwaardering van de landbouwgronden.

Rendement 2021 ten opzichte van de benchmark (x €)

Tijdshorizon en uitgangspunten van het beleggingsbeleid

Het vermogen van het Oranje Fonds is een zelfstandige en belangrijke bron van inkomsten en/of opbrengsten. Het heeft daarbij een tweeledige doelstelling. De reserves als bron van inkomsten dragen bij aan de organisatiekosten van het Oranje Fonds. Daarbij is het streven dat de opbrengst gemiddeld over de lange termijn voldoende is om de kosten van de eigen organisatie te dekken, zodat alle externe inkomsten geheel aangewend kunnen worden voor besteding aan de doelstelling.

Het tweede deel van het vermogen bestaat de Oranje Fondsen op Naam. Deze zijn geormerkt en dragen direct bij aan de doelbesteding.

In bijzondere gevallen kan het bestuur besluiten om een deel van de reserves als bron van inkomsten (maximum € 5 miljoen per jaar) te gebruiken voor speciale programma's of initiatieven. Dit is per jaar vast te stellen, rekening houdend met enerzijds de beleggingsresultaten in de voorafgaande jaren en de ontwikkelingen bij de andere inkomstenbronnen en anderzijds met de plannen voor bestedingen.

Het vermogen dient voor de eeuwigheid in stand te worden gehouden en maatschappelijk verantwoord belegd te worden. Kosten van het vermogensbeheer dienen te passen bij het gekozen beleid en zorgvuldig gemanaged te worden. Risico's worden proportioneel genomen, waarbij oog is voor de continuïteit van de organisatie en de risico-rendementskarakteristieken van de beleggingen in hun totaliteit.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord beleggen

Het Oranje Fonds belegt maatschappelijk verantwoord. Dat past bij onze missie. Daarom is duurzaamheid een belangrijk thema in ons beleid. We volgen hierbij minimaal de criteria die zijn opgesteld door Goede Doelen Nederland (GDN) met betrekking tot bijvoorbeeld mensenrechten, kinderarbeid, milieu, wapenhandel, alcohol en tabak, proefdieren en corruptie. Dit kan leiden tot uitsluiting van bepaalde bedrijven.

Daarnaast zien wij toepassing van ESG-beleid als de basis voor duurzaam en verantwoord beleggen. Dat kan er ook toe leiden dat we positieve screening toepassen, zodat bedrijven juist op basis van hun duurzaamheidsbeleid worden opgenomen in de portefeuilles.

Governance beleggingsbeleid

Een randvoorwaarde voor de beheersing van risico's is een adequate administratieve organisatie en een juiste werking van de procedures. Een correcte scheiding van verantwoordelijkheden is van eminent belang. Hierbij wordt het zogenaamde 'vierogen-principe' gehanteerd. In het kader van de good governance voor een fondsenwervende instelling en vermogensfonds onderscheiden wij de volgende functies voor het adequate toezicht op en uitvoering van het reserve- en vermogensbeleid van de Stichting:

- Het bestuur
- De Beleggingscommissie
- Directie
- Hoofd afdeling Financiën en Control
- Coördinator vermogensbeheer
- Fiduciair beheerder
- Externe vermogensbeheerder

Belastingen

Het Oranje Fonds is door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent dat over schenkingen geen belasting betaald wordt. Daarvoor voldoen we aan een aantal voorwaarden: we hebben geen winstoogmerk en minstens 90% van onze bijdragen wordt ingezet voor het goede doel. Het Oranje Fonds is als goededoelenorganisatie niet btw-plichtig. Er is een heel klein deel van onze inkomsten dat valt onder de belaste prestatie. Daarvoor kunnen we geen btw terugvragen. Net zoals andere organisaties vragen wij vanuit het vermogensbeheer dividendbelasting terug bij de Belastingdienst.

Begroting 2022

In € miljoen

Staat van baten en lasten

Baten

Baten van particulieren

Baten van bedrijven

Baten van loterijorganisaties

Baten van subsidies en overheden

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Som van de geworven baten

Baten als tegenprestatie voor de levering
van producten en/of diensten

Som van de baten

Lasten

Besteed aan doelstelling

- Directe besteding aan doelstelling
- Toegerekende kosten eigen organisatie

Wervingskosten

Kosten beheer en administratie

Som van de lasten

Saldo voor financiële baten en lasten

Saldo financiële baten en lasten

Saldo van baten en lasten

Begroting 2022

1.849.000

1.400.000

19.500.000

4.400.000

505.000

27.654.000

353.698

28.007.698

28.898.930

4.914.273

33.813.202

1.392.284

1.870.281

37.075.767

-9.068.069

9.094.500

26.431

Risicomanagement

Tweejarige
risicocyclus

Sinds een aantal jaren vormt risicomanagement een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering en hanteert het Oranje Fonds een risicokader. Met dit risicokader zorgen wij ervoor dat alle risico's waaraan het Fonds is blootgesteld naar behoren worden geïdentificeerd en beheerd. Daarvoor doorlopen we een cyclus, waarbij de risico's tweejaarlijks worden geactualiseerd en de belangrijkste risico's ter verdere mitigering worden opgenomen in het Jaarplan.

Daarbij geldt dat voor wat betreft de risicobereidheid van het Fonds in zijn algemeenheid sprake is van een kritische tolerantie. Het Oranje Fonds beseft dat het uitbannen van alle risico's onmogelijk en ook niet wenselijk is en wil ook bepaalde kansen benutten om de doelstellingen te realiseren.

In het verslagjaar is met name gewerkt aan het beheersen c.q. verkleinen van de volgende risico's

Categorie	Risico	Omschrijving en mogelijke impact	Maatregelen
I. Inkomsten	Eenzijdige financieringsmix	Het risico dat het Fonds voor zijn inkomsten te veel afhankelijk is van enkele grote donoren, waardoor de continuïteit van de organisatie op middellange termijn in gevaar dreigt te komen.	■ Diversificatie van fondsenwerving ■ Uitvoeren marktanalyse ■ Analyse particuliere fondsenwerving ■ Opstellen segmentatieplan en vaste geefvormen ■ Inzet op structurele partnerschappen ■ Vergroten inzet op nalatenschappen ■ Langetermijninrichting team Fondsenwerving
	Beleggingsrisico's	Met de beleggingen van het Fonds zijn verschillende risico's gemoeid, zoals marktrisico, renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en valutarisico.	■ Het Fonds laat zich uitgebreid adviseren door deskundige vermogensbeheerders ■ Het Fonds hanteert een strategische asset allocatie die gebaseerd is op een zo goed mogelijke afweging tussen rendement en risico. Voor een verdere risicospreiding heeft het Oranje Fonds ervoor gekozen om een gediversifieerde portefeuille in alternatieve beleggingen op te bouwen. Ook wordt veelal gebruikgemaakt van indexfondsen en trackers
II. Bestedingen	Over- en onderbesteding	Het risico dat het (beroep op het bestedings)budget van het Oranje Fonds jaarlijkse flinke schommelingen vertoont, waardoor de werklast ongelijkmatig verdeeld is en de kwaliteit van de besluitvorming en van de toezeggingen onder druk komen te staan.	■ Start Werken in themateams ■ Ontwikkeling B&P-programmastrategie ■ Ontwikkeling Theory of Change ■ Verbeterde budgetbewaking door nieuw ICT-systeem en dashboard
	Duurzame oplossingen	Het risico dat we onvoldoende aansluiten bij behoefte en noodzaak in de sector, waardoor we onvoldoende in staat zijn een significante en duurzame bijdrage te leveren aan onze missie.	■ Ontwikkeling strategie en plan van aanpak 'Kennis, Impact & Innovatie' ■ Behoud open loket als voelspriet ■ Ontwikkeling verduurzamingsprogramma ■ Betere impactinformatie door nieuw ICT-systeem

Categorie	Risico	Omschrijving en mogelijke impact	Maatregelen
III. Strategisch	Koersbepaling	Het risico van een onduidelijke en te weinig onderscheidende missie en strategie, waardoor het Fonds inboet aan herkenbaarheid.	■ Missie en visie opnieuw vastgesteld ■ Strategieplan en communicatieplan ontwikkeld
	Reputatie	Het risico dat onze reputatie schade oploopt, waardoor aanvragers, medewerkers, leveranciers en andere stakeholders in korte tijd een negatief oordeel over de organisatie krijgen.	■ Het zorgvuldig omgaan met klachten ■ Het voldoen aan de erkenningseisen van het CBF, het keurmerk Erkend Goed Doel en wet- en regelgeving ■ De zorgvuldige wijze waarop aanvragen worden beoordeeld en toekenningen worden gedaan ■ Alertheid op mogelijke fraude, intern en extern ■ Het betrachten van volledige transparantie ■ Het scherp letten op de kosten van de organisatie ■ Het op verantwoorde wijze beleggen van het vermogen ■ Het screenen van partners ■ Ontwikkelen van bedrijfscontinuïteitsplan met onder meer veiligheidsbeleid voor het voorkomen, reduceren en beheersen van fysieke veiligheidsrisico's
	Bekendheid	Het risico dat het Oranje Fonds onvoldoende bekendheid geniet, waardoor het Fonds wordt bemoeilijkt in het aantrekken en verbinden van de juiste stakeholders.	■ Basis merkstrategie ontwikkeld naar aanleiding van aangescherpte organisatiestrategie Oranje Fonds ■ Diverse verbeteringen doorgevoerd op gebied van inhoudsbekendheid en doelgroepbenadering bij lopende communicatie-uitingen en programma's ■ Ontwikkelen positioneringsstatement ■ Opstellen van Het Oranje Fonds Verhaal

Categorie	Risico	Omschrijving en mogelijke impact	Maatregelen
IV. HRM	Medewerkers-tevredenheid	Het risico dat de medewerkers onvoldoende tevreden zijn over de werkzaamheden en/of de organisatie, waardoor zij minder gemotiveerd en/of productief zijn of de organisatie gaan verlaten.	■ Duidelijke en gedragen strategische richting ontwikkeld ■ Werkbelevingsonderzoek uitgevoerd en opvolgingsplan opgesteld ■ Reorganisatie uitgevoerd die uitvoering van de strategie en medewerkers faciliteert ■ Thuiswerkbeleid ingevoerd ■ Coulancregeling tijdens lockdowns
V. Operationeel	ICT-risico	Het risico dat IT-systemen en IT-infrastructuur niet voldoen aan het gewenste beveiligingsniveau met als gevolg gijzeling van systemen, ongeautoriseerde toegang tot data en misbruik van informatie, hetgeen kan leiden tot operationele verstoringen en financiële en wellicht reputatieschade.	■ Analyse en versterking van IT-architectuur, ■ Uitvoeren Cybersecurity assessment door PwC ■ Aanstelling teamleider ICT ■ Beperkte toegang tot kritieke informatiesystemen en data ■ (Toegangs)beveiliging van netwerk en laptops en alle gerelateerde maatregelen ■ Beheersmaatregelen m.b.t. dagelijkse back-ups ■ Verhoging frequentie uitvoering securitytesten
	Interne rapportering	Het risico dat de managementrapportage incompleet, te weinig betrouwbaar en actueel is of niet in de juiste frequentie beschikbaar komt, waardoor de organisatie verkeerde beslissingen neemt en wordt bemoeilijkt in het realiseren en eventueel bijstellen van de doelen, targets en normen.	■ Implementatie nieuw ICT-systeem met verbeterde mogelijkheden voor managementinformatie ■ Ontwikkeling dashboard voor stuurinformatie ■ Vernieuwing van functie- en taakprofielen en procesbeschrijvingen ■ Optimaal benutten van kennis en ervaring van de medewerkers

Vooruitblik 2022

Het Oranje Fonds streeft naar een samenleving waarin niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen. We maken impact door sociale initiatieven op verschillende manieren te steunen, mensen en activiteiten te mobiliseren en sector versterkende initiatieven te ontwikkelen. Onze impact wordt verhoogd door (steeds beter) geïnformeerde keuzes te maken tussen de verschillende mogelijke activiteiten die we kunnen ontplooiën en de thema's waarop wij acteren.

2021: sterk fundament voor de toekomst

In 2021 hebben we belangrijke stappen gezet om onze impact te verhogen door de ontwikkeling van een nieuwe Theory of Change (Theorie van Verandering) passend bij de aangescherpte strategie. Daarnaast zijn we gaan werken op basis van een nieuwe organisatiestructuur, hebben we belangrijke nieuwe partnerschappen geïmplementeerd, nieuwe ICT-systemen en daarbij behorende processen in gebruik genomen en fondsen geworven om ons bereik te vergroten. Uiteraard heeft daarnaast de steun aan de sociale initiatieven ook doorgang gevonden, en hebben we zeven nieuwe programma's gelanceerd.

De beoogde organisatieveranderingen zijn ondanks de complexe omstandigheden allemaal gerealiseerd, waarmee een sterk fundament is gelegd voor de komende periode.

2022 en verder: onze ambitie voor de toekomst

De jaren 2022-2024 zullen in het teken staan van het verder verdiepen van onze activiteiten door te blijven onderzoeken wat het beste werkt en waarom dit het geval is. Aan de hand van deze voortdurende analyses kunnen we onze activiteiten continu blijven verbeteren en onze impact verder verhogen.

Door de grotere focus op impact verwachten we dat onze positionering nog relevanter en meer onderscheidend wordt, waardoor we de juiste aanvragers en mogelijke partners aantrekken zowel op inhoudelijk als op financieel gebied. De organisatie en de systemen zijn het afgelopen jaar zo ingericht om dit te kunnen faciliteren en te kunnen blijven ontwikkelen.

We blijven voortdurend streven naar een samenleving waarin niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen.

In ons meerjarenbeleidsplan 2022-2024 schetsen we hoe we onze impact gaan verhogen met en door bestaande en nieuwe activiteiten:

- Effectieve bestedingen en programma's.
- Een relevanter activerend merk.
- Toename structurele donaties.
- Een sterke lerende organisatie.

Verslag van het bestuur

Het bestuur is het hoogste orgaan binnen Stichting Oranje Fonds en bepaalt de koers, het algemene beleid en het budget van de organisatie. Daarnaast is het bestuur belast met het op hoofdlijnen toezien op het beheer van de organisatie. De uitvoering van het beleid is gedelegeerd aan de directeur-bestuurder.

Verandering van bestuursmodel

Nadat alternatieven voor een goede balans tussen governance en executie uitgebreid waren onderzocht, is met de statutenwijziging van 5 mei 2021 het zogenaamde 'one-tier'-bestuursmodel ingevoerd. Dit model doet meer recht aan de materiële werkelijkheid van het Oranje Fonds, waarbij de complexe uitvoeringspraktijk vereist dat de directie slagvaardig kan opereren.

De belangrijkste kenmerken van het one-tier bestuursmodel zijn:

- De functies van bestuur en intern toezicht zijn functioneel gescheiden met behoud van gezamenlijke besluitvorming op o.a. strategie, begroting, jaarplannen en jaarstukken.
- De uitvoerende bestuurder maakt deel uit van het statutaire bestuur, heeft een eigen rol, kan handelen op basis van eigen statutaire bevoegdheden en heeft eigenstandige bevoegdheid.
- De niet-uitvoerende bestuurders houden toezicht op de uitvoerende bestuurder en op de uitvoering van het beleid.
- Het bestuur als geheel (de niet-uitvoerende én uitvoerende bestuurders gezamenlijk) is bestuurlijk eindverantwoordelijk.

De niet-uitvoerende bestuurders zijn in dit bestuursmodel niet alleen toezichthouder, maar blijven ook betrokken bij strategie, beleid en grote investeringen van de organisatie. Dit wordt als een belangrijk voordeel van de keuze voor het one-tier-bestuursmodel gezien.

Verantwoordingsverklaring

Het bestuur stelt vast dat de jaarverslaggeving over 2021 is gebeurd volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Het bestuur is van mening dat de organisatie in 2021 de middelen efficiënt en effectief besteedde, dat er voldoende scheiding was in de functies van toezicht houden en uitvoeren en dat het Fonds de relaties met belanghebbenden goed onderhield. In dit jaarverslag beschrijven we hoe we deze principes toepasten op ons beleid.

Instelling nieuwe bestuurscommissies

Tegelijk met de invoering van het nieuwe bestuursmodel is de behoefte aan advies en ondersteuning door bestuurlijke commissies opnieuw onder de loep genomen. Dat leidde tot het (her)instellen van de volgende commissies, die tot taak hebben het bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren over het vaststellen en wijzigen van strategie en beleid op de eigen aandachtsgebieden.

Overzicht bestuurscommissies

Commissie	Aandachtsgebieden
Audit-, Risk & Compliance Commissie	Financiële verslaglegging, Interne beheersing & risico-management, Control, Compliance en Externe controle
Beleggingscommissie	Vermogen en beleggingen
Impactcommissie	Impact van de bestedingen
Prijzencommissie	Appeltjes van Oranje
Remuneratiecommissie	Samenstelling, functioneren en beloning c.q. vergoedingen van het bestuur

De bestuurscommissies bereiden binnen de eigen aandachtsgebieden de onderwerpen voor, die ook in de bestuursvergaderingen aan de orde komen. De commissies gaan dieper en inhoudelijker op de onderwerpen in, waardoor het bestuur zich bij de besluitvorming in principe op de hoofdlijnen kan richten. Via schriftelijke verslagen laat het bestuur zich informeren over de beraadslagingen en de adviezen van de bestuurscommissies.

In dit verslagjaar kwamen de commissies in de volgende frequentie bij elkaar:

- Audit-, Risk & Compliance Commissie: vijf keer.
- Beleggingscommissie: vier keer.
- Impactcommissie: twee keer.
- Prijzencommissie: één keer.
- Remuneratiecommissie: één keer.

Invoering van de nieuwe governancestructuur leidde ook tot de vaststelling van een nieuw bestuursreglement en daaronder ressorterende commissiereglementen.

Vergaderingen van het bestuur

Het bestuur kwam vier keer bijeen en besprak, stelde vast en besloot over de volgende onderwerpen.

Repeterende onderwerpen

Voortschrijdend Meerjarenplan en -begroting
Jaarplan en -begroting 2021
Jaarverslag en Jaarrekening 2020
Appeltjes van Oranje: selectie 2021 en themakeuze 2022

Bijzondere onderwerpen

Corporate

- Reflectie op en herbevestiging van aangescherpte strategie en rollen Oranje Fonds
- Governancestructuur: invoering 'one-tier'-bestuursmodel met statutenwijziging en vaststelling nieuwe reglementen
- Corporate Theory of Change
- Lustrumviering 2022
- ICT-project

Bestedingen & programma's

- Programmavoorstellen 'Herstel Dichtbij' en 'Groeï V'
- Koers op de Cariben

Fondsenwerving

- Veralgemeinering/standaardisering Oranje Fondsen op Naam
- Richtlijnen partnerschappen

Financiën & bedrijfsvoering

- Nieuwe aanpak risicomanagement en in het bijzonder het cyberrisicobeleid
- Uitkomsten ALM-studie
- Selectie en benoeming nieuwe externe accountant

Communicatie

- Campagne 'Ertoe doen!'
- 'Oranje Fonds verhaal'

HR

- Uitkomsten Werknemer Belevingsonderzoek

Investerings

- Verkoop Alleato-pand Biltstraat te Utrecht
- Aankoop landbouwgrond Spannum
- Participatie in DIF Private Debt Fund I

Tegengaan belangenverstrengeling

Om situaties van belangenverstrengeling of tegenstrijdig belang zo goed mogelijk te voorkomen worden de cv's van de bestuurders jaarlijks getoetst. Bovendien wordt aan het begin van iedere bestuursvergadering gecheckt of bij de te bespreken agendapunten geen sprake is van belangenverstrengeling. In het verslagjaar heeft zich zo'n situatie niet voorgedaan.

Bezoldiging niet-uitvoerend bestuurders

De niet-uitvoerend bestuurders ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging. In basis declareren zij ook geen vakantiegeld en onkosten. Op grond van de interne richtlijn 'MT en bestuur' kan er een uitzondering worden gemaakt voor reiskosten van niet-uitvoerend bestuurders die werkzaam zijn voor een andere non-profitorganisatie. In het verslagjaar is van deze mogelijkheid geen gebruikgemaakt.

Functioneren van bestuur

Op grond van de statuten beoordeelt en evalueert het bestuur jaarlijks het functioneren van het bestuur als collectief, hun onderlinge functioneren alsmede het functioneren van de uitvoerend bestuurder. Gelet op het feit dat het bestuur in de nieuwe constellatie pas in de tweede helft van 2021 van start ging, vond er in het verslagjaar nog geen uitgebreide zelfevaluatie plaats. Dat zal voor het eerst weer in 2022 plaatsvinden. Wel is in de Remuneratiecommissie uitgebreid ingegaan op het functioneren van de uitvoerend bestuurder.

Samenstelling bestuur en bestuurlijke commissies

Aan het einde van diens tweede zittingstermijn nam het bestuur halverwege het jaar onder grote dankzegging afscheid van de heer B.L.J.M. Beerkens. In zijn plaats trad de heer J. van den Berg toe tot het bestuur. Eind 2021 telde het bestuur van het Oranje Fonds negen onbezoldigde niet-uitvoerend bestuurders en één bezoldigd uitvoerend bestuurder.

Samenstelling van bestuur en bestuurlijke commissies

per 31 december 2021

Niet-uitvoerend bestuurders	Benoeming	Einde termijn	ARC-commissie	Beleggings-commissie	Impact-commissie	Prijzen-commissie	Remuneratie-commissie
De heer drs. D.A. (Dick) Benschop (voorzitter)	01-07-2016	01-07-2024					■ vz
De heer drs. J. (Jan) van den Berg, MBA	01-07-2021	01-07-2025 ¹	■	■			
Mevrouw ir. C.E.G. (Karien) van Gennip, MBA	01-01-2020	09-01-2022 ²			■		
Mevrouw prof. dr. H. (Halleh) Ghorashi	01-12-2018	01-12-2022 ¹			■		
Mevrouw drs. J. (Jamy) Goewie	01-06-2018	01-06-2022 ¹			■		
Mevrouw mr. P.C. (Petra) van Hoeken plaatsvervanger (portefeuille Financiën)	22-05-2017	22-05-2025	■ plv vz	■ plv vz		■	
De heer J.P. (Jack) de Kreijl, CMA, RA portefeuille Financiën	01-05-2019	01-05-2023 ¹	■ vz	■ vz			■
De heer prof. dr. K. (Kim) Putters (plaatsvervangend voorzitter)	10-10-2016	10-10-2024			■ vz	■ vz	■
De heer J.H. (Jörgen) Raymann	01-01-2015	01-01-2023					

Uitvoerend bestuurder

Mevrouw drs. S.A. (Sandra) Jetten (directeur)	05-05-2021	Gekoppeld aan functie, maximaal 2 keer 4 jaar	■	■	■	■	
---	------------	---	---	---	---	---	--

¹ Herbenoembaar voor tweede termijn.

² Mevrouw Van Gennip is op 09-01-2022 vrijwillig afgetreden als bestuurder van het Oranje Fonds vanwege haar toetreding tot het kabinet Rutte IV als minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Overzicht (neven)functies bestuurders Stichting Oranje Fonds

per 31 december 2021

de heer drs. D.A. (Dick) Benschop - voorzitter

Functie

President & CEO Royal Schiphol Group N.V. (bezoldigd)

Nevenfuncties

- Lid Dagelijks- en Algemeen Bestuur VNO-NCW (onbezoldigd)
- Non-executive lid van de Board of Directors van Brisbane Airport Corporation PTY Ltd (onbezoldigd)
- Lid van Amsterdam Economic Board (onbezoldigd)
- Voorzitter bestuur Stichting Maliebaan 18 (onbezoldigd)

de heer drs. J. (Jan) van den Berg, MBA

Nevenfuncties

- Voorzitter van de RvC van Achmea (bezoldigd)
- Commissaris MyTomorrows (bezoldigd)
- Commissaris HealthTech Global - Singapore (bezoldigd)
- Principal bij het Joep Lange Instituut (onbezoldigd)

mevrouw ir. C.E.G. (Karien) van Gennip

Functie

Bestuursvoorzitter Coöperatie VGZ (bezoldigd)

Nevenfuncties

- Boardmember INSEAD

mevrouw prof. dr. H. (Halleh) Ghorashi

Functie

Hoogleraar Diversiteit en Integratie, Afdeling Sociologie, Vrije Universiteit Amsterdam (bezoldigd)

Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht Movisie (bezoldigd)
- Lid Adviescommissie Opvang en Integratie, VluchtelingenWerk Nederland (onbezoldigd)
- Kroonlid van de SER (bezoldigd)
- Lid Stichting Leerstoel Uytendbogaert (onbezoldigd)
- Lid Wetenschappelijke adviesraad Volksgezondheid (bezoldigd)
- Lid Raad van Advies SER Topvrouwen (onbezoldigd)

mevrouw drs. J. (Jamy) Goewie

Functie

Partner Shaping Impact Group en Executive coach via in-sync coaching (bezoldigd)

Nevenfuncties

- Bestuurder INUKA (bezoldigd)
- Bestuurder Faircasso (bezoldigd)

mevrouw mr. P.C. van Hoeken – plaatsvervanger portefeuille Financiën**Nevenfuncties**

- Commissaris, lid RvC Audit commissie en voorzitter RvC Risk commissie van NWB Bank (bezoldigd)
- Commissaris, lid RvC Audit commissie, lid RvC Risk & Compliance commissie van Nordea Bank Group (bezoldigd)
- Voorzitter Adviescommissie Kredietcommissie, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (bezoldigd)
- Lid Toetsingscommissie Donaties van Rijks Universiteit Leiden (onbezoldigd)
- Commissaris van de Volksbank (bezoldigd)

mevrouw drs. S.A. (Sandra) Jetten – uitvoerend bestuurder**Functie**

Directeur-bestuurder Stichting Oranje Fonds (bezoldigd)

Nevenfuncties

- Lid bestuur STAK (onbezoldigd)
- Vicevoorzitter bestuur ALN (onbezoldigd)
- Secretaris bestuur Stichting Maliebaan 18 (onbezoldigd)

de heer J.P. (Jack) de Kreij, CMA, RA – portefeuille Financiën**Nevenfuncties**

- Vicevoorzitter RvC Boskalis en voorzitter Audit Committee (bezoldigd)
- Commissaris TomTom en voorzitter Audit Committee (bezoldigd)
- Commissaris Wolters Kluwer en voorzitter Audit Committee (bezoldigd)
- Voorzitter VEUO (Verenging van Effecten Uitgevende Ondernemingen) (bezoldigd)
- Bestuurder Stichting Preferente aandelen Philips (bezoldigd)
- Lid van de Global Advisory Board Metyis (bezoldigd)
- Secretaris bestuur Stichting Maliebaan 18 (onbezoldigd)

de heer prof. dr. K. (Kim) Putters - plaatsvervangend voorzitter**Functie**

Directeur Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) (bezoldigd)

Nevenfuncties

- Hoogleraar Beleid en Sturing van de Zorg in de Veranderende Verzorgingsstaat, Erasmus Universiteit Rotterdam (bezoldigd)
- Lid Bestuur Nationaal Comité 4 en 5 mei (onbezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Museum Catharijneconvent (onbezoldigd)
- Adviserend Lid Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) (onbezoldigd)
- Lid Maatschappelijke Adviesraad NWO (onbezoldigd)
- Lid Raad van Advies Nationale Jeugdraad (onbezoldigd)
- Lid Adviesraad Instituten van open samenlevingen, Universiteit Utrecht (onbezoldigd)
- Lid Scientific Committee van de European Health Management Association (onbezoldigd)
- Voorzitter Programmacommissie Zorg voor Jeugd van Zon-Mw (onbezoldigd)
- Voorzitter Curatorium Den Uyl leerstoel, Universiteit van Amsterdam (onbezoldigd)
- Kroonlid Sociaal Economische Raad (SER) (onbezoldigd)
- Bijzonder Ambtenaar Burgerlijke Stand gemeente Hardinxveld-Giessendam (onbezoldigd)
- Voorzitter Platform Perspectief Jeugd (Begeleidingscommissie Nationaal Programma Onderwijs NPO) (onbezoldigd)

de heer J.H. (Jörgen) Raymann**Functie**

Cabaretier/presentator (bezoldigd)

Nevenfuncties

- Bestuurslid van het P.I.E.T.-fonds (Nederland) (onbezoldigd)
- Bestuurslid van de Netwerk vereniging Dat Ding Van Ons (onbezoldigd)

Verklaring van het bestuur

Vaststelling

Het bestuur heeft de jaarrekening 2021 van de Stichting Oranje Fonds vastgesteld in de vergadering van 26 april 2022.

Jaarrekening

De jaarrekening geeft een getrouw beeld van de activa, passiva, en de financiële positie op basis van RJ 650 en RJ 640 alsmede overige relevante richtlijnen.

Resultaatbestemming

Het bestuur heeft de resultaatverdeling zoals opgenomen in de Staat van baten en lasten vastgesteld.

Continuïteitsveronderstelling

Het is naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd dat de financiële verslaglegging is opgesteld op going concern basis.

Bestuursverslag

Het bestuursverslag geeft een getrouw beeld van de toestand per 31 december 2021 en de gang van zaken gedurende 2021 en in het bestuursverslag zijn de wezenlijke risico's opgenomen waarmee het Oranje Fonds wordt geconfronteerd.

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen in het financieel katern behorende bij dit jaarverslag.

Verantwoordingsverklaring in het kader van het CBF-keurmerk

Onder verwijzing naar de hoofdstukken in dit jaarverslag verklaart het bestuur van het Oranje Fonds hierbij dat:

- Het bestuur van het Oranje Fonds een toezichthoudende rol heeft en dat er voldoende scheiding is tussen toezicht en uitvoering.
- Als in ieder jaar ook in 2021 gestreefd is naar het optimaliseren van de efficiëntie en effectiviteit van de bestedingen.
- Het beleid wordt gecontinueerd om de relatie tussen het Oranje Fonds en alle belanghebbenden te optimaliseren.

Utrecht, 26 april 2022

drs. D.A. Benschop, voorzitter
J.P. de Kreij, CMA, RA, portefeuille financiën
prof. dr. K. Putters, plaatsvervangend voorzitter
mr. P.C. van Hoeken
J.H. Raymann

drs. J. Goewie
prof. dr. H. Ghorashi
drs. J. van den Berg, MBA
drs. S.A. Jetten, MBA

Jaarrekening 2021

Balans per 31 december 2021

In euro's

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa	ref. 1	312.991	0
Materiële vaste activa	ref. 2	305.660	312.176
Financiële vaste activa	ref. 3	24.946.885	25.340.372
		25.565.536	25.652.548

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa	ref. 4	3.879.436	4.474.496
Effecten	ref. 5	262.882.755	238.211.107
Liquide middelen	ref. 6	1.861.997	2.448.763
		268.624.188	245.134.366
Totaal activa		294.189.724	270.786.914

Passiva

Reserves en fondsen

Reserves

Bestemmingsreserve	ref. 7.1	179.465.381	163.886.489
		179.465.381	163.886.489

Fondsen

Oranje Fondsen op Naam	ref. 8.1	93.465.047	87.967.419
Samenwerkingsfondsen	ref. 8.2	828.208	641.283
Provinciefondsen	ref. 8.3	17.379	7.710
Themafondsen	ref. 8.4	38.902	10.266
		94.349.536	88.626.678
		273.814.917	252.513.167

Voorzieningen

Langlopende schulden

Kortlopende schulden

Totaal passiva

	ref. 9	38.570	38.570
	ref. 10	3.120.592	3.850.121
	ref. 11	17.215.645	14.385.056
		294.189.724	270.786.914

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

Staat van baten en lasten 2021

In euro's

Baten

		2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Baten van particulieren	ref. 12	1.752.586	1.726.791	1.024.763
Baten van bedrijven	ref. 13	1.140.241	900.000	718.436
Baten van loterijorganisaties	ref. 14	20.724.022	19.500.000	20.588.644
Baten van subsidies en overheden	ref. 15	2.981.373	2.300.000	100.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	ref. 16	613.031	1.500.000	946.890
Som van de geworven baten		27.211.253	25.926.791	23.378.733
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	ref. 17	366.154	341.500	370.959
Overige baten	ref. 17.1	51.012	56.700	90.551
Som van de baten		27.628.419	26.324.991	23.840.243

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

		2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Lasten				
Besteed aan doelstelling	ref. 18 en 19	33.330.673	32.941.977	33.105.702
Directe besteding aan doelstelling	ref. 18	26.829.028	26.795.119	28.066.620
Voorlichtingskosten	ref. 18	1.182.536	1.115.000	0
Toegerekende kosten eigen organisatie	ref. 19	5.319.109	5.031.858	5.039.082
		33.330.673	32.941.977	33.105.702
Wervingskosten	ref. 19	1.579.251	1.629.418	2.294.697
Eigen fondsenwerving		1.555.258	1.576.418	2.242.672
Werving baten acties derden		23.993	53.000	52.025
		1.579.251	1.629.418	2.294.697
Kosten beheer en administratie	ref. 19	1.759.763	1.593.682	1.919.171
Beheer en administratie		1.759.763	1.593.682	1.919.171
Som van de lasten		36.669.687	36.165.077	37.319.570
Saldo voor financiële baten en lasten		-9.041.268	-9.840.086	-13.479.327
Saldo financiële baten en lasten	ref. 21	30.343.018	8.219.500	13.234.753
Saldo van baten en lasten		21.301.750	-1.620.586	-244.574
Bestemming saldo van baten en lasten				
<i>Toevoeging/onttrekking aan:</i>				
Bestemmingsreserve:				
Toevoegingen (negatief) resultaat aan de bestemmingsreserve		21.301.750	-1.620.586	-244.574
Onttrekkingen aan de bestemmingsreserve		-5.722.858	2.156.839	-1.723.146
Mutatie bestemmingsreserve	ref. 7.1	15.578.892	536.253	-1.967.720

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Fondsen:			
Oranje Fondsen op Naam			
Toevoeging aan Oranje Fondsen op Naam	8.372.305	2.110.000	5.246.315
Onttrekkingen aan Oranje Fondsen op Naam	-2.874.677	-4.104.339	-3.428.802
Mutatie Oranje Fondsen op Naam	5.497.628	-1.994.339	1.817.513
Samenwerkingsfondsen			
Toevoeging aan Samenwerkingsfondsen	1.678.507	1.300.000	108.515
Onttrekkingen aan Samenwerkingsfondsen	-1.491.582	-1.462.500	-201.921
Mutatie Samenwerkingsfondsen	186.925	-162.500	-93.406
Provinciefondsen			
Toevoeging aan Provinciefondsen	0	0	0
Onttrekkingen aan Provinciefondsen	9.669	0	643
Mutatie Provinciefondsen	9.669	0	643
Themafondsen			
Toevoeging aan Themafondsen	47.500	0	25.000
Onttrekkingen aan Themafondsen	-18.864	0	-26.604
Mutatie Themafondsen	28.636	0	-1.604
	21.301.750	-1.620.586	-244.574

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Ratio's			
Besteding van baten aan doelstelling	120,6%	125,1%	138,9%
Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten	90,9%	91,1%	88,7%
Wervingskosten/som der baten	5,7%	6,2%	9,6%
Kosten van beheer en administratie	4,8%	4,4%	5,1%
Kosten eigen organisatie	21,4%	23,4%	23,9%
Kosten eigen organisatie inclusief ICT-kosten	24,3%	24,5%	26,3%
Nettorendement beleggingen	11,9%	3,5%	8,5%

Besteding van baten aan doelstelling

De ratio 'besteding van baten aan de doelstelling' geeft inzicht in dat deel van de baten dat aan de doelstelling wordt besteed. Meer dan 100% betekent dat er een deel van de beleggingsinkomsten aan de doelstelling wordt besteed.

Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten

De ratio 'besteding aan doelstelling als aandeel van totale kosten' geeft inzicht in dat deel van de kosten besteed aan de doelstelling in verhouding tot het totaal van de kosten.

Wervingskosten/som der baten

Ratio 'wervingskosten/som der baten' geeft de verhouding weer van de wervingskosten ten opzichte van de som der baten.

Kosten van beheer en administratie

De ratio 'kosten van beheer en administratie' geeft inzicht in dat deel van de kosten besteed aan beheer en administratie in verhouding tot het totaal van de kosten.

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

Kosten eigen organisatie

In de ratio 'kosten eigen organisatie' worden de totale kosten van de eigen organisatie, verminderd met de kosten van beleggingen, vergoeding van administratiekosten en uitleen van personeel, afgezet tegen de besteding aan de doelstelling.

Kosten eigen organisatie inclusief ICT-kosten

In de ratio 'kosten eigen organisatie inclusief ICT-kosten' worden de totale kosten van de eigen organisatie (inclusief de ICT-kosten van het ICT-project), verminderd met de kosten van beleggingen, vergoeding van administratiekosten en uitleen van personeel, afgezet tegen de besteding aan de doelstelling.

Nettorendement beleggingen

De ratio 'rendement beleggingen' geeft inzicht in het behaalde rendement op de beleggingen in verhouding tot het gemiddeld belegd vermogen.

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

Kasstroomoverzicht 2021

In euro's

		2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat boekjaar		21.301.750	-244.574
Aanpassing voor:			
■ afschrijvingen/afwaarderingen	ref. 2.1 en 2.2	74.914	108.664
■ mutatie vorderingen en overlopende activa	ref. 4	567.824	11.953.057
■ mutatie kortlopende schulden	ref. 11	2.824.076	-2.161.890
■ mutatie langlopende schulden	ref. 10	-729.529	3.850.121
■ mutatie voorzieningen	ref. 9	0	-30.000
■ baten uit beleggingen	ref. 21	-30.742.431	-13.620.596
		-6.703.396	-145.218
Betaalde interest	ref. 21	-96.492	-55.968
Ontvangen interest		903.002	505.836
Ontvangen dividend	ref. 21	2.380.028	2.563.956
Gerealiseerde koersresultaten	ref. 21	356.438	-1.634.299
		-3.160.420	1.234.307
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in immateriële en materiële vaste activa			
Investerings in immateriële vaste activa	ref. 1.1	-312.991	0
Investerings in andere vaste bedrijfsmiddelen	ref. 2.2	-61.885	-41.933
Desinvestering van niet aan de bedrijfsvoering dienstbaar	ref. 2.1	0	82.870
		-374.876	40.937

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

		2021	2020
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie beleggingen	ref. 3 en 5	2.948.530	-3.380.921
		2.948.530	-3.380.921
Nettokasstroom		-586.766	-2.105.677
Stand liquide middelen 1 januari	ref. 6	2.448.763	4.554.440
Stand liquide middelen 31 december	ref. 6	1.861.997	2.448.763
Mutatie liquide middelen		-586.766	-2.105.677

De toelichtingen op pagina 80 tot en met 127 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

Stichting Oranje Fonds, ('de Stichting'), gevestigd aan de Maliebaan 18 in Utrecht, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 411515640000.

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2021, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021.

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn RJ650 voor de Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving en RJ 640, organisaties zonder winststreven, alsmede overige relevante Richtlijnen.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de Stichting. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Tot en met het boekjaar 2020 stelde Stichting Oranje Fonds een geconsolideerde jaarrekening op waarin waren verwerkt de activa, passiva, baten, lasten en kasstromen van de Stichting Maliebaan 18. Deze stichting is eigenaar van het kantoorpand aan de Maliebaan te Utrecht.

Vanaf 2021 presenteert Stichting Oranje Fonds de enkelvoudige jaarrekening over boekjaar 2021 en 2020. Op basis van materialiteitsoverwegingen is er geen verplichting tot het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening.

Het gevolg van deze aanpassing is dat het pand Maliebaan 18 en de aan het pand Maliebaan 18 gekoppelde voorziening voor groot onderhoud vanaf boekjaar 2021 worden gepresenteerd als lening u/g onder de financiële vaste activa.

Het inzicht in het pand Maliebaan 18 en de hieraan gerelateerde voorziening groot onderhoud is nader toegelicht in de toelichting op de balans: 3. Financiële vaste activa.

De aanpassing heeft geen gevolgen voor de presentatie van de staat van baten en lasten.

De vergelijkende cijfers zijn vanwege het hiervoor genoemde aangepast.

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer

in de balans opgenomen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen: de onderhoudsvoorziening, waardering van direct vastgoed en gronden en de waardering van materiële en financiële vaste activa.

Stelselwijziging

Stelselwijziging verwerking baten uit nalatenschappen

Met ingang van 2021 heeft de Stichting een vrijwillige stelselwijziging doorgevoerd ten aanzien van de verwerking van baten uit nalatenschappen. Tot 2021 werden de baten per nalatenschap verantwoord op het moment dat een betrouwbare schatting van de omvang kon worden bepaald. Vanaf 2021 maakt de Stichting gebruik van de

mogelijkheid om nalatenschappen te verantwoorden op het moment dat de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is de rekening en verantwoording, in het verslagjaar is ontvangen. De reden voor deze keuze is dat de verantwoording van de baten uit nalatenschappen volgens de nieuw gekozen methode minder complex is. De Stichting maakt gebruik van de in de Richtlijnen geboden overgangsbepaling, waarbij de stelselwijziging prospectief mag worden verwerkt bij toepassing per 1 januari 2021. De stelselwijziging heeft geen effect op het vermogen, het resultaat en individuele posten in de jaarrekening en de impact op komende jaren zal naar verwachting niet materieel zijn.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden als baten uit nalatenschappen verantwoord in het boekjaar waarin ze ontvangen worden voor zover deze niet reeds eerder zijn verantwoord en er geen voorwaardelijke verplichtingen bestaan. De richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 bepaalt dat giften belast met vruchtgebruik worden geactiveerd. Giften belast met vruchtgebruik welke niet voldoen aan de activeringscriteria worden alleen in de toelichting vermeld. Verantwoording hiervan in de staat van baten en lasten vindt pas plaats in de staat bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van het blote eigendom.

Grondslagen voor bepaling van het vermogen

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, waardeert het Oranje Fonds zijn activa en passiva tegen de historische kostprijs (verkrijgings- of vervaardigingsprijs).

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in financiële vaste activa, effecten (aandelen en obligaties), handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handels-schulden en overige te betalen posten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgw waardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd:

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen missie gerelateerde verstrekte leningen en participaties (zonder invloed van betekenis).

Verstrekte leningen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Beleggingen in participaties worden na eerste opname tegen kostprijs of lagere marktwaarde gewaardeerd en, indien van toepassing, vermeerderd met stockdividend.

Effecten

De beleggingsportefeuille van het Oranje Fonds bestaat uit landbouwgrond, beursgenoteerde obligatiefondsen en aandelen, niet beursgenoteerde aandelen en (tijdelijk) voor belegging beschikbare liquiditeiten.

De effecten, zijnde beursgenoteerde obligatiefondsen en aandelen en niet beursgenoteerde aandelen, worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met directe verwerking van waarde wijzigingen in de staat van baten en lasten. Aan- en verkopen van de effecten worden verantwoord op transactiedatum.

Obligaties zijn opgenomen in aan de beurs genoteerde obligatiefondsen en zijn gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurskoers op 31 december. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

De beleggingen in aandelen die een beursnotering hebben zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten. De niet-beursgenoteerde beleggingen worden gewaardeerd tegen een berekende netto-contante waarde of een waarde berekend middels een andere geschikte methode.

De reële waarde van vastgoed opgenomen in beleggingsfondsen wordt door de beheerder van het beleggingsfonds vastgesteld op basis van de waardering van het onderliggende vastgoed. De beleggingsfondsen stellen een onafhankelijke externe partij aan voor de waardering van het vastgoed in portefeuille. Het vastgoed in de onderliggende beleggingsfondsen wordt door deze partij minimaal jaarlijks getaxeerd.

De waardering van landbouwgronden welke direct worden gehouden geschiedt tegen de reële waarde op basis van door externe partijen uitgevoerde taxaties.

Het Oranje Fonds taxeert individuele grondposities eens per 5 jaar en monitort de ontwikkeling van de grondprijzen in de tussenliggende jaren. Indien op basis van informatie van het Oranje Fonds de reële waarde materieel afwijkt van de reële waarde van vergelijkbare stukken grond dan zal het Oranje Fonds beoordelen of een aanpassing van de reële waarde noodzakelijk is al dan niet middels aanvullende taxaties.

Vorderingen

De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de Stichting, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Overige financiële instrumenten

De overige financiële instrumenten, zijnde kortlopende vorderingen en kortlopende schulden, worden na eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs of geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar zijn gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de Stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van de gemaakte verliezen.

De uitkomsten worden bijgesteld als de Stichtingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan de historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de actuele marktrente. Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd worden direct ten laste van de staat van baten en lasten verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de Stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte

toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de Stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Overige bedrijfsmiddelen in gebruik voor de bedrijfsuitoefening en de niet aan de bedrijfsvoering dienstbare activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen hierop worden berekend als een percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden bij de vaste activa gehanteerd:
Overige bedrijfsmiddelen: 10 - 33,3

Vorderingen, overlopende activa, effecten, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden

De grondslagen voor financiële vaste activa en vorderingen, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden zijn opgenomen onder Financiële instrumenten.

Reserves en Fondsen

Bestemmingsreserve

Reserve als bron van inkomsten

Jaarlijks wordt het saldo van de resultatenrekening via de resultaatverdeling toegevoegd (batig saldo) dan wel onttrokken (nadelig saldo) aan deze reserve.

Het doel van deze reserve is om met de opbrengst hiervan de kosten van de eigen organisatie te financieren, waardoor alle inkomsten uit externe bronnen volledig kunnen worden besteed aan de doelstelling.

Fondsen

Onder Fondsen worden de door derden met een specifieke bestemming toegezegde gelden in de vorm van een Oranje Fonds op Naam, een Provinciefonds of een Samenwerkingsfonds verantwoord. Aan deze fondsen voegt het Oranje Fonds, afhankelijk van de per fonds gemaakte afspraken, jaarlijks bij de resultaatbestemming, een rentevergoeding toe. Voor deze fondsen geldt een instandhoudingverplichting.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de Stichting noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de Stichting nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van een voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van de panden is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties, en is nagenoeg geheel kortlopend.

Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, dienen de (meer)kosten te worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds PFZW verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt

hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door PFZW of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Leasing

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een lease-overeenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele lease

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningssystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten uit de niet aan de bedrijfsvoering dienstbare activa worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huur-overeenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

Verplichtingen inzake toegezegde bijdragen

(Meerjarige) verplichtingen tot het doen van giften worden in het boekjaar verwerkt waarin een besluit daartoe is genomen en dit kenbaar is gemaakt aan de begunstigde. Indien aan de toekenning voorwaarden zijn verbonden wordt de verplichting opgenomen wanneer de aanvragers door de voldoening aan de voorwaarden een beroep kunnen doen op de toekenning. Betalingen van toekenningen aan aanvragers worden via deze balanspost afgewikkeld.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Het kasstroomoverzicht is een overzicht waaruit de in- en uitgaande kasstromen in het boekjaar blijken. Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het boekjaar beschikbaar zijn gekomen en hoe die geldmiddelen zijn benut in hetzelfde boekjaar.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Deze toerekening volgt een bestendige gedragslijn. Dit houdt in dat bij de lasten rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Bestemmingsgiften

De giften worden verantwoord als bate bij ontvangst van de gift. De besteding van geoormerkte giften met een specifieke bestemming wordt afzonderlijk vermeld. Indien deze baten niet volledig in het boekjaar zijn besteed, wordt het nog niet bestede deel via de resultaatbestemming in een bestemmingsfonds verantwoord. Toekomstige bestedingen komen ten laste van de toekomstige jaren en worden bij de resultaatbestemming in mindering gebracht op de betreffende bestemmingsfondsen.

Subsidies en bijdragen

Subsidies en bijdragen die worden verkregen onder voorwaarden worden tot de voldoening aan die voorwaarden in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten en bij c.q. in de mate van voldoening aan die voorwaarden als bate verantwoord.

Doelsubsidies en doelbijdragen waaraan geen voorwaarden zijn verbonden worden verantwoord in het jaar waarin deze worden toegezegd. Voor eventuele nog niet in het verslagjaar bestede delen van deze doelsubsidies en doelbijdragen wordt een bestemmingsfonds gevormd. Toekomstige bestedingen komen ten laste van de toekomstige jaren en worden bij de resultaatbestemming in mindering gebracht op de betreffende bestemmingsfondsen.

Baten voor het verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van de beoordelingen van de tot de op dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening.

Bestedingen

Toegekende bijdragen aan projecten worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is meegedeeld. Onvoorwaardelijke meerjarige toekenningen worden volledig in het jaar van toezegging als last en als verplichting opgenomen.

Resultaat beleggingen

Alle financiële baten en lasten inzake de beleggingen worden in de staat van baten en lasten verantwoord (zie ook grondslagen 'Effecten').

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren. Agio, disagio en aflossingspremies worden verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren. De toerekening van deze rentelast en de rentevergoeding over de lening is de effectieve rente die in de staat van baten en lasten wordt verwerkt. In de balans is (per saldo) de amortisatiewaarde van de schuld(en) verwerkt. De nog niet in de staat van baten en lasten verwerkte bedragen van het agio en de al in de staat van baten en lasten verwerkte aflossingspremies worden verwerkt als verhoging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

Kostentoerekening

De richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd moeten worden naar verschillende kostencategorieën. Elke medewerker van het Oranje Fonds (met uitzondering van de campagne-medewerkers en oproepkrachten) wordt toegerekend aan één van die categorieën. De Goede Doelen Nederland heeft richtlijnen voor hoe welke kosten toegerekend dienen te worden aan de kostencategorie 'beheer en administratie', namelijk: kosten voor directie, financiën, planning en control, ICT, receptie, postverwerking, archief en algemeen secretariaat. Het Oranje Fonds volgt deze richtlijnen.

Op basis van de loonkosten en formatie, bekeken over meerdere jaren, worden de totale kosten van de eigen organisatie aan de hieronder genoemde categorieën toegerekend.

Categorie	% toerekening
Financiën & Bedrijfsvoering en directie	23,3%
samenstelling:	
■ directie	
■ financiën	
■ ondersteunende diensten	
■ Totaal fte	11,54 fte
Bestedingen & Programma's en Communicatie & Merk	63,4%
samenstelling:	
■ projectadvies	
■ pers en communicatie	
■ projectbegeleiding	
■ Totaal fte	31,44 fte
Fondsenwerving & partnerschappen	13,3%
samenstelling:	
■ fondsenwerving	
■ Totaal fte	6,60 fte

Ratio's

Zowel de richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 als het CBF-keurmerk schrijft het hanteren van een aantal ratio's voor, die hieronder nader worden toegelicht. Daarnaast hanteert het Oranje Fonds zelf nog een ratio die de relatie laat zien tussen de kosten van de eigen organisatie en de bestedingen aan de doelstelling. Deze ratio's zijn een belangrijk financieel sturingsinstrument en worden maandelijks in de managementrapportage weergegeven.

Besteding van baten aan de doelstelling

Deze norm geeft weer welk percentage van de totale baten aan de doelstelling is besteed.

Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten

Dit kengetal geeft de verhouding weer tussen de besteding aan de doelstelling en de totale lasten.

Wervingskosten/som der baten

Deze norm betreft de verhouding tussen de kosten van eigen fondsenwerving en de gerealiseerde inkomsten uit eigen fondsenwerving.

Kosten van beheer en administratie

Dit betreft het percentage van de kosten voor beheer en administratie ten opzichte van de totale lasten. Het is dat deel van de organisatiekosten dat niet direct kan worden toegerekend aan besteding aan de doelstelling of aan de fondsenwerving. Het Oranje Fonds stelt het streefpercentage op maximaal 5%.

Kosten eigen organisatie

Deze norm betreft het totaal van de kosten van de eigen organisatie exclusief de ICT-kosten, verminderd met ontvangen vergoedingen voor administratiekosten en voor detachering van personeel, gerelateerd aan de totale besteding aan de doelstelling. De beleggingskosten worden niet meegewogen in deze ratio, omdat deze geen directe relatie hebben met de kosten die nodig zijn om de doelstelling te realiseren. Als streefpercentage stuurt het Oranje Fonds op maximaal 20,0%.

Kosten eigen organisatie inclusief ICT-kosten

In deze norm betreft het totaal van de kosten van de eigen organisatie inclusief de ICT-kosten, verminderd met ontvangen vergoedingen voor administratiekosten en voor detachering van personeel, gerelateerd aan de totale besteding aan de doelstelling.

De beleggingskosten worden niet meegewogen in deze ratio, omdat deze geen directe relatie hebben met de kosten die nodig zijn om de doelstelling te realiseren.

Nettorendement beleggingen

De ratio 'rendement beleggingen' geeft inzicht in het behaalde rendement op de beleggingen in verhouding tot het gemiddeld belegd vermogen. Het Oranje Fonds streeft naar een lange termijn streefrendement van gemiddeld 3,5 à 4%.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transacties en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de balans

In euro's

1. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit geactiveerde softwarekosten om fondsen te werven.

	2021	2020
1.1. Geactiveerde software		
Aanschafwaarde per 1 januari	0	0
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	0	0
Boekwaarde per 1 januari	0	0
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	312.991	0
Afschrijving	0	0
Saldo mutaties in de boekwaarde	312.991	0
Aanschafwaarde per 31 december	312.991	0
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	0	0
Boekwaarde per 31 december	312.991	0

2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering van het Oranje Fonds. Tevens zijn er panden in de materiële vaste activa opgenomen die zijn verkregen vanuit de fusie met Stichting Alleato. Deze worden door stichting Oranje Fonds niet gebruikt ten behoeve van de bedrijfsvoering.

	2021	2020
Niet aan de bedrijfsvoering dienstbaar	0	0
Andere vaste bedrijfsmiddelen	305.660	312.176
	305.660	312.176
2.1. Niet aan de bedrijfsvoering dienstbaar		
Aanschafwaarde per 1 januari	174.847	498.665
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-174.847	-412.342
Boekwaarde 1 januari	0	86.323
Tegenboeking aanschafwaarde desinvesteringen	0	-323.818
Tegenboeking cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	0	240.948
Afschrijving	0	-3.453
Saldo mutaties in de boekwaarde	0	-86.323
Aanschafwaarde per 31 december	174.847	174.847
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-174.847	-174.847
Boekwaarde per 31 december	0	0

Eind 2019 heeft de juridische fusie met de Stichting Alleato plaatsgevonden. Het onroerend goed dat door de juridische fusie is verkregen is gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. Een van de panden is in 2020 verkocht en geleverd. De opbrengst is aan het bestemmingsfonds 'Alleato Fonds voor de provincie Utrecht' toegevoegd. Voor het andere pand is een voorlopig koopcontract gesloten. Dit pand wordt in januari 2022 verkocht. De opbrengst van dit pand zal in 2022 worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds 'Alleato Fonds voor de provincie Utrecht'.

2.2. Andere vaste bedrijfsmiddelen

Aanschafwaarde per 1 januari

Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari

Boekwaarde per 1 januari

Mutaties in de boekwaarde

Investerings

Tegenboeking aanschafwaarde desinvesteringen

Tegenboeking cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen

Afschrijvingen

Saldo mutaties in de boekwaarde

Aanschafwaarde per 31 december

Cumulatieve afschrijvingen per 31 december

Boekwaarde per 31 december

	2021	2020
Aanschafwaarde per 1 januari	1.063.740	1.874.898
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-751.564	-1.499.444
Boekwaarde per 1 januari	312.176	375.454
Mutaties in de boekwaarde		
Investerings	68.398	42.939
Tegenboeking aanschafwaarde desinvesteringen	-27.772	-854.097
Tegenboeking cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	27.772	853.091
Afschrijvingen	-74.914	-105.211
Saldo mutaties in de boekwaarde	-6.516	-63.278
Aanschafwaarde per 31 december	1.104.366	1.063.740
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-798.706	-751.564
Boekwaarde per 31 december	305.660	312.176

3. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit verstrekte langlopende leningen aan en aandelenparticipaties in organisaties op het gebied van behoud en exploitatie van historisch en industrieel vastgoed, alsmede pachters. Deze activa zijn bestemd om duurzaam te worden aangehouden. Er wordt rente resp. dividend vergoed, hetgeen wordt verantwoord in de staat van baten en lasten.

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	2021		2020	
	<i>Leningen</i>	<i>Participaties</i>	<i>Leningen</i>	<i>Participaties</i>
Stand per 1 januari				
Aanschafprijs	19.960.695	5.379.677	14.206.377	5.290.195
Cumulatieve waardeveranderingen				
Boekwaarde	19.960.695	5.379.677	14.206.377	5.290.195
Mutaties in het boekjaar				
Waardeveranderingen				
Aankopen				45.000
Verkopen				
Stockdividend				44.482
Koerswijzigingen				
Nieuwe verstrekkingen	46.990		5.599.322	
Kortlopend deel langlopende vorderingen vorig boekjaar	130.826		12.977.865	
Aflossingen	-539.679		-12.692.043	
Kortlopend deel langlopende vorderingen	-31.624		-130.826	
Saldo	-393.487	0	5.754.318	89.482
Boekwaarde	19.567.208	5.379.677	19.960.695	5.379.677

De specificatie van de leningen en participaties is als volgt:

	Leningen			Participaties	
	<i>Hoofdsom</i>	<i>Einde looptijd</i>	<i>Rente %</i>	<i>€</i>	<i>Aantal</i> <i>Belang %</i>
Stadsherstel Amsterdam N.V.	6.000.000	onbepaalde tijd	3,0 – 4,5	2.569.500	5.710 4,2
Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.	5.000.000	2030	3,50	1.855.534	40.337 10,1
Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.		2043	2,75	208.500	2.085 1,6
Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.	965.236	2033	2,75 + Euribor		
NV Bergkwartier Maatschappij tot Stadsherstel Deventer				250.000	250.000 2,5
Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel N.V.	–	–		200.000	435 2,2
BOEi B.V.	1.000.000	2030	3,90	296.143	710 8,1
Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht	600.000	2024	3,35		
Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht	1.000.000	2024	2 – 3,35		
Lening Donderen	0	2021			
Lening Stichting Maliebaan 18	5.033.596	onbepaalde tijd	0,00		
Kortlopend deel langlopende vorderingen	–31.624				
	19.567.208			5.379.677	

De participaties betreffen illiquide beleggingen waarin geen verhandeling plaatsvindt. Het verschil tussen de boekwaarde en de reële waarde is van geringe betekenis.

Lening Stadsherstel Amsterdam N.V.

De lening Stadsherstel Amsterdam N.V. bedraagt oorspronkelijk € 16.000.000.
Van dit bedrag is € 10.000.000 in 2020 afgelost.

Het verloop van de lening Stadsherstel Amsterdam N.V. is als volgt:

	2021	2020
Balanswaarde begin boekjaar	6.000.000	16.000.000
Aflossing	0	10.000.000
Kortlopend deel lening Stadsherstel Amsterdam N.V.	0	0
Langlopend deel lening Stadsherstel Amsterdam N.V.	6.000.000	6.000.000

Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.

De lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V. is aangegaan op 21 december 2020 voor een bedrag van € 5.000.000

Het verloop van de lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V. is als volgt:

	2021	2020
Balanswaarde begin boekjaar	5.000.000	5.000.000
Kortlopend deel lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.	0	0
Langlopend deel lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.	5.000.000	5.000.000

Lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.

De lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V. bedraagt oorspronkelijk € 1.050.000.
Er wordt jaarlijks op deze lening afgelost.

Het verloop van de lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V. is als volgt:

	2021	2020
Balanswaarde begin boekjaar	996.061	1.023.944
Aflossing	30.825	27.884
Kortlopend deel lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.	31.624	30.826
Langlopend deel lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.	933.612	965.234

Lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht

De lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht bedraagt oorspronkelijk € 4.500.000.
Van dit bedrag is € 2.350.000 in 2020 afgelost.

Het verloop van de lening Hendrick de Keyser Utrecht is als volgt:

	2021	2020
Balanswaarde begin boekjaar	1.800.000	4.150.000
Aflossing	200.000	2.350.000
Kortlopend deel lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht	0	0
Langlopend deel lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht	1.600.000	1.800.000

Lening BOEi B.V.

De lening BOEi B.V. is in 2020 verlengd en bedraagt per 31 december 2020 € 1.000.000.

	2021	2020
Balanswaarde begin boekjaar	1.000.000	500.000
Aanvulling allonge	0	500.000
Kortlopend deel lening BOEi B.V.	0	0
Langlopend deel lening BOEi B.V.	1.000.000	1.000.000

Lening Donderen

De lening Donderen bedraagt oorspronkelijk € 300.000. Van dit bedrag werd € 100.000 in 2021 afgelost.

Het verloop van de lening Donderen is als volgt:

	2021	2020
Balanswaarde begin boekjaar	100.000	200.000
Aflossing	100.000	100.000
Kortlopend deel lening Donderen	0	100.000
Langlopend deel lening Donderen	0	0

Lening Stichting Maliebaan 18

De lening Stichting Maliebaan 18 bedraagt oorspronkelijk € 5.300.000.

Het verloop van de lening Stichting Maliebaan 18 is als volgt:

	2021	2020
Balanswaarde begin boekjaar	5.195.461	5.310.298
Opname (investering in het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	26.422	99.322
Opname (ontrekking aan de voorziening voor het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	20.568	0
Aflossing (afschrijving op het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	181.855	181.159
Aflossing (dotatie aan de voorziening voor het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	27.000	33.000
Langlopend deel lening Stichting Maliebaan 18	5.033.596	5.195.461

4. Vorderingen en overlopende activa

	2021	2020
Debiteuren	580.064	560.810
Afrekeningen kansspelorganisaties	1.775.668	2.412.934
Nog te ontvangen afrekening Social Impact Bonds	912.939	0
Nog te ontvangen stortingen in Oranje Fondsen op Naam	60.000	68.419
Opgelopen overige rente	36.421	38.234
Terug te vorderen bijdragen projecten	94.045	122.188
Nog te ontvangen dividendbelasting	112.219	48.137
Kortlopend deel langlopende vorderingen	31.624	130.826
Vooruitbetaalde kosten	197.634	460.378
Overige vorderingen	163.984	717.732
	3.964.598	4.559.658
Voorziening voor oninbare vorderingen	-85.162	-85.162
	3.879.436	4.474.496

De voorziening voor inbare vorderingen is gevormd voor terug te vorderen bijdragen aan projecten waarvan niet tijdig een terugbetaling is ontvangen.

Alle overige vorderingen hebben naar verwachting een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

In 2021 is de afrekening kansspelorganisaties lager omdat deze alleen de afrekening over het vierde kwartaal betreft. In 2020 betrof de afrekening ook een deel van het derde kwartaal.

Met ingang van 2021 is de nog te ontvangen afrekening Social Impact Bonds onder de vorderingen opgenomen. De vooruitbetaalde kosten, welke geheel betrekking hebben op 2021, zijn met € 263.000 gedaald ten opzichte van voorgaand jaar, voornamelijk door de daling van vooruitbetaalde communicatie- en licentiekosten.

De overige vorderingen zijn gedaald met ruim € 623.000 ten opzichte van voorgaand jaar. In 2020 is een vordering in verband met de verkoop van een pand en een vordering op het UWV eenmalig opgenomen.

5. Effecten

De effectenportefeuille en een deel van de financiële vaste activa bestaan uit obligaties (middels obligatiefondsen), zakelijke waarden (aandelen) en alternatieve beleggingen (te weten: participaties in een duurzaam vastgoedfonds). In onderstaand overzicht zijn de landbouwgronden en de financiële vaste activa (exclusief lening Maliebaan 18) opgenomen als alternatieven. Het profiel is als volgt:

	Huidige verdeling	Maximaal defensief	Strategisch	Maximaal offensief
Aandelen	38,6%	0%	40%	50%
Obligaties	18,2%	0%	20%	30%
Alternatieve beleggingen	34,8%	0%	40%	50%
Liquiditeiten	8,4%	0%	0%	30%

In 2021 is een brutorendement behaald van 11,92% (2020: 5,78%). Dit is lager dan de samengestelde benchmark, die een rendement liet zien van 12,31%. Het lange termijn gericht streefrendement voor het Oranje Fonds bedraagt 3,5% à 4%. De aandelen (+26,58%) en alternatieven (+9,55%) hebben de grootste bijdrage geleverd aan het rendement.

Het effectenbezit en de overige waarden bestaan uit:

	2021		2020	
Aandelen	109.210.531	41,5%	87.091.342	36,6%
Obligaties (opgenomen in fondsen)	51.569.001	19,6%	52.587.110	22,1%
Alternatieven	61.203.741	23,3%	54.118.546	22,7%
Landbouwgronden	17.290.931	6,6%	13.569.938	5,7%
Beurswaarde per 31 december	239.274.204	91,0%	207.366.936	87,1%
Beleggingsrekeningen	23.608.551	9,0%	30.844.171	12,9%
Totale waarde per 31 december	262.882.755	100,0%	238.211.107	100,0%

Het hierboven getoonde overzicht van het effectenbezit is exclusief leningen en participaties, welke zijn gerubriceerd onder de financiële vaste activa. De totale beleggingsportefeuille van het Oranje Fonds bestaat uit het effectenbezit alsmede de leningen en participaties. De opgelopen rente is verantwoord onder overige vorderingen.

Het verloop van de effectenportefeuille is als volgt:

	2021	2020
Beurswaarde per 1 januari	207.366.936	197.624.998
Aankopen	9.382.003	42.424.987
Verkopen	-5.016.417	-43.028.884
Boekwaarde per 31 december	211.732.522	197.021.101
Koersresultaten ultimo	27.541.682	10.345.835
Beurswaarde per 31 december	239.274.204	207.366.936
Gerealiseerde koersresultaten bij verkoop	356.438	-1.634.299

Het bedrag van de gerealiseerde koersresultaten bij verkoop is opgenomen in het bedrag van koersresultaten ultimo.

Level-indeling beleggingsportefeuille

Zoals vermeld in de Grondslagen van waardering zijn de effecten van het Fonds allemaal gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Het Oranje Fonds maakt voor het bepalen van de reële waarde van zijn effecten gebruik van de serviceorganisatie IBS Asset Management B.V. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingsniveaus:

Level 1: Genoteerde marktprijzen

De marktwaarde van financiële instrumenten die worden verhandeld op een actieve markt wordt gebaseerd op de koers op de rapportagedatum (marktnotering). De waardering van beleggingen vindt plaats tegen de meest recente openings- of slotkoers. Omdat bij deze instrumenten sprake is van een actieve markt vormen de koersen een goede afspiegeling van actuele en veel voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen.

Level 2: Gebaseerd op objectief waarneembare (markt)gegevens

De marktwaarde van financiële instrumenten die niet worden verhandeld op een actieve markt wordt vastgesteld met behulp van een afgeleide marktnotering of een waarderingsmodel met (voornamelijk) objectieve gegevens (marktdata of afgeleide marktdata). IBS Asset Management B.V. selecteert op basis van haar inschattingen een aantal methoden en maakt aannames die gebaseerd zijn op de marktomstandigheden (observeerbare data) per balansdatum.

Level 3: Gebaseerd op niet-objectief waarneembare (markt)gegevens

De financiële instrumenten in deze categorie zijn individueel beoordeeld. De waardering is gebaseerd op de beste inschatting van het management, rekening houdend met de laatst bekende prijzen, prijzen voor vergelijkbare instrumenten en, voor een meer dan niet-significant deel, informatie die niet in de markt waarneembaar is. Of de waardering is gebaseerd op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers.

Op basis van deze indeling kan de beleggingsportefeuille (exclusief liquide middelen) als volgt worden samengevat:

	Level 1	Level 2	Level 3	Totaal
Per 31 december 2021				
Aandelen	106.164.020	3.046.512		109.210.532
Obligaties (opgenomen in fondsen)	51.569.001			51.569.001
Alternatieven		5.489.922	55.713.819	61.203.741
Landbouwgronden			17.290.930	17.290.930
Totaal	157.733.021	8.536.434	73.044.749	239.274.204

6. Liquide middelen

	2021	2020
Kasmiddelen	389	377
Banktegoeden	1.861.608	2.448.386
	1.861.997	2.448.763

De onder de liquide middelen opgenomen banktegoeden zijn direct opvraagbaar.

7. Reserves

Bestemmingsreserve

De samenstelling van de bestemmingsreserve is als volgt:

	2021	2020
Reserve als bron van inkomsten	179.465.381	163.886.489
	179.465.381	163.886.489

7.1. Reserve als bron van inkomsten

Het eigen vermogen van het Oranje Fonds wordt weergegeven als de bestemmingsreserve 'reserve als bron van inkomsten'. Het bestuur heeft het doel en de hoogte van de reserve bepaald. Hiermee wordt verduidelijkt dat het vermogen van het Oranje Fonds een belangrijke en zelfstandige bron van inkomsten is. Met het rendement op dit vermogen worden de kosten van de eigen organisatie gefinancierd, waardoor alle inkomsten uit externe bronnen volledig kunnen worden besteed aan de doelstelling.

De mutatie over het boekjaar is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Stand per 1 januari	163.886.489	165.854.209
Mutatie als gevolg van:		
■ resultaatsverdeling boekjaar	15.638.892	-1.907.720
■ bijdrage aan Oranje Fonds op Naam Joan Ferrier Emancipatie Fonds	-60.000	-60.000
Stand per 31 december	179.465.381	163.886.489

8. Fondsen

8.1 Oranje Fondsen op Naam

Oranje Fondsen op Naam betreffen fondsen waaraan door derden een bestemmingsdoel is bepaald.

De vermogens van deze fondsen zijn uitsluitend beschikbaar voor besteding aan de daarvoor bepaalde doelstelling. In de meeste gevallen moet de hoofdsom in stand blijven en wordt daarover een overeengekomen rendement vergoed. Vanuit dit rendement vindt de besteding aan de doelstelling plaats.

Het verloop van de Oranje Fondsen op Naam is als volgt:

	2021	2020
Stand per 1 januari	87.967.419	86.149.907
Ontvangen schenkingen	797.075	1.074.783
Rentevergoeding	7.515.230	4.111.532
	96.279.724	91.336.222
Bestedingen	-2.874.677	-3.428.803
Subtotaal	93.405.047	87.907.419
Overige toevoegingen		
Bijdrage Oranje Fonds aan OFON Joan Ferrier Emancipatie Fonds	60.000	60.000
Vermogensmutatie OFON claim	0	0
Stand per 31 december	93.465.047	87.967.419

De Oranje Fondsen op Naam ontvangen een rentevergoeding van 2% (tenzij anders is overeengekomen) op basis van het saldo aan het einde van het boekjaar.

Specificatie van de Oranje Fondsen op Naam

Oranje Fonds op Naam	Vermogen 1 januari 2021	Scheningen	Rente- vergoeding	Bestedingen	Vermogens- mutaties en resultaat- bestemming	Vermogen 31 december 2021
Adoptiefonds Cloeck	241.258	0	4.685	-7.700	0	238.243
Fonds Mollison	4.358.234	0	84.535	-144.646	0	4.298.123
Jeugdfonds	906.955	1	17.599	-29.700	0	894.855
Fonds Kreatum/OpSlag	207.434	0	6.055	-6.048	0	207.441
Andries Haanstra Fonds	1.477.568	0	28.681	-47.850	0	1.458.399
Tom Sebastiaan Gans Fonds	109.079	0	3.662	-4.968	0	107.773
Fonds Stichting Zorg en Zekerheid	5.993	117.200	0	-123.193	0	0
Reinoud Gorissen Fonds	145.513	0	2.831	-4.387	0	143.957
Fonds De Drie Linden	2.485.090	0	48.202	-82.500	0	2.450.792
Helffer Kootkar Prijs	1.277.890	0	70.284	-6.389	0	1.341.785
FINAS Fonds	1.422.746	0	27.595	-47.299	0	1.403.042
Stichting Labouchere-van Weede Fonds	205.062	0	6.967	-7.013	0	205.016
Muller Cohen Fonds	62.548	6.000	1.891	-5.962	0	64.477
Fonds Van Sillevoldt (voorheen: Neyenburgh Fonds)	56.520.432	0	6.569.038	-1.423.911	0	61.655.559
Barnard Hillenius Fonds	282.023	0	5.484	-8.604	0	278.903
Van Harskamp Verspoor Fonds	539.891	0	10.558	-13.200	0	537.249
Romoli Polak voor Nederland Fonds	1.065.019	442.532	29.609	-29.832	0	1.507.328
Fonds De Achterste Molen	138.967	0	2.699	-4.400	0	137.266
Robert en Josephine ter Linden Fonds	139.951	0	2.719	-4.400	0	138.270
Fonds Ons Limburg	6.754.264	0	398.646	-291.638	0	6.861.272
Fonds Zorg en Welzijn	24.060	0	240	-24.300	0	0
Trijna Feenstra Fonds	108.098	0	6.324	-10.527	0	103.895
Louis Speth Fonds	5.618.643	0	109.843	-139.150	0	5.589.336
Fonds van de sociale integratie van hoogbegaafde jongeren	311.672	0	5.833	-22.000	0	295.505

Oranje Fonds op Naam	Vermogen 1 januari 2021	Scheningen	Rente- vergoeding	Bestedingen	Vermogens- mutaties en resultaat- bestemming	Vermogen 31 december 2021
Fonds Soldaat van Oranje	11.359	0	398	-57	0	11.700
Fonds Stichting Van der Toorn	19.670	25.000	590	-27.000	0	18.260
Roelie van Seumeren Fonds	10.767	0	0	-10.767	0	0
Fonds Bayer voor Sociale Betrokkenheid	526	0	0	0	0	526
Van der Lee-van Groeningenfonds	23.154	10.000	695	-10.800	0	23.049
Fonds Gamma Dienstverlening	37.431	0	908	-7.731	0	30.608
Joan Ferrier Emancipatiefonds	62	0	0	-60.000	60.000	62
Vluchtelingenfonds Amsterdam	526	0	0	-526	0	0
Xandra Fonds	3.254	0	0	-3.254	0	0
Fonds Klinkerpad	545.387	0	18.626	-32.661	0	531.352
Fonds Sociaal Cultureel Belang Ede	109.020	0	3.291	-16.198	0	96.113
Alleato Fonds voor de provincie Utrecht	983.270	0	29.497	-44	0	1.012.723
Els van den Nagel Fonds	21.050	10.000	932	0	0	31.982
Calibris Fonds	14.913	0	373	-1	0	15.285
Stichting Timmers van Nieuwenhuijzen Fonds	1.467.677	0	7.764	-10.800	0	1.464.641
Fonds Van Haersma/Jkvr. Warin	202.339	0	6.907	-6.008	0	203.238
VN Decennium Sociaal	388	0	0	0	0	388
Nysingh Fonds	799	20.000	72	-19.872	0	999
Ernst Nijkerk Fonds	30.471	20.000	762	-22.000	0	29.233
Mevrouw J.B. Danes-Pras Fonds	56.966	0	0	-11.000	0	45.966
Beusmans-Jeurissen Fonds	20.000	20.000	436	-20.000	0	20.436
Aramco Europe Donation Fund	0	126.342	0	-126.342	0	0
	87.967.419	797.075	7.515.230	-2.874.677	60.000	93.465.047

In 2021 is er een nieuw fonds gevormd, namelijk het Aramco Europe Donation Fund.

De vermogensmutaties betreft de toegezegde bijdrage uit de eigen reserve van het Oranje Fonds aan het Joan Ferrier Emancipatie Fonds.

8.2 Samenwerkingsfondsen

Met de provincies Overijssel (2014) en Limburg zijn de afgelopen jaren overeenkomsten gesloten om gezamenlijk een substantiële en duurzame bijdrage te leveren aan sociaal maatschappelijke initiatieven in beide provincies. In deze overeenkomsten is bepaald dat vanuit de provincies een financiële bijdrage wordt gedaan aan speciaal daarvoor in te stellen samenwerkingsfondsen (Overijssels Noaberschapsfonds resp. Samenwerkingsfonds Limburg (2014-2017), Fonds Zorgen voor Elkaar Provincie Limburg (2017-2020), opgevolgd door Fonds Luc Janzen Provincie Limburg) waaruit ondersteuning aan sociaal maatschappelijke organisaties in de desbetreffende provincies wordt gefinancierd. In 2021 is het samenwerkingsfonds Zeeuws Heldenfonds voor 2 jaar verlengd. Er is € 125.000 gestort in dit fonds door de provincie Zeeland en de Vereniging Zeeuwse Gemeenten. In 2021 is met de provincie Gelderland het Samenwerkingsfonds Verbind je buurt! Provincie Gelderland opgericht. Dit fonds heeft een looptijd van 2 jaar en per jaar wordt door de Provincie Gelderland € 1.000.000 gestort. Voor alle bovenstaande fondsen geldt dat het Oranje Fonds de toekenning matcht. In 2021 is met de KNVB een samenwerkingsfonds voor de Voetbal Verbindt Dag opgericht. In 2021 is het VoordeBuurt Fonds verlengd voor een periode van 3 jaar.

Het verloop van de Samenwerkingsfondsen is als volgt:

	2021	2020
Stand per 1 januari	641.283	734.689
Ontvangen schenkingen	1.672.739	100.000
Rentevergoeding	5.768	8.515
	2.319.790	843.204
Bestedingen	-1.491.582	-201.921
Stand per 31 december	828.208	641.283

Specificatie van de Samenwerkingsfondsen:

	Vermogen 1 januari 2021	Dotaties 2021	Rente- vergoeding 2021	Bestedingen 2021	Vermogen 31 december 2021
Overijssels Naoberschapsfonds	462.351	0	4.535	-159.999	306.887
Fonds Luc Janzen Provincie Limburg	61.640	100.000	1.233	-108.000	54.873
Samenwerkingsfonds Limburg	-83	0	0	0	-83
Fonds Zorgen voor Elkaar Provincie Limburg	2.261	-2.261	0	87	87
VoordeBuurt Fonds	115.113	150.000	0	-60.225	204.888
Samenwerkingsfonds Zeeuws Heldenfonds 2018-2020	1	0	0	206	207
Zeeuws Heldenfonds 2021-2022	0	125.000	0	-39.050	85.950
Samenwerkingsfonds Verbind je Buurt!					
Provincie Gelderland	0	1.000.000	0	-993.600	6.400
Voetbal Verbindt Fonds	0	300.000	0	-131.001	168.999
	641.283	1.672.739	5.768	-1.491.582	828.208

8.3 Provinciefondsen

In 2019 is de laatste collecte van het Oranje Fonds geweest. Sociale organisaties uit het brede werkveld van het Oranje Fonds waren partners in deze fondsenwervingsactie. Zij ontvingen een bedrag ter hoogte van de helft van de door hen gerealiseerde collecte-opbrengst ter besteding aan een of meerdere sociale projecten bij hun eigen organisatie of in hun eigen werkveld. De opbrengsten van de collecte werden gestort in speciale door het Oranje Fonds ingestelde provinciefondsen en besteed aan sociale initiatieven in de desbetreffende provincies. Voor enkele projecten die zijn gefinancierd vanuit de provinciefondsen is, na afrekening, een deel van de eerdere toekenningen ingetrokken. Zodra er geen vermogen meer is in de provinciefondsen worden deze opgeheven.

Het verloop van de provinciefondsen is als volgt:

	2021	2020
Stand per 1 januari	7.710	7.067
Ontvangen schenkingen	0	0
	7.710	7.067
Intrekkingen	9.669	643
Stand per 31 december	17.379	7.710

Specificatie van de Provinciefondsen

	Vermogen 1 januari 2021	Dotaties 2021	Bestedingen 2021	Vermogen 31 december 2021
Provinciefonds Groningen	1	0	522	523
Provinciefonds Friesland	2	0	0	2
Provinciefonds Drenthe	81	0	0	81
Provinciefonds Overijssel	55	0	1.185	1.240
Provinciefonds Gelderland	1.218	0	1.404	2.622
Provinciefonds Utrecht	205	0	95	300
Provinciefonds Flevoland	16	0	52	68
Provinciefonds Noord-Holland	558	0	0	558
Provinciefonds Zuid-Holland	692	0	4.875	5.567
Provinciefonds Noord-Brabant	249	0	525	774
Provinciefonds Limburg	1.264	0	61	1.325
Provinciefonds Zeeland	3.369	0	950	4.319
	7.710	0	9.669	17.379

8.4 Themafondsen

In 2019 is het Oranje Fonds gestart met het inclusiviteitsfonds. In 2021 heeft dit fonds de nieuwe pijlernaam 'Meer kansen' gekregen. Diverse organisaties hebben giften gedaan met als doel projecten te financieren vanuit dit Themafonds 'Meer kansen'. In 2021 heeft de eerste storting plaatsgevonden in het themafonds 'Meedoen ondanks Armoede'.

Het verloop van de themafondsen is als volgt:

	2021	2020
Stand per 1 januari	10.266	11.870
Ontvangen schenkingen	47.500	25.000
	57.766	36.870
Bestedingen	-17.500	-25.000
Kostenvergoeding	-1.364	-1.604
Stand per 31 december	38.902	10.266

Specificatie van de Themafondsen

	Vermogen 1 januari 2021	Dotaties 2021	Kosten- vergoeding 2021	Bestedingen 2021	Vermogen 31 december 2021
Meer kansen (voorheen inclusiviteitsfonds)	10.266	35.000	-1.364	-17.500	26.402
Meedoen ondanks armoede	0	12.500	0	0	12.500
	10.266	47.500	-1.364	-17.500	38.902

9. Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud de Biltstraat

Het verloop van de voorziening is als volgt:

Stand van de voorziening per 1 januari

Bij: dotatie

Af: onttrekking

Stand per 31 december

Biltstraat
38.570
0
0
38.570

10. Langlopende schulden

Langlopende schulden

Aan aanvragers toegezegde bijdragen minus betaalde voorschotten

2021	2020
3.120.592	3.850.121
3.120.592	3.850.121

De langlopende schulden betreffen de aan aanvragers toegezegde bijdragen minus betaalde voorschotten welke niet eerder dan 1 januari 2023 worden afgewikkeld.

11. Kortlopende schulden

	2021	2020
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	296.085	651.495
	296.085	651.495
Belastingen en sociale verzekeringen		
Loonheffing	123.960	114.981
Omzetbelasting	15.452	20.734
	139.412	135.715
Nog te betalen personeelsgerelateerde kosten		
Nog te betalen vakantiedagen	265.570	239.284
Nog te betalen vakantietoeslag	193.755	170.458
Nog te betalen pensioenpremies	2.284	4.058
	461.609	413.800
Overige schulden en overlopende passiva		
Aan aanvragers toegezegde bijdragen minus betaalde voorschotten	15.606.528	12.637.327
Afrekening SIB	0	155.484
Vooruitontvangen subsidie	199.520	0
Diverse schulden en vooruit ontvangen bedragen	512.491	391.235
	16.318.539	13.184.046
Totaal kortlopende schulden	17.215.645	14.385.056

Eind 2021 en 2020 zijn er extra toekenningen gedaan aan aanvragers in verband met de tijdelijke sluiting van het aanvragenloket. Deze toekenningen kunnen pas in het volgend jaar worden uitbetaald.

De personeelsgerelateerde kosten zijn hoger door de toename van het aantal medewerkers.

De afrekening SIB is lager omdat de te betalen afrekeningen 2020 zijn betaald. De stijging van de diverse schulden en vooruit ontvangen bedragen ad € 120.000 komt doordat er eind 2021 meer kosten nog betaald moesten worden en er meer pacht vooruitontvangen is. Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

Financiële instrumenten

Algemeen

Het Oranje Fonds maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het Oranje Fonds blootstelt aan markt-, valuta, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

Kredietrisico

De Stichting loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder de financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat de Stichting loopt blijkt uit de balans per 31 december 2021. Het kredietrisico wordt door de Stichting beperkt geacht gezien de spreiding en de doorgaan lange relatie met de tegenpartijen. In het geval dat kredietverliezen worden voorzien dan worden deze verwerkt conform de daarvoor geldende grondslagen.

Rente- en kasstroomrisico

De Stichting loopt renterisico over de rentedragende posities. Nagenoeg alle rentedragende posities kennen een vaste rente en daarmee is het renterisico beperkt. Voor een toelichting ten aanzien van de rentedragende posities verwijst de Stichting naar de toelichting op de financiële vaste activa.

De Stichting bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat voor de Stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Van de liquide middelen staat alles ter vrije beschikking van de Stichting. De Stichting kent een relatief hoge kaspositie (liquide middelen en liquiditeiten) welke de Stichting zo goed mogelijk probeert te vrijwaren van negatieve rente.

Valutarisico

Het valutarisico is zeer beperkt omdat slechts enkele buitenlandse activiteiten (niet Euro) worden ondernomen, deze activiteiten hebben betrekking op projecten op de Nederlandse Antillen. De valutarisico's die de Stichting hierbij loopt, worden niet afgedekt middels afgeleide instrumenten.

Prijrisico

Als gevolg van beleggingen in beurs en niet-beursgenoteerde aandelen loopt de Stichting prijsrisico. Indien de aandelenkoers van beursgenoteerde beleggingen met 5% zou dalen is de impact op het resultaat en op het eigen vermogen ruim € 8.000.000.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In euro's

Niet uit de balans blijvende rechten

Materiële vaste activa

Het Oranje Fonds heeft in 2016 een toekenning gedaan (€ 121.350, AFL 250.000) inzake de huisvesting van het adviescollege (Cede Aruba). Bij verkoop van dit pand op Aruba, zal het Oranje Fonds 33,3% ontvangen van de opbrengst.

Fondsen

Fonds Stichting Van der Toorn

Met de Stichting Van der Toorn is een overeenkomst gesloten met betrekking tot het instellen van een Oranje Fonds op Naam, waarin een deel van het vermogen van de Stichting Van der Toorn door middel van jaarlijkse schenkingen zal worden ingebracht. De jaarlijkse schenking bedraagt jaarlijks tot 2023 € 25.000.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	25.000	25.000	0

Ernst Nijkerk Fonds

In 2019 is een overeenkomst afgesloten voor een periode van 5 jaar. Jaarlijks zal er een bedrag van € 20.000 gestort worden. Het Ernst Nijkerk Fonds heeft als doel het ondersteunen van projecten gericht op meer participatie van bijvoorbeeld nieuwkomers en andere bevolkingsgroepen, emancipatieprojecten en projecten voor mensen met een beperking, zoals arbeidstoeleiding. In het bijzonder geldt dit voor de LHBTIQ+-gemeenschap in het Koninkrijk.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	20.000	20.000	0

Beusmans-Jeurissen Fonds

Met mevrouw Beusmans-Jeurissen is namens het echtpaar een overeenkomst gesloten met betrekking tot het instellen van een Fonds op Naam, waar door middel van jaarlijkse schenkingen het vermogen wordt ingebracht. De schenking bedraagt tot 2024 € 20.000 per jaar.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	20.000	40.000	0

Fonds Luc Janzen Provincie Limburg

Met de provincie Limburg is een overeenkomst gesloten voor de periode 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2023. De overeenkomst betreft een fonds voor (kleinschalige) burgerinitiatieven in de provincie Limburg gericht op sociale cohesie. Per jaar wordt maximaal € 100.000 beschikbaar gesteld, middels een voorschot aan het begin van het contractjaar.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen voorschot	100.000	0	0

Themafonds Meedoen ondanks armoede (Armoedefonds)

In 2020 is een overeenkomst afgesloten voor een periode van 3 jaar ingaande 1 januari 2021. Jaarlijks zal er een bedrag van € 25.000 gestort worden in dit fonds.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	25.000	37.500	0

'Verbind je Buurt!' fonds

Met de provincie Gelderland is in 2020 een overeenkomst gesloten met als doel de sociale verbondenheid in de dorpen, wijken en buurten van Gelderland te versterken door sociale initiatieven die mensen met elkaar en/of de samenleving verbinden te steunen en waarbij vrijwillige inzet een belangrijke rol speelt. Het contract ging in op 1 januari 2021 en heeft een looptijd van 2 jaar. Het Oranje Fonds heeft zich gecommitteerd het totaal aan toekenningen uit dit fonds te matchen met minimaal eenzelfde bedrag.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen voorschot	1.000.000	0	0

Themafonds Meer kansen (voorheen inclusiviteitsfonds)

In 2021 is een overeenkomst afgesloten voor een periode van 3 jaar. Jaarlijks zal er een bedrag van € 10.000 gestort worden in dit fonds.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	10.000	10.000	0

Ondernemen tegen eenzaamheid

In 2021 is het Oranje Fonds samen met het KPN Mooiste Contact Fonds het programma Ondernemen tegen eenzaamheid gestart. Dit programma loopt tot en met 2024. Het KPN Mooiste Contact Fonds heeft zich gecommitteerd voor onderstaande bedragen. Het Oranje Fonds heeft zich gecommitteerd minimaal een gelijke bijdrage te leveren aan dit programma.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen voorschot	500.000	500.000	0

Subsidie 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje'

In 2021 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje'. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 5.000.000 voor een periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2024. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich commiteert aan een eigen bijdrage van € 1.000.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikking heeft het Oranje Fonds recht op de volgende voorschotten:

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen voorschot	2.000.000	2.000.000	0

Subsidie 'Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid'

In 2021 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor 'Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid'.

Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 1.000.000 voor een periode van 21 mei 2021 tot 1 mei 2023.

In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich commiteert aan een eigen bijdrage van € 400.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikking heeft het Oranje Fonds recht op de volgende voorschotten:

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen voorschot	38.442	3.404	0

Themafonds Zorgen voor elkaar

In 2021 is een overeenkomst afgesloten voor een periode van 3 jaar. Dit contract gaat in 2022 in. Jaarlijks zal er een bedrag van € 25.000 gestort worden in dit fonds.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	25.000	50.000	0

Huurcontracten

Voor het resterende pand van voorheen Stichting Alleato is een voorlopige koopovereenkomst gesloten. De leveringsdatum is in 2022. Tot de leveringsdatum wordt het pand verhuurd. De huur voor 2022 bedraagt tot het moment van levering € 4.251 per maand.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Capital call-investering

Met een Private Equity-partij is een investeringsovereenkomst gesloten voor maximaal € 5.000.000. In 2020 en 2021 is totaal € 3.419.602 opgevraagd. De resterende € 1.580.398 kan worden opgevraagd in 2022.

Investering in Privat Dept Fund

In 2021 is met een Privat Dept Fund een investeringsovereenkomst gesloten voor € 5.000.000. Dit bedrag kan worden opgevraagd in 2022.

Landbouwgrond Lage Zwaluwe

In 2018 is landbouwgrond in de Gemeente Lage Zwaluwe aangekocht. Op deze grond rust de verplichting om, indien de grond binnen 10 jaar geheel of gedeeltelijk wordt verkocht, de grond eerst, tegen vrije agrarische marktwaarde, te koop aan te bieden aan de Staat der Nederlanden.

Fondsen

Noaberschapsfonds Overijssel

Met de provincie Overijssel is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met als doel gezamenlijk een duurzame bijdrage te leveren aan sociaal maatschappelijke initiatieven in die provincie. Daartoe heeft de provincie Overijssel in 2014 een bijdrage van € 1 miljoen gestort in een speciaal daarvoor bij het Oranje Fonds ingesteld fonds, het Noaberschapsfonds. Het Oranje Fonds heeft zich gecommitteerd elke toekenning uit dit fonds van maximaal € 5.000 per project te matchen met minimaal eenzelfde bedrag. Daarmee heeft het Oranje Fonds ultimo 2021 een toekomstige bestedingsverplichting van een kleine € 307.000. Dit bedrag kan worden toegekend in de jaren 2022 en 2023.

Verbind je Buurt

Met de provincie Gelderland is in 2020 een overeenkomst gesloten met als doel de sociale verbondenheid in de dorpen, wijken en buurten van Gelderland te versterken door sociale initiatieven die mensen met elkaar en/of de samenleving verbinden, te steunen en waarbij vrijwillige inzet een belangrijke rol speelt. Het contract gaat in op 1 januari 2021 en heeft een looptijd van 2 jaar. Het Oranje Fonds heeft zich gecommitteerd elke toekenning uit dit fonds te matchen met minimaal eenzelfde bedrag. Daarmee heeft het Oranje Fonds ultimo 2021 een toekomstige bestedingsverplichting van € 6.400.

Samenwerking Zeeuws Heldenfonds

Bij de verlenging van het samenwerkingsfonds Zeeland in het Zeeuws Heldenfonds is afgesproken dat het Oranje Fonds elke toekenning uit dit fonds zal matchen. Ultimo 2021 heeft het Oranje Fonds nog een verplichting om een kleine € 86.000 bij te dragen aan toekenning aan projecten in de Zeeuwse provincie.

VoordeBuurt Fonds

Met de Regiobank is afgesproken dat het Oranje Fonds een gelijke bijdrage doet bij een toekenning uit het VoordeBuurt Fonds. Ultimo 2021 heeft het Oranje Fonds nog een verplichting van een kleine € 205.000.

Meerjarige projecten

Het Oranje Fonds kan in principe gelden toekennen voor meerdere jaren. Het betreft hier voorwaardelijke toezeggingen die afhankelijk zijn van de realisatie en voortgang van het project. De ontvangende organisatie is verplicht jaarlijks een voortgangsrapportage in te dienen. De toetsing hiervan is de basis om te beslissen over de toekenning van vervolffinanciering voor het volgende projectjaar.

Op basis van de toekenningen in voorgaande jaren heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor de volgende bedragen:

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Voorwaardelijk toegezegde bijdragen aan projecten	6.975.896	4.017.271	–

Het Oranje Fonds doet geen meerjarige toezeggingen voor langer dan 3 jaar.

Subsidie 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje'

In 2021 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje'. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 5.000.000 voor een periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2024. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 1.000.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen. Op basis van de subsidiebeschikkingen heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor een restant eigen bijdrage van ruim € 881.000.

Subsidie 'Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid'

In 2021 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor 'Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid'. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 1.000.000 voor een periode van 21 mei 2021 tot 1 mei 2023. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 400.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen. Op basis van de subsidiebeschikkingen heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor een restant eigen bijdrage van € 108.300.

Leasecontracten

Het Oranje Fonds leest de in gebruik zijnde copiers en printers. Hiervoor is een meerjarig contract afgesloten met de leverancier. In 2021 is het bestaande contract aangepast en de einddatum van het nieuwe contract is 1 februari 2028.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Verplichting als gevolg van leasecontracten	4.408	23.512	7.347

Licentiecontracten

Het Oranje Fonds gebruikt software onder licentie. Hiervoor is een meerjarig contract afgesloten met de leverancier. De overeengekomen einddatum van dit contract is 1 mei 2023.

	< 1 jaar	1 – 5 jaar	> 5 jaar
Verplichting als gevolg van licentiecontracten	66.131	22.044	–

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de Stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de Stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de Stichting, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag, met uitzondering van de lening Stichting Maliebaan 18 waarin een rentepercentage van 0% is afgesproken.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

In euro's

12. Baten van particulieren

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
12.1. Nalatenschappen			
Nalatenschappen	234.094	250.000	82.416
	234.094	250.000	82.416
12.2. Donaties en giften			
Donaties en giften	1.009.960	1.026.791	886.347
	1.009.960	1.026.791	886.347
12.3. Overige baten particulieren			
Oranje Fondsen op Naam particulieren	0	450.000	0
Muller Cohen Fonds	6.000		6.000
Beusmans-Jeurissen Fonds	20.000		20.000
Van der Lee-Van Groeningen Fonds	10.000		0
Romoli Polak voor Nederland Fonds	442.532		0
Ernst Nijkerk Fonds	20.000		20.000
Els van den Nagel Fonds	10.000		10.000
	508.532	450.000	56.000
Baten van particulieren	1.752.586	1.726.791	1.024.763

13. Baten van bedrijven

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
13.1. Oranje Fondsen op Naam bedrijven			
Oranje Fondsen op Naam bedrijven	146.342	500.000	20.000
	146.342	500.000	20.000

13.2. Overige baten bedrijven

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Samenwerkingsfondsen bedrijven	150.000	200.000	0
Giften van bedrijven	796.399	50.000	673.436
Bedrijfsfondsen	47.500	150.000	25.000
	993.899	400.000	698.436
Baten van bedrijven	1.140.241	900.000	718.436

In 2021 zijn er giften ontvangen onder andere ten behoeve van de programma's 'Ondernemen tegen Eenzaamheid' en 'Corona Sociaal Herstelfonds Armoede'.

14. Baten van loterijorganisaties

De bijdrage van de Nationale Postcode Loterij is een jaarlijkse bijdrage tot 2032. De baten van Stichting Aanwending Loterijgelden is afhankelijk van de inkomsten van de Algemene Loterij Nederland.

14.1. Nationale Postcode Loterij

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Aandeel lopend jaar	15.000.000	15.000.000	15.000.000
	15.000.000	15.000.000	15.000.000

14.2. Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland

Aandeel lopend jaar	5.603.190	4.300.000	5.404.289
Aandeel voorgaand jaar	120.832	200.000	184.355
	5.724.022	4.500.000	5.588.644
Baten van loterijorganisaties	20.724.022	19.500.000	20.588.644

15. Baten van subsidies en overheden

Het gaat hier om subsidies en bijdragen vanuit diverse overheden. De opbrengsten zijn afhankelijk van de afgesloten samenwerkingscontracten en subsidietoekeningen. Deze baten van subsidies en overheden hebben een incidenteel karakter.

15.1 Landelijk

Dit betreft een bijdrage voor het jaar 2021 die door het ministerie van VWS zijn gedaan ten behoeve van ondersteuning van sociaal maatschappelijke initiatieven in de programma's 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje' en Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid.

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Landelijke subsidies	0	1.000.000	0
Bijdrage inzake 'De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje'	800.480	0	0
Bijdrage inzake Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid	958.154	0	0
	1.758.634	1.000.000	0

De subsidies zijn nog niet met de subsidieverstrekkers afgerekend.

15.2 Provinciaal

Dit betreft bijdragen die door verschillende provincies zijn gedaan ten behoeve van ondersteuning van sociaal maatschappelijke initiatieven in de desbetreffende provincie.

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Samenwerkingsfondsen provincies	0	1.300.000	0
Bijdrage provincie Gelderland aan Samenwerkingsfonds 'Verbindt je buurt'	1.000.000		0
Terugbetaling aan provincie Limburg inzake Fonds Zorgen voor Elkaar	-2.261		0
Bijdrage provincie Zeeland aan Samenwerkingsfonds Zeeuws Heldenfonds	125.000		0
Bijdrage provincie Limburg aan Samenwerkingsfonds Fonds Luc Janzen Provincie Limburg	100.000		100.000
	1.222.739	1.300.000	100.000
Baten uit subsidies van overheden	2.981.373	2.300.000	100.000

De subsidies zijn nog niet met de subsidieverstrekkers afgerekend.

16. Baten van andere organisaties zonder winststreven

Het gaat hier om bijdragen van andere organisaties zonder winststreven. De opbrengsten zijn afhankelijk van de afgesloten contracten en zijn deels incidenteel.

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
16.1 Oranje Fondsen op Naam andere organisaties zonder winststreven	0	1.500.000	0
Fonds Stichting Zorg en Zekerheid	117.200		92.842
Xandra Fonds	0		3.798
Fonds Stichting Van der Toorn	25.000		25.000
Alleato Fonds voor de provincie Utrecht	0		497.620
Voetbal Verbindt Fonds	0		1.167
Calibris Fonds	0		300.000
Fonds Timmers Van Nieuwenhuijzen	0		490
	142.200	1.500.000	920.917
16.2 Overige baten andere organisaties zonder winststreven			
Samenwerkingsfondsen organisaties zonder winststreven	300.000	0	0
Donaties	170.831	0	25.973
	470.831	0	25.973
Baten van andere organisaties zonder winststreven	613.031	1.500.000	946.890

17. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Beheerfee Oranje Fondsen Op Naam en Samenwerkingsfondsen	330.481	303.500	336.469
Beheerfee Transnational Giving Europe	0	0	5
Detachering personeel	35.673	38.000	34.485
	366.154	341.500	370.959

Voor de toekenning en administratieve afwikkeling van projectbijdragen ten laste van de budgetten van de Oranje Fondsen op Naam en de Samenwerkingsfondsen mag het Oranje Fonds een vooraf overeengekomen fee berekenen. De fee is ter dekking van kosten. Hierover wordt geen marge berekend.

Transnational Giving Europe is een Europees netwerk van grensoverschrijdende filantropie. In elk van de aangesloten landen fungeert een vooraanstaand fonds als loket voor informatie en afhandeling van donaties. Daarbij mag het fonds een kleine fee berekenen (2%) als vergoeding voor handlingskosten.

17.1 Overige baten

Opbrengst verhuur vastgoed	51.012	56.700	90.551
Kosten gerelateerd aan de verhuur van het onroerend goed	–	–	–
	51.012	56.700	90.551

Dit betreft de huuropbrengsten en kosten gerelateerd aan een pand verkregen door juridische fusie met Stichting Alleato in 2019.

18. Bestedingen aan doelstelling

18.1. Eigen budget

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Algemene Projecten			
Nederland	7.974.306	7.891.000	9.365.868
Caribisch deel van het Koninkrijk	770.659	1.045.000	1.485.038
	8.744.965	8.936.000	10.850.906
(Mobilisatie) Programma's			
Burendag	1.447.929	1.365.000	1.011.370
NLdoet - Nederland (excl. de bestedingen via het Nationale Postcode Loterij Vrijwilligers Fonds)	2.575.684	2.495.000	3.259.842
Cariben doet	818.670	802.000	0
De Beste Maatjes (idem)	308.079	300.000	418.144
Oranje Fonds Buurtcadeau	0	161.000	184.663
Oranje Fonds Groeiprogramma 3 & 4	137.994	178.000	1.165.961
Appeltjes van Oranje	552.674	550.000	512.272
Voetbal Verbindt dag 2020	0	0	5.095
Kansen voor Jongeren	333.651	388.400	1.187.604
Kansen voor Jongeren Cariben	0	0	730
Kennis- en expertiseplatform	111.790	342.500	340.681
Groeiprogramma innovatie	0	804.000	0
De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje	917.812	1.152.880	0
Herstel Dichtbij	1.173.418	1.200.000	0
Ondernemen tegen Eenzaamheid	1.072.063	1.015.000	0
Meedoen, Samen uit de Armoede	907.080	1.007.000	872.850
Virtuele buurt samen ouder	492.107	275.500	511.289
Kansen voor kwetsbaren (Alternatieve financiering)	550.901	710.000	215.792
Informeel zorg (Vrijwillige zorg in het gezin)	114.785	171.000	1.116.819

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Corona Sociaal Herstelfonds Coördinatie	68.591	0	0
Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid	1.747.429	0	0
Corona Sociaal Herstelfonds Armoede	475.675	0	0
Corona Hulpfonds	601.691	0	3.373.157
Ontwikkeling nieuwe initiatieven	0	150.000	104.754
	14.408.023	13.067.280	14.281.023

Gedurende het boekjaar wordt de opzet en uitvoer van de programma's en campagnes gevolgd in relatie tot de begroting en de inzet van de middelen. Niet besteed budget of juist extra benodigd budget wordt overgeheveld naar of onttrokken uit het budget voor Algemene projecten (niet binnen een programma of campagne vallend), zodat het volledige voor het boekjaar beschikbare budget voor 'besteding aan de doelstelling' aangewend wordt.

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Provinciefondsen			
Provinciefonds Groningen	-522		0
Provinciefonds Friesland	0		0
Provinciefonds Drenthe	0		-27
Provinciefonds Overijssel	-1.185		0
Provinciefonds Gelderland	-1.404		-1.197
Provinciefonds Utrecht	-95		-170
Provinciefonds Flevoland	-52		0
Provinciefonds Noord-Holland	0		0
Provinciefonds Zuid-Holland	-4.875		301
Provinciefonds Noord-Brabant	-525		-217
Provinciefonds Limburg	-61		667
Provinciefonds Zeeland	-950		0
	-9.669	0	-643
 Intrekkingen verleende bijdragen	 -759.726	 -800.000	 -710.559
 Totaal bestedingen eigen budget	 22.383.593	 21.203.280	 24.420.727

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
18.2. Oranje Fondsen op Naam			
Bestedingen ten laste van de Oranje Fondsen op Naam	2.874.730	4.104.339	3.428.803
Totaal Oranje Fondsen op Naam	2.874.730	4.104.339	3.428.803
18.3. Samenwerkingsfondsen			
Bestedingen ten laste van de Samenwerkingsfondsen	1.551.841	1.462.500	192.090
Totaal Samenwerkingsfondsen	1.551.841	1.462.500	192.090
18.4. Themafondsen			
Bestedingen ten laste van themafondsen	18.864	25.000	25.000
Totaal Themafondsen	18.864	25.000	25.000
Totaal bestedingen aan doelstelling	26.829.028	26.795.119	28.066.620
18.5. Voorlichtingskosten			
Kosten communicatie thema aanpak	1.182.536	1.115.000	0
Totaal voorlichtingskosten	1.182.536	1.115.000	0

19. Toerekening lastenverdeling organisatie (bijlage 3 cf. RJ 650)

	Besteding aan de doelstelling	Voorlichtings- kosten	Wervingskosten	Beheer en administratie	Totaal 2021	Begroting 2021	Totaal 2020
Bestedingen aan doelstelling							
Projectsubsidies aan derden en eigen programma's	25.963.660				25.963.660	26.795.119	27.402.746
ICT-kosten gerelateerd aan (impact) realisatie- doelstelling	865.368				865.368		663.874
Kosten communicatie thema-aanpak		1.182.536			1.182.536	1.115.000	
Totale bestedingen	26.829.028	1.182.536			28.011.564	27.910.119	28.066.620
Kosten eigen organisatie							
Personeelskosten	3.274.151	0	686.848	1.203.276	5.164.275	4.775.108	5.084.324
Communicatie en Fondsenwerving	542.528	0	577.224	0	1.119.752	1.630.450	1.889.173
Huisvestingskosten	245.352	0	51.470	90.169	386.991	407.900	398.936
Kantoorkosten	1.027.218	0	215.489	377.511	1.620.218	932.600	1.425.969
Bestuur- en adviescommissie	0	0	0	4.332	4.332	5.000	12.914
Controle- en advieskosten	182.364	0	38.256	67.020	287.640	273.000	336.424
Afschrijvingskosten	47.496	0	9.964	17.455	74.915	230.900	105.210
	5.319.109	0	1.579.251	1.759.763	8.658.123	8.254.958	9.252.950
Totaal	32.148.137	1.182.536	1.579.251	1.759.763	36.669.687	36.165.077	37.319.570

20. Kosten van de eigen organisatie

20.1. Totale kosten van de eigen organisatie naar kostensoort

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Personeelskosten			
Brutobeloningen	3.391.952	3.213.184	3.491.611
Jubileumuitkeringen	7.884	0	5.475
Sociale lasten	566.031	575.891	562.064
Onbelaste vergoedingen	0	0	24.958
Reis- en verblijfskosten	36.624	84.800	46.181
Wervingskosten	59.240	21.000	98.932
Inhuur derden	508.928	203.000	311.684
Deskundigheidsbevordering	53.168	95.000	58.307
Overige personeelskosten	85.648	133.750	80.166
	4.709.475	4.326.625	4.679.378
Pensioen			
Pensioenlasten	454.800	448.483	404.946

De brutobeloningen inclusief sociale lasten en pensioenpremies zijn hoger dan begroot omdat er in de begroting is uitgegaan van minder fte. Verder zijn er in 2021 enkele uitkeringen gedaan in verband met einde dienstverband. De reis- en verblijfskosten zijn lager in verband met thuiswerken en covid-19. De wervingskosten zijn hoger dan begroot in verband met de werving van diverse functies.

Door vervanging in verband met ziekte, zwangerschapsverloven en functies die nog niet vervuld waren, heeft voor enkele functies inhuur plaatsgevonden.

De 'overige personeelskosten' zijn lager dan begroot in verband met de lagere kosten door het thuiswerken, wel is de schuld voor verlofdagen in 2021 gestegen. Deze mutatie verlofdagen wordt niet begroot.

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Communicatie en Fondsenwerving			
Directe wervingskosten	879.291	1.319.450	1.354.213
Communicatiekosten	240.462	311.000	534.960
	1.119.753	1.630.450	1.889.173

In 2021 zijn de directe wervingskosten lager omdat er minder straat- en deur-tot-deurwerving is ingezet en er ook minder kosten zijn gemaakt voor overige fondsenwerving en communicatie.

Overige kosten			
Kosten bestuur en adviescommissie	4.332	5.000	12.914
Kantoorkosten	98.281	118.500	100.186
Verzekeringen en afschrijvingen	88.273	244.900	118.435
ICT-kosten	1.508.579	800.100	1.312.558
Controle- en advieskosten	287.641	273.000	336.424
Huisvestingskosten	386.989	407.900	398.936
	2.374.095	1.849.400	2.279.453

De kantoorkosten zijn lager dan begroot met name door lagere cateringkosten. De cateringkosten zijn lager door de kantoorsluiting in verband met covid-19. De verzekeringen en afschrijvingen zijn lager omdat de investering in 2021 nog niet was afgerond en er geen afschrijvingen in 2021 zijn gedaan. De kosten van het ICT-traject zijn hoger dan begroot. Ook zijn de controle- en advieskosten hoger door extra advies en extra accountantskosten in verband met de overdracht van de accountants en extra controles in verband met het nieuwe ICT-systeem.

Totale kosten eigen organisatie	8.658.123	8.254.958	9.252.950
--	------------------	------------------	------------------

20.2. Personeel eigen organisatie

	Aantal medewerkers ultimo		Aantal fte's ultimo	
	2021	2020	2021	2020
Personeelssamenstelling				
Directie	1	1	1,0	1,0
Financiën & Bedrijfsvoering	16	15	11,0	10,9
Bestedingen & Programma's	31	28	26,6	24,3
Communicatie & Merk	10	9	9,4	8,0
Fondsenwerving & Partnerschappen	8	9	6,5	6,6
Totaal	66	62	54,5	50,8
Jaargemiddelde	64	65	53,4	53,4

Bij de afdeling Financiën is ook een medewerker vermogensbeheer opgenomen.

21. Saldo financiële baten en lasten

	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Baten uit beleggingen			
Dividenden	2.444.110	0	2.612.093
Rentekosten	-96.492	0	-55.967
Rentebaten	811.684	0	633.067
Gerealiseerde koersresultaten	356.438	0	-1.634.299
Niet gerealiseerde (koers-)resultaten	27.226.691	8.750.000	12.065.702
	30.742.431	8.750.000	13.620.596
Kosten van beleggingen			
Kosten van beleggingen	399.413	530.500	385.843
	399.413	530.500	385.843
Saldo financiële baten en lasten	30.343.018	8.219.500	13.234.753

Beloning directeur en bestuur

Het bestuur heeft, op advies van de remuneratiecommissie, het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning van de directie volgt het Oranje Fonds de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij het Oranje Fonds vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 520 punten met een maximaal jaarinkomen van € 168.893. Het jaarinkomen van S.A. Jetten bedraagt in 2021 € 160.330. Hiermee blijft het jaarinkomen binnen het gestelde maximum.

De bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging. Ook zijn aan hen noch aan de statutair directeur leningen, voorschotten, garanties of dienstauto's verstrekt. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Personeel en organisatie' in het jaarverslag.

Naam	S.A. Jetten
Functie	Directeur

Dienstverband

Aard	Bepaald
Uren	37,5
Parttimepercentage	100
Periode	01-01-2021 t/m 31-12-2021

Naam	S.A. Jetten
Functie	Directeur

Bezoldiging

Jaarinkomen

■ Brutoloon/salaris	148.454
■ Vakantiegeld	11.876
■ Vaste eindejaarsuitkering	0
■ Niet opgenomen vakantiedagen	0
Totaal 2021	160.330

■ Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	0
■ Pensioenlasten (wg-deel)	15.277
■ Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
Totaal 2021	175.607

Totaal 2020	132.419
-------------	---------

De totale bezoldiging in 2021 van mevrouw S.A. Jetten inclusief de pensioenlasten van € 15.277 (2020: € 2.352), bedraagt € 175.607 (2020: € 27.419). In 2020 heeft mevrouw S.A. Jetten in loondienst gewerkt bij het Oranje Fonds van 1 november 2020 t/m 31 december 2020. In de periode van 1 april 2020 t/m 31 oktober 2020 heeft mevrouw S.A. Jetten op interim-basis als directeur gewerkt. Voor deze werkzaamheden heeft zij in 2020 een bedrag van € 105.000 als vergoeding ontvangen. De totale vergoeding voor 2020 komt hiermee op € 132.419.

De belaste vergoedingen/bijtellingsen en de pensioenlasten stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar het hoofdstuk 'Personeel en organisatie' van het jaarverslag.

22. Gebeurtenissen na balansdatum

In februari 2022 is er voor € 18,8 miljoen aandelen gekocht. Deze aankoop is gedaan door voor € 13,3 miljoen effecten te verkopen en voor € 5,5 miljoen liquide middelen gealloceerd aan de effecten te verminderen.

Stichting Oranje Fonds heeft de impact van de oorlog in Oekraïne geëvalueerd en vastgesteld dat de oorlog met name effect heeft op de waardering van de beleggingsportefeuille vanwege de onrust op de financiële markten die hierdoor is veroorzaakt. De waarde van de beleggingsportefeuille per eind maart 2022 is 2,24% lager ten opzichte van 31 december 2021. Dit wordt tevens beïnvloed door overige marktontwikkelingen en aankopen.

Overige gegevens

Vaststelling

Het bestuur heeft de jaarrekening 2021 van de Stichting Oranje Fonds vastgesteld in de vergadering van 26 april 2022.

Resultaatbestemming

Het bestuur heeft de resultaatverdeling zoals opgenomen in de Staat van baten en lasten vastgesteld.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Oranje Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Oranje Fonds te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Oranje Fonds per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Oranje Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controle-verklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 26 april 2022
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA

Oranje Fonds
Maliebaan 18
3581 CP Utrecht

Postbus 90
3500 AB Utrecht

T 030 656 45 24
F 030 656 22 04
E info@oranjefonds.nl

Tekst, design en realisatie

Oranje Fonds in samenwerking
met CF Report

Uitgave en eindredactie

Oranje Fonds

© 2022 Oranje Fonds, Utrecht

Dit jaarverslag is een uitgave van
het Oranje Fonds. Je mag er
informatie uit gebruiken mits
daarbij de bron wordt vermeld.
Foto's mogen niet zonder
schriftelijke toestemming van
het Oranje Fonds worden gebruikt.

Bankrekeningnummer

NL58 INGB 0667 1642 00